

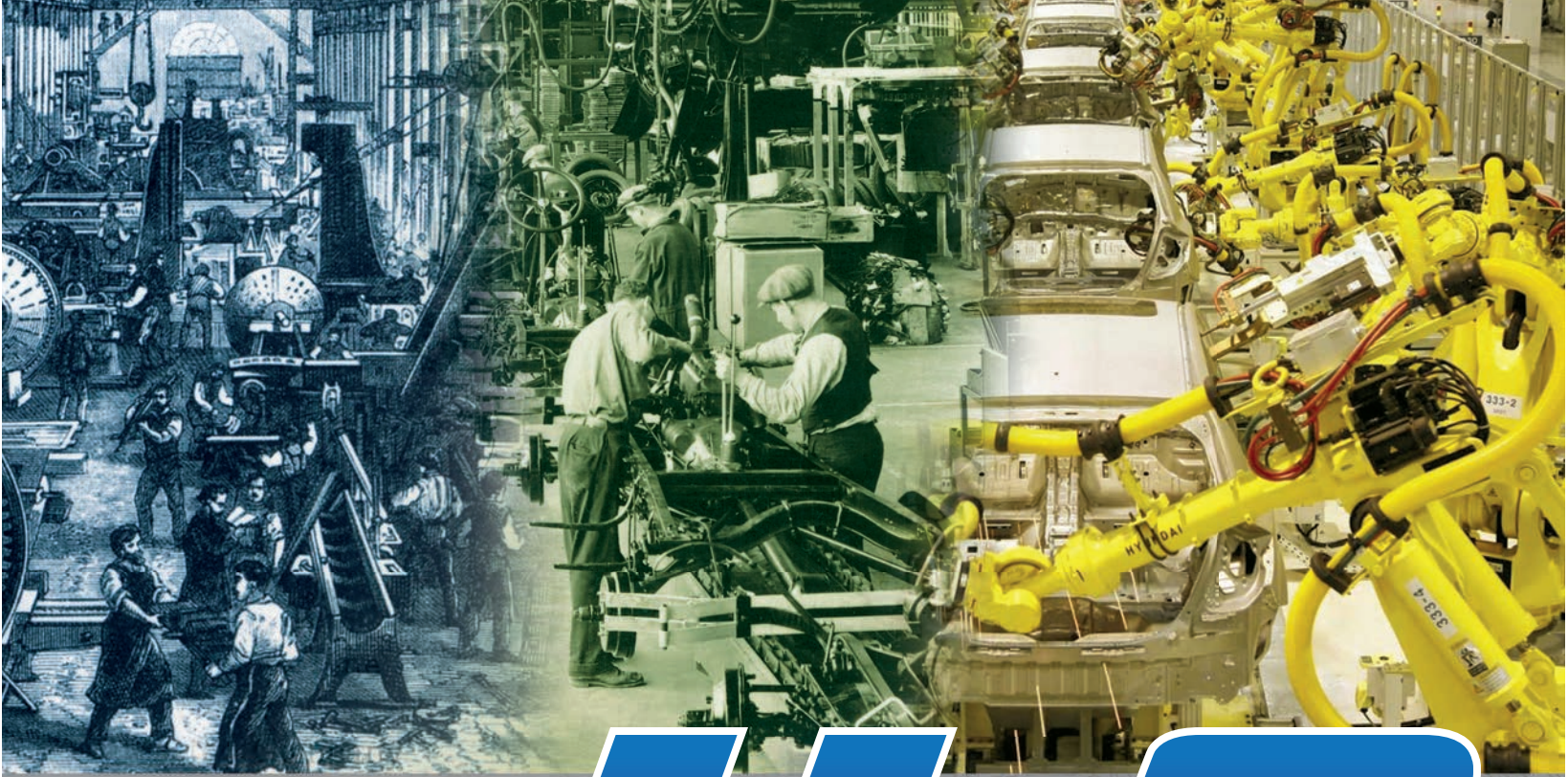
SAKARYA Ekonomi

ISSN1303-0175

SAYI: 90

2016 YIL: 17

SAKARYA TİCARET
VE SANAYİ ODASI
YAYIN ORGANİDİR

ÜRETİMDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SANAYİ 4.0

SATSO OLARAK DİJİTAL
DÜNYAYA HAZIRLANIYORUZ

"Sakarya'daki
Tanıdık Adres"

karabaş®

arçelik

arçelik

arçelik

Yeniliği
aşkla tasarlar.

#aşkilevoo

arçelik

arçelik

Sakarya'nın Yenilikçi Beyaz Eşya Mağazası

karabaş® | **arçelik**

SERDİVAN MAĞAZA
Arabacı Alanı Mah. Çark
Cad. No: 246/2
Tel : 0264 210 11 10

YENİ CAMİ MAĞAZA
Atatürk Bulvarı No: 103
Tel : 0264 210 11 01

   #karabasarcelik
karabas.com.tr

SAHİBİ
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası
Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Mahmut KÖSEMUSUL

YAYIN KURULU
Burhan AKÇAM (Başkan)
Ahmet ÇUBUK (Üye)
Enver TOK (Üye)
Recep SANDIKÇI (Üye)

SORUMLU MÜDÜR
Müjgan ZAMAN

YAYINA HAZIRLAYAN
Derya ÇAKIR

FOTOĞRAFLAR
Hakan KALMIŞ

**SAKARYA
TİCARET VE SANAYİ ODASI**
Sakarya M. Şehit Onbaşı Zekeriya
Gözyuman C. No:19 54060
Hanlı / Arifiye / SAKARYA
T.: 0 264 888 3 000
F.: 0 264 291 24 24

www.satso.org.tr
satso@satso.org.tr

GRAFİK TASARIM
Hakan KALMIŞ

BASKI
**İlhan AYDIN / Ufuk Medya Reklam
Hizmetleri**
Semerciler Mah. Çevik Sok. No:6
Adapazarı
0.264.273 25 71
info@ufukmedya.com.tr

SAKARYA EKONOMİ DERGİSİ
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası
yayın organıdır.

Dergimizde yayınlanan yazı ve
makaleler kaynak gösterilmek
şartıyla iktibas edilebilir. Makalelerin
sorumluluğu yazarlara aittir.

TEMMUZ / AĞUSTOS / EYLÜL 2016
SAYI 90

**SAYFA
04**

**SANAYİ 4.0 İLE DÖNÜŞÜM
BAŞLADI**

**SAYFA
14**

**SAKARYA'DA AR-GE MERKEZİ OLAN
ŞİRKET SAYISI ARTMALI**

**SAYFA
20**

BİRLİĞİMİZ DAİM OLSUN

**SAYFA
24**

**KOMİTELER NİTELİKLİ İSTİHDAM
İHTİYACINI İŞARET ETTİ**

**SAYFA
46**

**OSMANLI DÖNEMİNDE SAKARYA'DA
KÖPRÜLERİN TAMİRİ**

**SAYFA
63**

MECLİS TOPLANTILARI

Başkan'dan

Mahmut Kösemusul
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

SANAYİ 4.0 ÖNEMLİ BİR FIRSATTIR

2020'li yıllara damga vuracak bu sanayi devriminin gerektirdiği çalışmalar olan yapay zeka, robotik teknolojiler, nesnelerin interneti, 3-D yazıcılar, akıllı üretim sistemleri, bulut bilişim ve veriler vb. alanlarda kendimizi mutlaka geliştirmeliyiz.

Kıymetli Üyelerimiz,

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak yayınlamaktan memnuniyet duyduğumuz dergimiz "Ekonomi"nin yeni sayısında sizlerle beraberiz. Son sayımızdan bugüne geçen süre zarfında yeni sanayi devrimi olan Sanayi 4.0'a dikkat çekmeye çalıştık. Bu sayımızda devrimin ana hatlarını ve ne anlama geldiğini sizlerle paylaşmaya gayret edeceğiz.

Sanayide geçmişten günümüze yaşanan devrimler var. Buharlı motorun bulunması Sanayi 1.0 olarak adlandırılırken, üretim hatlarının organize edilmesi Sanayi 2.0, otomasyon uygulamaları 3.0, teknolojik devrim yani internet ile yönlendirilen, bilgi iletişim altyapısı ve ağına dayalı akıllı ve verimli üretim çağı ise Sanayi 4.0 olarak tanımlanmıştır. Türkiye olarak daha önceki devrimlere ayak uydurmakta maalesef geciksek de Sanayi 4.0 bizim için fırsat olarak karşımıza çıkmıştır. Gelişmekte olan bir ülkeyiz, sanayi temellerini daha sağlam bir şekilde oluşturmak için büyük gayret gösteren bir ülkeyiz. Sanayi 4.0 devrimi için oluşturacağımız vizyonla daha hızlı yatırımlar yaparak daha rekabetçi konuma gelebiliriz.

Her fırsatta ifade ettiğimiz gibi hızlı dönüşümden geçiyoruz. **Dünya**

değişiyor, yöntemler değişiyor. Kendimizi ve kurumlarımızı zamanın ruhuna, çağın şartlarına ve sert rekabete göre yenilemezsek başarılı olmamız mümkün değildir. Bu anlamda Sanayi 4.0 devrimine ayak uydurmak, zamanın da ötesine geçmek, eğitim ve istihdam politikalarımıza, üretim yöntemlerimize çekeceğimiz formatın kapsamı üzerine kafa yormak zorundayız.

Sanayi 4.0, mobil cihazımızdan ya da bilgisayarımızdan, bulunduğumuz yerden, zamandan ve mekândan anında tasarruf ederek üretim kararları ve talimatları verme, üretimi yönlendirme ve bununla ilgili tüm ayrıntıları içeren çalışmaları yapma çağıdır.

2020'li yıllara damga vuracak bu sanayi devriminin gerektirdiği çalışmalar olan yapay zeka, robotik teknolojiler, nesnelerin interneti, 3-D yazıcılar, akıllı üretim sistemleri, bulut bilişim ve veriler vb. alanlarda kendimizi mutlaka geliştirmeliyiz. Kaynakların verimli kullanımı, kaliteli ve seri üretim, zamandan tasarruf, arge ve inovasyonun da Sanayi 4.0 dönemine geçişi hızlandıran etkenler olacağı bir gerçektir. Eğer doğru ve kolaylaştırıcı yöntemler uygulanırsa üretkenlik, verimlilik ve kaynak kullanımında

optimizasyon sağlanmış olacak ve belirlenen hedeflere ulaşma hızı da yükselecektir.

Başarının gelmesi için doğru okuma, iyi analiz ve hazırlık yapmak gerekiyor. Bireyselleşme, şeffaflaşma ve hizmet odaklı çalışma başarının temel şartları arasındadır. Sanayi 4.0 devriminin gerekliliklerini yerine getireceğimiz zaman bu şartları uygulamamız gerekmektedir.

Sanayi 4.0 ve dijital devrim için çalışmalar yaparken insandan arındırılmış bir organizasyon olarak düşünemeyiz. Bilgi teknolojilerinin kabiliyetlerinin kullanımıyla insan odaklı ve paydaşlarla değeri çok daha yüksek bir organizasyon oluşturur ve başarının temel şartlarını yerine getirirsek bu devrime ayak uydurmak daha kolay olacaktır.

Değerli Üyelerimiz,

Sanayi ve Üniversitenin birbirinden uzak kalması düşünülemez. **İş dünyamız her fırsatta üniversitemizle, akademisyen ve öğrencilerle bir arada olmak, ortak çalışmalar yapmak istiyor.** Sanayi, teorilerin pratiğe dönüştüğü, gerçeğin olduğu yerdir. Doğru ve sürekli iletişimin, her iki tarafın birbirinin amacını iyi anlamasının önemi burada ortaya çıkmaktadır.

Hükümetimizin verdiği yüksek teşvikler ve vergi muafiyetlerine ek olarak iş dünyamızın eğitim dünyası ile güçlü ortaklıklar ve kapsamlı iş birlikleri geliştirmesi de yeni dönüşüme ayak uydurmak noktasında ekonomimize hız kazandıracak bir gerçektir. Bu durumda Sanayi 4.0, firmalar için yönetim, eğitim ve teknik bilgi düzeyinin mevcut durumdan daha yüksek düzeylerde olmasını gerektirmektedir.

Bu anlamda özellikle, mesleki ve teknik eğitim önem kazanmaktadır. Odamız da, bu farkındalığın artırılması için eğitimler, seminerler düzenleyecektir.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak başarıyla bizleri gururlandıran Üniversitemizin ortağı olmaya, TEKNOKENT'imize her daim destek olmaya, ortak, başarılı projeler üretmeye devam edeceğiz.

Sanayi ve ticarete en doğru yöntemin kümelenme olduğunu görerek çalışmalarımızı bu doğrultuda

güncelledik. Kümelenme, bölgesel rekabet gücünün artırılmasına yönelik proje modellerinden sadece bir tanesidir. Son yıllarda kümelenmenin bu kadar popüler olmasının sebeplerinden bir tanesi de bölgesel rekabet gücünü oluşturan her unsurun ve bunlara yönelik altyapının gelişmesini hızlandıracak bir platform oluşturmaktır.

İyi bir kümelenme çalışması; firmaların üretebilme, satabilme ve yenileyebilme kabiliyetlerini artırırken aynı zamanda söz konusu kabiliyetleri artırıcı altyapı projelerinin de hayata geçmesini sağlar. Kümelenme çalışmalarında birçok faktör var ancak önce şehrin ihtiyacı, iş dünyasının talebi, doğru lokasyon, çevre hassasiyetleri öne çıkan aşamalar. Biz bu anlamda Sakarya sanayisi ve ticaretinde en doğru yöntemin kümelenme olduğunu görüp harekete geçerek Organize Sanayi ve Organize Ticaret Bölgeleri oluşturduk. Örneğin **Kaynarca ilçemizde kuruyor olduğumuz Makine İhtisas OSB, Sanayi 4.0 döneminin gerekliliklerini göz önünde bulunduruyor.** Sektör kümelenmeleri başarıyı getiriyor ve iş dünyamızın oluşturulan bölgelere olan yoğun talebi de buradan geliyor.

İlimizde faaliyet gösteren işletmelerimize nitelikli istihdam sağlamak, işgücü piyasasında arz talep uyumsuzluklarından kaynaklanan işsizliğe çözüm getirmek amacıyla Milli Eğitim Müdürlüğü ve İş Kur Müdürlüğü ile yoğun çalışmalar yürütüyoruz. Bu anlamda ilk olarak Prof. Dr. Cem Kılıç'ın katılımı ile istihdam sorunu ve çözümüne yönelik bir toplantı düzenledik. Ardından Türkiye'de ikinci olan önemli bir projenin uygulanması aşaması ile çalışmalarımız devam ediyor. Bu çalışmalarımız neticesinde Sakarya nitelikli istihdam konusunda pilot bölge seçildi. Meslek liselerinde açılması talep edilen bölümlerle ilgili üyelerimizin talepleri doğrultusunda çalışmalarımız devam etti. Şunu diyebiliriz; **öğrencilerimizin hayal ve hedeflerini iş dünyamızın talep ve ihtiyaçları ile buluşturuyoruz.**

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak Sakarya Valiliği ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin çok önemli katkılarıyla iki ayrı ilçemize; **Arifiye ve Serdivan'a Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri kazandırdık.** Resmi açılışları inşallah çok yakında gerçekleştireceğiz.

TOBB Başkanımız Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da önemseydiği istihdam sorunu konusunda 2010 yılında başlatılan UMEM Beceri 10 Projesi de bu soruna çözüm niteliği taşıyor. Sakarya olarak projeye en çok katkı veren illerin başında geliyoruz. Sakarya'mız bu konuda 5183 kişiye istihdam olanağı sağladı. UMEM konusunda sürekli toplantılarımız sürüyor. Bakanlık yetkilileri, Milli Eğitim Şube Müdürümüz, İş Kur İl Müdürümüz ile istişare toplantısı gerçekleştirerek iş dünyamızın taleplerini direkt olarak aldık. Bu doğrultuda ilgili meslek komitelerimizle çalışma başlattık ve çalışma kapsamında meslek liselerinde öğrencilerimizle bir araya geldik. Bu anlamda daha yapacak çok işimizin olduğunu düşünüyorum. İş - Kur İl Müdürlüğümüzle ortak çalışmalarımız devam ediyor. İşbaşı Eğitim Programı, talebe bakılacak olursa oldukça başarılı olmuş bir program. Şehrimizdeki istihdamın niteliğini daha da artıracak çalışmaları İş - Kur'umuzla da yapmaya devam edeceğiz.

Hükümetimizin açıkladığı yeni Ar-Ge Reformu, ülkede daha fazla bilgi üretiminivebubilgininticarileşmesini sağlayan mekanizma için büyük bir adım olmuştur. Teknoloji tabanlı ürün ve hizmet üretimini arttırarak firmaların, girişimcilerin, akademinin ve ülkemizin büyümesine olanak sağlayan en önemli faktörlerden biri olan Ar-Ge faaliyetlerini yeni uygulamalarla teşvik edilmesi ve verimli hale getirilmesidir. Geliştirilen kanun ile mali/teknik birçok avantaj elde edilecektir; **Ar-Ge Reform Paketi, Ar-Ge işlerini firmalara maliyet yükünden kar merkezine dönüştürmeyi sağlayacaktır.**

Paket KOBİ'lerimize büyük destek vererek Ar-Ge faaliyetlerinin önünü açarken, Üniversitedeki akademisyenlerimize büyük imkânlar sağlayacaktır. İş dünyası olarak bu ve buna benzer teşvik ve reformların her zaman takipçisi olacağımızı belirtiyor; kıymetli üyelerimize çalışmalarında kolaylık; işlerinde huzur ve bereket diliyorum.

DİJİTAL DÜNYAYA HAZIRLANIN SANAYİ 4.0 İLE DÖNÜŞÜM BAŞLADI

Çağımızın yeni endüstriyel vizyonu olan dördüncü sanayi devrimi gerçekleşiyor. Diğer adıyla Endüstri/Sanayi 4.0 terim olarak dördüncü sanayi devrimi anlamına gelmektedir. Endüstri 4.0 ya da 4. Sanayi Devrimi, birçok çağdaş otomasyon sistemini, veri alışverişlerini ve üretim teknolojilerini içeren kolektif bir terimdir. Bu devrim nesnelerin interneti, internetin hizmetleri ve siber-fiziksel sistemlerden oluşan bir değerler bütünüdür. Aynı zamanda bu yapı

akıllı fabrika sisteminin oluşmasında büyük rol oynar. Bu devrim, üretim ortamında her bir verinin toplanmasına ve iyi bir şekilde izlenip analiz edilmesine olanak sağlayacağı için daha verimli iş modelleri ortaya çıkacaktır.

Endüstri 1.0'dan 4.0'a Doğru

Mekanik Üretim Tesislerinin Uygulanması (18. Yüzyıl)

Dünya, buharlı makinelerin icadı ile Birinci Endüstri Devrimi ile tanıştı.

1712 Buhar Makinesinin İcadı

Elektrik ve İş Bölümüne Dayalı Seri Üretime Geçilmesi

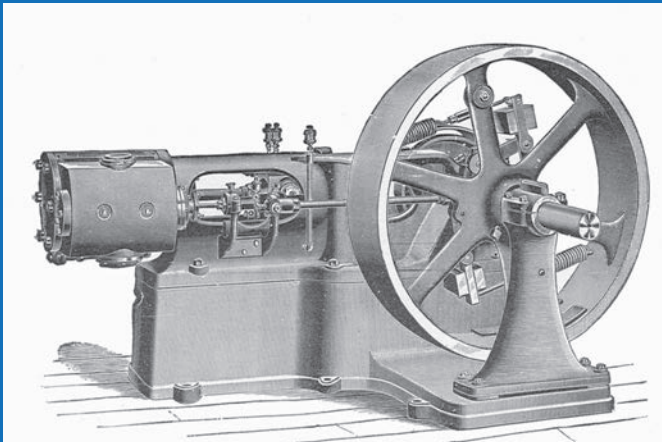
İkinci Endüstri Devrimi'nin habercisi seri üretim ve elektriğin kullanılmasıyla oldu.

Endüstri 1.0'dan 4.0'a Doğru

Mekanik Üretim Tesislerinin Uygulanması (18. Yüzyıl)

Birinci Endüstri Devrimi; buharlı makinelerin icadı ile başladı

1712 Buhar Makinesinin İcadı

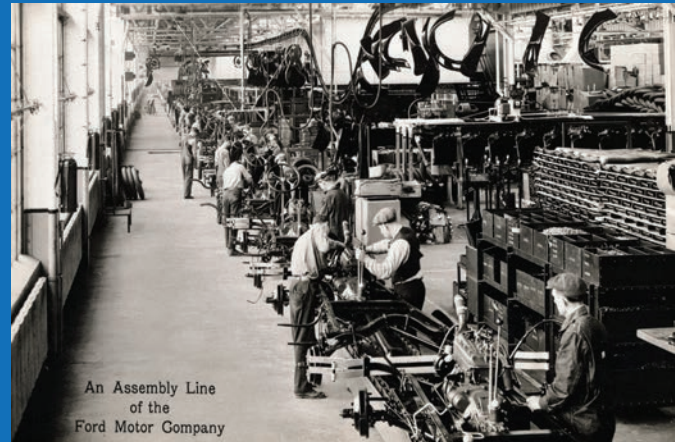

Elektrik ve İş Bölümüne Dayalı Seri Üretime Geçilmesi

İkinci Endüstri Devrimi, seri üretim ve elektriğin kullanılması.

(19. Yüzyıl) 1840 Telgraf ve 1880 Telefon İcatları

1920 Taylorizm (Bilimsel yönetim)

An Assembly Line
of the
Ford Motor Company

(19. Yüzyıl) 1840 Telgraf ve 1880 Telefon İcatları

1920 Taylorizm (Bilimsel yönetim)

Üretim Süreçlerinin Otomasyonu (20. Yüzyıl)

Elektronik ve dijital teknolojiler, seri üretim optimizasyonun bir parçası olduğunda Üçüncü Endüstri Devrimi yaşanmaya başladı

1971 İlk mikro bilgisayar (Altair 8800)

1976 Apple I (S. Jobs ve S. Wozniak)

Otonom Makineler ve Sanal Ortamlar (21. Yüzyıl)

Bugün, dünya artık Endüstri 4.0 aşamasını konuşuyor. Yani teknolojinin üretim süreçlerinin her aşamasında kullanıldığı, makinelerin birbiriyle konuştuğu yeni bir sistemin kalp atışları duyuluyor. İnternet sayesinde makineler arası iletişimin başladığı, insan gücü ile yapılan üretim süreçlerinde robotların devreye girdiği, neredeyse tüm üretim süreçlerinin dijitalleştiği bir dönemi ifade ediyor Endüstri 4.0.

1988 AutoDLab. (MIT)

2000 Nesnelerin İnterneti

2010 Hücresel Taşıma Sistemi

2020 Otonom Etkileşim ve Sanallaştırma

Sanayideki mevcut üretim anlayışının gelişen teknolojiyle birlikte yeniden şekillenmesi anlamına geliyor. Bu yeni üretim biçimi ve anlayışını ise sadece teknoloji ile açıklamak mümkün değil. Siber-Fiziksel Sistemler (üretim sürecindeki türlü araç ve gerece entegre edilmiş, sensör ve işleticilerle donanmış, internet bağlantılı akıllı elektronik sistemler), Nesnelerin İnterneti ve Big Data gibi birçok farklı kavram ve uygulamaların üretim sistemlerine, dolayısıyla tüm değer zincirine eklenmesiyle ortaya çıkan yeni bir anlayıştan söz etmek mümkün.

Endüstri 4.0 temel olarak bilişim teknolojileri ile endüstriyi bir araya getirmeyi hedefliyor. Siber-Fiziksel sistemlerin kavramına, nesnelerin, internetine ve hizmetlerin internetine dayalıdır. Bu yapı akıllı fabrikalar vizyonunun oluşmasına büyük katkı sağlar.

Sanayi 4.0 ile modüler yapıyla akıllı fabrikalar kapsamında, fiziksel işlemleri siber-fiziksel sistemlerle izlemek, fiziksel dünyanın sanal bir kopyasını oluşturmak ve merkezi olmayan kararların verilmesi hedeflenmektedir. Nesnelerin interneti ile siber-fiziksel sistemler birbiriyle ve insanlarla gerçek zamanlı olarak iletişime geçip işbirliği içinde çalışabilecektir. Hizmetlerin interneti ile hem iç hem de çapraz örgütsel hizmetler sunulacak ve değer zincirinin kullanıcıları tarafından değerlendirilecektir.

Sanayi 4.0, şu 6 prensibe dayanmaktadır:

1) Karşılıklı Çalışabilirlik: Siber fiziksel sistemlerin yeteneği ile (örn. iş parçası

taşıyıcıları, montaj istasyonları ve ürünleri) nesnelerin interneti ve hizmetlerin interneti üzerinden insanların ve akıllı fabrikaların birbirleriyle iletişim kurmasını içerir.

2) Sanallaştırma: Bu yapı akıllı fabrikaların sanal bir kopyasıdır. Sistem, sensör verilerinin sanal tesis ve simülasyon modelleri ile bağlanmasıyla oluşur.

3) Özerk Yönetim: Siber-Fiziksel sistemlerin akıllı fabrikalar içinde kendi kararlarını kendi verme yeteneğidir.

4) Gerçek-Zamanlı Yeteneği: Verileri toplama ve analiz etme yeteneğidir. Bu yapı anlayışın hızlıca yapılmasını sağlar.

5) Hizmet Oryantasyonu: Hizmetlerin interneti üzerinden siber-fiziksel sistemler, insanlar ve akıllı fabrika servisleri sunulmaktadır.

6) Modülerlik: Bireysel modüllerin değişen gereklilikleri için akıllı fabrikalara esnek adaptasyon sistemi sağlar.

Dünya'da Sanayi 4.0

Sanayi 4.0 terimi ilk olarak 2011 yılında Hannover Fuarı'nda kullanıldı. Ekim 2012 yılında ise Robert Bosch GmbH ve Kagermann çalışma grubu oluşturarak hazırladıkları dördüncü sanayi devrimi öneri dosyasını Alman Federal Hükümeti'nde sundu. 8 Nisan 2013 tarihinde Hannover Fuarı'nda ise çalışma grubu Endüstri 4.0 nihai raporunu sundu.

Teknolojik temeller siber-fiziksel sistemler

Üretim Süreçlerinin Otomasyonu (20. Yüzyıl)

Üçüncü Endüstri Devrimi ; Elektronik ve dijital teknolojiler, seri üretim optimizasyonu

1971 İlk mikro bilgisayar (Altair 8800)

1976 Apple I (S. Jobs ve S. Wozniak)

Otonom Makineler ve Sanal Ortamlar (21. Yüzyıl)

İkinci Endüstri Devrimi, tüm üretim süreçlerinin dijitalleşmesi.

1988 AutoDLab. (MIT)

2000 Nesnelerin İnterneti

2010 Hücresel Taşıma Sistemi

2020 Otonom Etkileşim ve Sanallaştırma

ve internet ağını barındırmaktadır. Uzmanlara göre Sanayi 4.0 yani diğer adıyla dördüncü sanayi devrimi, 10 ile 20 yıl içinde entegrasyonunu tamamlayarak firmalar tarafından uygulanabilir hale gelecek.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, Akıllı Üretim Liderlik Koalisyonu olarak bir girişim de üretim geleceği üzerinde çalışıyor. Bu koalisyon, imalat uygulayıcıları, tedarikçileri ve teknoloji şirketlerinin kar amacı gütmeyen bir organizasyon, konsorsiyum imalat, üniversiteler, devlet kurumları ve laboratuvarlardan oluşmakta. Koalisyonun amacı ise, üretim istihbaratının benimsenmesini kolaylaştırmak için yaklaşımlar oluşturmak, platform ve ortak altyapı gelişimi için Ar-Ge faaliyetlerinde bulunmak, uygulama ve savunucu gruplar oluşturmak üzere imalat sanayi paydaşları sağlamaktır.

Sanayi 4.0 sistemindeki üretim, makinelerin hizmet sundukları ve ürünlerle gerçek zamanlı olarak bilgi paylaştıkları bir sisteme benzetilmektedir. Alman Yapay Zeka Araştırma Merkezi (DFKI), içinde Siemens'in de bulunduğu 20 endüstriyel ve araştırma ortağının katkısıyla kurulan Almanya, Kaiserslautern'deki küçük bir akıllı fabrikada bu gibi bir sistemin uygulamada nasıl çalışacağını sergilemektedir. Ürünler ile imalat makinelerinin birbirleriyle nasıl haberleşebileceklerini göstermek için sabun şişelerinden faydalanmaktadır. Boş sabun şişelerinin üzerinde radyo frekansı ile tanımlama (RFID) etiketleri vardır ve bu etiketler aracılığı ile makinelerin şişelerin rengini tanıması sağlanmaktadır. Bu sistem sayesinde bir ürünün radyo sinyalleriyle iletildiği bilgiler, üretimin başında itibaren

dijital ortamda saklanmasına olanak sağlanmaktadır. Bu şekilde bir siber-fiziksel sistem olarak ortaya çıkmaktadır.

Her şeyden önce Endüstri 4.0 diğer devrimlerden farklı olarak, kendi içinde de sürdürülebilirliği olan bir evrimleşmeyi beraberinde getiriyor. Bu (d)evrimin ortaya çıkaracağı finansal kazancın, iş gücü profiliyle yaratacağı değişiklikler ve tetikleyeceği dev yatırımlar nedeniyle çığır açıcı nitelikte olacağı ifade ediliyor. Endüstri 4.0, maliyet avantajıyla birlikte, rekabet avantajı da yarattığından, bu (d)evrime hızlı uyum sağlayan ve üretim süreçlerine adapte eden ülkeler, yeni ekonomik sistemde arayacak gibi görünüyor.

Geleneksel anlamıyla üretim şirketleri pazarda var olmayı sürdürecekler. Ancak yerleşik oyuncular sanayi devrimi sırasında düzenlerini, süreçlerini ve yeterliliklerini değiştirmiş olacak. Yeni endüstriyel iş modellerine sahip yeni rakipler olacak. Cep telefonları gibi yeni teknolojilerin bu kadar başarılı olmasının nedeni, ortaya çıkmalarıyla beraber toplumsal bir dönüşüme öncülük etmiş olmalarıdır. İnternet bir teknoloji olarak sosyal ağları icat etmemiş olsa da, sosyal ağlar internet sayesinde daha fazla gelişti ve çağdaşlaşmayı gerektirdi. Sanayi 4.0 için de aynı durum söz konusu. Yeni işlevler sektör oyuncuları için yeni kurallar ortaya çıkacak. Çeşitli endüstrilerin gelişimi arasında farklar bulunacak.

Bu yeni vizyonun, yeni fırsatların yanı sıra bazı zorlukları ve riskleri de içerdiğine dikkat etmemiz gerekiyor.

Sanayi 4.0 üretim şirketlerinin

odaklanabileceği bir konu gibi görünüyor. Ancak bütün oyuncular bu yeni vizyonu beraberinde yeni yatırımları da getireceğini anlıyorlar. Birçok şirket için yatırımın geri dönüşünün ne kadar olacağı belirsiz. Henüz somut bir icra planının mevcut olmayışı daha büyük yatırımlar yapmış olan şirketlerin bu konuya tereddütlerle yaklaşmasına neden oluyor.

İnternet üzerinden veya bulut tabanlı bir teknoloji aracılığıyla büyük miktarlarda bilgi paylaşımında bulunan birbirine bağlı cihazlar belli bir güvenlik ihlaline de ortam hazırlamış oluyor: Bir bilişim korsanının potansiyel olarak bir şirketin lojistik sistemini tamamen felç etmesi veya gizli müşteri sipariş bilgilerine ulaşması ve bunları rakiplerle paylaşması mümkün. Şirketlere ait verilerin, fikri mülkiyetin ve iş sırlarının korunması en büyük zorluklardan biri. Bu tür bilgilerin kaybı, bir üretim şirketinin kendisine özgü bilgi ve becerilerinin görünür hale gelmesine yol açabilir ve pazardaki konumunu, işini ve varlığını olumsuz yönde etkileyebilir.

Çalışanların nitelikliliği üretim şirketlerindeki en önemli konulardan biridir. Bilişim sistemlerinin ve üretim süreçlerinin bütünleşmesi, çalışma şekli, iş tanımları ve çalışanların iş içeriği açısından yeni gereksinimler ortaya çıkaracak. Şirketlerdeki çalışan niteliği profillerinin genişletilmesi henüz oldukça erken aşamalarda. İlerleyen dönemde çalışanların bugünkü üretim şirketlerinin "çalışanlarına" kıyasla şirkete çok daha yüksek nitelikler sunmaları gerekecek. Yeni iş modelleri ve süreçleriyle bağlantılı olarak modern cihazların, akıllı teknolojilerin ve bilişim sistemlerinin

kullanımı ve dijitalleşmenin artması yarının “çalışanları” için çok daha yüksek kalitede bir eğitim gerektirecek.

Bu yeni sanayi devrimine doğru yürüyüşü hızlandırmak için yeterli beceri ve bilgi eksikliği bulunmaktadır. Siemens, Bosch gibi büyük Alman firmaları yılların verdiği tecrübe ile bu süreçte başı çeken isim konumundalar. Sahip oldukları bilgileri en yeni teknolojiyle donatarak Endüstri 4.0 çağına en hızlı ayak uyduran isimlerden olacaklardır.

Endüstri 4.0 demek iş gücü talebinin azalması demektir. Bu neden kurumlarda buluna departmanlarda fazlalık tehdidi oluşturuyor.

Üçüncü sanayi devriminin ritmine ayak uyduran firmalarda Endüstri 4.0 için genel bir isteksizlik havası bulunmakta.

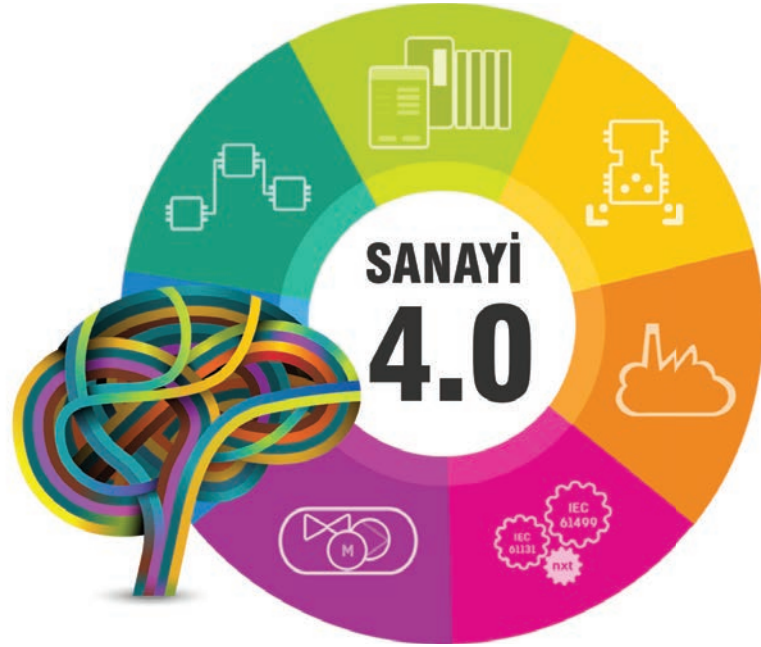
Sanayi 4.0 ile; işçi gücünden teknoloji kontrolüne geçen sistemler ile makine kontrolü artacak. Otomatik sistemler dolayısıyla ihtiyaç olan iş gücü azalacak. Sosyo-Ekonomik çalışma hayatına olan etkisi hissedilecek. Sanayi farklı bir değer kazanarak pazarda bu entegrasyonu sağlayan büyük paya ulaşacak.

Türkiye’de Sanayi 4.0

Türkiye, lojistik avantajı sağlayan coğrafi konumu sayesinde ve esnek, düşük maliyetli üretim yapabilmesini sağlayan görece düşük maliyetli işgücünü kullanarak, küresel değer zincirinde oldukça rekabetçi şekilde konumlanmış durumda. Üretim ücretleri, verimlilik, enerji maliyetleri ve döviz kurlarını dikkate alarak oluşturulan BCG Global Üretim Maliyeti Endeksi’nde, Türkiye 98 ortalama birim maliyet ile üretim yaparken, ABD 100, Almanya ise 121 ortalama birim maliyetle üretim gerçekleştiriyor. Diğer bir deyişle, Türkiye’deki ortalama doğrudan üretim maliyetleri Almanya’nın yüzde 23, ABD’nin ise yüzde 2 altında bulunuyor.

Türkiye küresel değer zincirinden pay almak ve ihracat platformunu güçlendirmek için sahip olduğu rekabet avantajına sahiptir. Endüstri 4.0’ın Türkiye üzerindeki etkisini hesaplamak için TÜSİAD ve BCG tarafından yapılan bir analize göre ilgili çalışma için altı pilot sektör seçilirken, öncelikle kamu tarafından hazırlanan politika belgelerinde yer alan imalat sanayi sektörleri değerlendirmeye alındı. Endüstri 4.0 dönüşümü bağlamındaki yetkinlik alanları, teknoloji perspektifi, istihdam boyutu, iktisadi büyüklük, tedarik zinciri içindeki rol gibi unsurlar da dahil olmak üzere çeşitli sosyo-ekonomik değerlendirmeler neticesinde altı pilot sektör; otomotiv, makine, beyaz eşya, gıda ve içecek, tekstil ve kimya olarak sıralandı.

Endüstri 4.0’ın ülke ekonomilerini büyüteceğini söyleyen uzmanlar, müşteriye

özel ürünlere artan talebin, ürünlerin zamanında bulunabilir olmasının, artan küresel entegrasyon ile global değer zincirinden daha çok pay alınmasının bu büyümeyi tetikleyen unsurlar olarak ön plana çıkacağı görüşünde birleşiyor. Bu gelişmelerin sanayi üretiminde yıllık yüzde 3’lük bir artış yaratması bekleniyor. Bu büyüme Türkiye GSYİH’sinde yüzde 1 ve üzeri bir ek büyüme ve 150-200 milyar TL düzeyinde ek gelir anlamına geliyor. Ancak bu kazanımların gerçekleşmesi için Endüstri 4.0’ın şirketler bazında uygulanmasının ötesinde, bütüncül bir sanayi stratejisi ve dönüşüm programı yaklaşımıyla ele alınması zorunlu görünüyor. Türk üreticilerin, Endüstri 4.0 teknolojilerini üretim sürecine dahil etmek için önümüzdeki 10 yıllık süreçte, yılda yaklaşık 10-15 milyar TL (üreticilerin gelirlerinin yaklaşık yüzde 1-1.5’i) yatırım yapması gerektiği tahmin ediliyor. Türkiye’deki üretim sektörlerinin modernleşmesine dayanarak sanayi 4.0’ın önümüzdeki 10 yılda istihdamda yüzde 5’lik bir artış yaratması bekleniyor.

Türkiye’nin Yapması Gerekenler

Sanayi 4.0 dönüşümüne ilişkin teknoloji üretiminde lider konumundaki ülkeler incelenmeli ve Türkiye’ye uygulanabilirliği yönünde çalışmalar yapılmalı. Uygulanabilirliği yönünde çalışmalar yapılmalı. Kamu Özel sektör araştırma

kuruluşları ve üniversitelerin de içinde yer alacağı bir dönüşüm mekanizması oluşturulmalı. Türk sanayisi için endüstri 4.0 uygulamalarının yaratacağı potansiyel fayda ve maliyet ortaya konarak bu dönüşümü gerçekleştirecek sektörler belirlenmeli. Üretimde etken olacak nitelikli işgücünün oluşturulmasına yönelik eğitim stratejileri uygulanmalı. Sanayi 4.0 entegrasyonu için gerekli altyapı ve ihtiyaçlara yönelik çalışmalar yapılmalı. Ar-Ge ve Üretime sağlanan teşvik ve destekler ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmeli.

Türkiye’nin rekabet gücünde ivme yapmasında aşılması gereken merhale olan Endüstri 4.0 SATSO Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası’nın da gündeminde... Endüstri 4.0. üretim tesisleri olan şirketlerin son zamanlarda üzerinde yoğun bir şekilde çalıştığı bir kavram. Ürün stoklarıyla konuşan fabrikaların, üretimde dijital kaynakları kullanarak kendi başına üretim yapmasıyla ortaya çıkan bir yapı. Bu kavram tek cümle ile kolay bir şekilde anlatılsa bile işin arka tarafında bilgisayarlı otomasyon sistemlerinden sensörlere kadar birçok farklı teknoloji ile donatılmasıyla gerçekleşiyor. Bunun için de öncelikli olarak üretim tesislerinin hem dijitalleşmesi ve hem de akıllanması gerekiyor.

İSO İKİNCİ 500 ARAŞTIRMASINDA 22 SAKARYALI FİRMA

İstanbul Sanayi Odası tarafından 47 yıldır her yıl geliştirilerek sürdürülen Türkiye'nin ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının 2015 yılı sonuçları açıklandı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından geleneksel hale gelen Türkiye'nin ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası üyesi 22 firma yer aldı.

Konu ile ilgili değerlendirmede bulunan Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, "İkinci 500 büyük firma sıralamasında merkezi Sakarya'da olan 9 firma olmak üzere toplam 21 firma Sakarya ticaret ve Sanayi

Odası üyesi olarak yer aldı.

Geçtiğimiz yıl 11 firma yer alırken bu yıl 21 firma yer alıyor olmasından duyduğu memnuniyeti dile getiren Başkan Kösemusul, Sakarya'yı, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan illeri sıralamasında ilk 5'e taşıma hedefimiz doğrultusunda aralıksız çalışmalarımız devam ediyor. Bunların neticesinde firmalarımızın Türk ekonomisi adına önem taşıyan böyle bir çalışmada elde ettikleri başarı da gururumuz oluyor." dedi

Başkan Mahmut Kösemusul, İstanbul Sanayi Odasının araştırmasına göre Türkiye'nin ikinci en büyük firma sıralamasında yer alan firmaları başarılarından dolayı kutladığını belirterek "Sakarya'da işletmelerimiz uluslararası ekonomi

piyasasında önemli birer rakip haline geldi. Kurumsal ve vizyon sahibi firmalarımızın artmasına yönelik Ar-Ge çalışmalarına ve nitelikli istihdam konusuna ağırlık vererek destekliyoruz. Her zaman dile getirdiğimiz gibi omuzlarımızdaki sorumluluğun farkındalığı ile elimizi taşın altından hiç çekmedik. Bugün baktığımızda özel sektör ve ülke adına daha çok çalışma daha çok üretme zamanı. Yaşanan acı olaylar neticesinde dünyaya gösterdiğimiz milli birlik ve beraberliğimiz gibi ekonomideki gücümüzü de bir kez daha kanıtlama zamanı" diye konuştu.

İstanbul Sanayi Odası tarafından yapılan Türkiye'nin ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması sonuçlarına göre Sakarya'dan yer alan firmalar şu şekilde:

2015		
29	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
43	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya
51	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana
55	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
56	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
79	TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.	Kamu
87	Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya
89	Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
133	Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Salihli
159	As Tavukçuluk Tarım İşletmeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Sakarya
235	Onduline Avrasya İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul
264	Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Gaziantep
287	Pınar Su San. ve Tic. A.Ş.	EgeBölgesi
314	İlk Mevsim Meyve Suları Pazarlama A.Ş.	Sakarya
364	Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya
415	Özgüllü Süt Mamülleri Hayvancılık ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Sakarya
419	Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
451	Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Bursa
488	Güneş Süt Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Sakarya
493	Berke Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya
500	Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.	Sakarya

Yürüyelim arkadaşlar

Yanınızda Akbank var

KOBİ'ler ihracat yapıyor, Türkiye kazanıyor.
Akbank, ülkenin dört bir yanında ihracatla büyümek isteyen herkese
sonuna kadar destek oluyor. Haydi, yürüyelim arkadaşlar!

444 23 23

AKBANK

sizin için

İŞ DÜNYASI ENDÜSTRİ 4.0 ÇAĞINA SATSO İLE HAZIRLANIYOR

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası, Sakarya Üniversitesi ve Sakarya Teknokent ortaklığı ile "Türkiye Perspektifinden Endüstri 4.0 Uygulamaları" konulu bir konferans düzenlendi.

Siemens Dijital Fabrikalar Proses Enstitüleri Yöneticisi Hakan Mavruk ve Arçelik Üretim Teknolojileri Direktörü Mustafa Esenlik 'in konuşmacı olarak katıldığı konferansın ev sahipliğini SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul gerçekleştirdi.

Konferansa ayrıca Sakarya Vali Yardımcısı Hikmet Dinç, Sakarya Üniversitesi Rektörü Muzaffer Elmas, Rektör Yardımcıları; Prof. Dr. Mehmet Ali Yalçın ve Prof. Dr. Ümit

Kocabiçak, SAÜ Teknoloji Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Sarıbyık, İşletme Fakültesi Dekanı Ahmet Vecdi Can, Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. İbrahim Özsert, TÜBİTAK Marmara A.Ş. Genel Müdürü Dr. Orhan Çömlekçi, Sakarya Teknokent A.Ş. Genel Müdürü Tahsin Engin, Kocaeli Teknokent Genel Müdürü Ahmet Balkaya, SATSO Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri, il protokolü, daire müdürleri ve STK Temsilcileri iştirak etti.

"Sanayi 4.0 daha hızlı, esnek, kaliteli, verimli bir endüstri yolculuğunu tanımlıyor"

Toplantının açılış konuşmasını yapan

Teknokent Müdürü Prof. Dr. Tahsin Engin şunları dile getirdi:

"Bilimsel ve teknolojik bilginin üretilme hızının, insanlığın varoluşundan bu yana en yüksek düzeyine çıktığına ve üstel bir biçimde çığınca artmaya da devam ettiğine şahitlik ettiğimiz bir dönemden geçiyoruz.

Öyle ki son 40 yılda üretilen bilgi, yazınının icadından bu yana insanlığın ürettiği bilgiden çok daha fazladır. Son 10 yıl, neredeyse geçmiş 100 yıla denk bilgi üretimi anlamına gelmektedir. Buna paralel olarak sürekli gelişen teknoloji; sanayi üretimini özellikle 18. Yüzyılın sonlarından günümüze üç ana dalga çerçevesinde inanılmaz

MAHMUT KÖSEMUSUL

MUZAFFER ELMAS

boyutta artmasını mümkün kılmıştır. Buhar gücü ile çalışan makinaların keşfi, elektriğin sanayi üretiminde kullanımına başlanması ve 1970'lerden başlayarak hızla yaygınlaşan robotlu otomasyon akımı ilk üç endüstri devriminin temel motivasyonu olmuştur. Günümüzde artık dijital teknolojiler ile tetiklenen 4. Endüstri Devriminden söz ediyoruz. Zeki robotlar, büyük veri, nesnelerin interneti, 3-D baskı, bulut-bilişim ve siber güvenlik gibi dokuz yeni teknolojinin bu devrimi veya evrimi tetiklediği görülmektedir. Endüstri 4.0 değer zinciri bileşenlerinin kendi içlerinde otomasyonu ötesinde birbirleri ile entegre olması şeklinde tanımlanmaktadır. Entegrasyonun en önemli özelliği ise tüm değer zinciri adımlarının birbirleri ile gerçek zamanlı ve sürekli olarak iletişimde bulunması ve bu sayede zeki ve kendisini uyarlayan bir sanayi sürecine ulaşmış olma vizyonu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu vizyon; daha hızlı, daha esnek, kalitesi daha yüksek ve daha verimli bir endüstri yolculuğunu tanımlamaktadır”

“Endüstri 4.0 ile üretkenlik, verimlilik ve kaynak kullanımında optimizasyon sağlanacak”

Toplantıda konuşan Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Mahmut Kösemusul şunları dile getirdi:

“Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak şehrimizin potansiyelini, değerlerini ve hassasiyetlerini dikkate alarak Üniversitemizle önemli çalışmalar gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Endüstri 4.0, mobil cihazımızdan ya da bilgisayarımızdan, bulunduğumuz yerden, zamandan ve mekândan anında tasarruf ederek üretim kararları ve talimatları verme, üretimi yönlendirme ve bununla ilgili tüm ayrıntıları içeren çalışmaları yapma çağıdır. Endüstri 4.0 devrimine ayak uydurmak, zamanın da ötesine geçmek, eğitim ve istihdam politikalarımıza, üretim yöntemlerimize çekeceğimiz formatın kapsamı üzerine kafa yormanın önemi, temel meselelerimiz olmaktadır. Kaynakların verimli kullanımı, kaliteli ve seri üretim, zamandan tasarruf, arge ve inovasyonun Endüstri 4.0 dönemine geçişi hızlandıran etkenler olacağı bir gerçektir. Eğer doğru ve kolaylaştırıcı yöntemler uygulanırsa üretkenlik, verimlilik ve kaynak kullanımında optimizasyon sağlanmış olacak ve belirlenen hedeflere ulaşma hızı da yükselecektir.

Sanayi ve Üniversitenin birbirinden uzak kalması düşünülemez. İş dünyamız bu anlamda her fırsatta üniversitemizle,

akademisyen ve öğrencilerle bir arada olmak, ortak çalışmalar yapmak istiyor. Çünkü dünya değişiyor, yöntemler değişiyor. Kendimizi ve kurumlarımızı zamanın ruhuna, çağın şartlarına ve sert rekabete göre yenilemezsek başarılı olmamız mümkün değildir. Sanayi, teorilerin pratiğe dönüştüğü, gerçeğin olduğu yerdir. Doğru ve sürekli iletişimin, her iki tarafın birbirinin amacını iyi anlamasının önemi burada ortaya çıkmaktadır. Hükümetimizin verdiği yüksek teşvikler ve vergi muafiyetlerine ek olarak iş dünyamızın eğitim dünyası ile güçlü ortaklıklar ve kapsamlı iş birlikleri geliştirmesi de yeni dönüşüme ayak uydurmak noktasında ekonomimize hız kazandıracak bir gerçektir. Bu durumda Endüstri 4.0, firmalar için yönetim, eğitim ve teknik bilgi düzeyinin mevcut durumdan daha yüksek düzeylerde olmasını gerektirmektedir. Bu anlamda özellikle, mesleki ve teknik eğitim önem kazanmaktadır. Kaynarca ilçemizde kuruyor olduğumuz Makine İhtisas OSB, Endüstri 4.0 döneminin gerekliliklerini göz önünde bulunduruyor. Odamız da, bu farkındalığın artırılması için eğitimler, seminerler düzenleyecektir.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak başarısıyla bizleri gururlandıran Üniversitemizin ortağı olmaya,

Teknokent'imize her daim destek olmaya, ortak, başarılı projeler üretmeye devam edeceğiz. Bu program, Üniversitemiz ile birlikte Endüstri 4.0 ile ilgili gerçekleştireceğimiz çalışmaların ilki olması anlamında oldukça önemlidir."

"Endüstri 4.0'ü bilmeden üniversite 4.0 olarak kurmuşuz"

Kürsüye gelen Sakarya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Elmas, "Dünyada yükseköğretim ile ilgili her türlü yeniliği yakından takip edip izleyen bir üniversiteyiz. Dünyada yeni kavramlar var. Kalite süreçleri, aktivasyon süreçleri, üniversite değerlendirme süreçleri, performans, izleme gibi hususlar üniversitelerin olmazsa olmazları haline geldi. Global olarak bakıldığında, aslında mantalite olarak değişen hiç bir şey yok yani dünya bin iki yüzlü yılların, binli yılların mantalitesinde temel fikir olarak işin içine sadece dijital

dünya ve internet girdi ve bizde bunu iyi kullanan interneti, bilişim uygulamalarını iyi kullanan bir üniversiteyiz. Bu bakımdan bu ödülleri alıyoruz zaten. Rekabet etmek isteyen bir kişi bu süreçlerin içinde de olmak zorunda. Siz dünyayı yakından bilip tanıyıp oradaki gelişmelere göre bir iş yapıyorsanız bu sizi ileri taşıyacaktır. Şimdi endüstri 4.0 kapsamında yapılmak istenen şeyler aslında bizim üniversite de yaptığımız işlerin benzeri biz de dijital bir üniversite kurmaya çalışıyoruz. Üniversite de ayrı ayrı giden operasyonları dijital anlamda birbiriyle konuşturmak ilişkilendirmek amacındayız.

Rektör Prof. Dr. Muzaffer Elmas, 4.0'ın, belediye, valilik gibi yerel yönetimlerden genel yönetimlere de kadar evrilmesinin faydalı olacağını dile getirerek "Rekabet eden herkes bu yenilikleri uygulamak zorunda. O bakımdan biz üniversite olarak da bunun mantığı içindeyiz. Bu süreci

geliştirmede çok mesafe alacağımıza inanıyorum. Tabi bu konuda öncü Türkiye'de firmalar uygulamaları, örnekleri yaptıkları bizim için çok önemli.

"Tüm markalar Sanayi 4.0 paralelinde gelişmek zorundadır"

Arçelik Üretim Teknolojileri Direktörü Mustafa Esenlik, ise global değişim ve dönüşümlere karşı kayıtsız kalmanın imkansızlaştığının altını çizerek "Dünya hızla geliyor ve her geçen gün belirsizlikler artıyor. Bu anlamda insanların tüketim alışkanlıklarından sosyal yaşamlarındaki ihtiyaçlarına kadar pek çok şey değişim göstermiştir. Sosyal medya bu konuda oldukça etkili. Dünyada kendini ispat etmiş çok büyük markaların bu değişime paralelinde gelişmeleri kaçınılmazdır. Ancak dijitalleşerek kurtulabilirler. Yeni ürünlere ayak uyduramayan firmalar kaybolup gidiyor. Tüm sektörler, teknolojik

HAKAN MAVRUK**MUSTAFA ESENLİK**

tasarımlara yeni teknolojilere erişim ve kullanımı yaygınlaştırarak inovasyonu takip etmeli. Tüm markalar Sanayi 4.0 paralelinde gelişmek zorundadır” diye konuştu.

Endüstri 4.0 çerçevesinde Arçelik olarak yapılan yenilikler ve mental değişimler konusunda da bilgi veren Esenlik, konuşmasında “Arçelik olarak yaklaşık 60 milyon değerinde bir Ar-Ge Merkezi kuruyoruz. Müşteri odaklılığı önemsiyoruz. Dünya’da 20’nin üzerinde fabrika ile İngiltere, Güney Afrika, Polonya, Romanya gibi birçok ülkede pazar birincisiyiz. Bu bölgelerdeki tüketicilere özel ürün tasarlıyoruz. Yenilikçi ürün tasarımı çok önemli ve bunun sürekliliği de... 60 milyon dolarlık bir Ar-Ge Merkezi kurma çalışmalarımız devam ediyor. Bu yeni dönem, yeni ürün ve hizmetleri internet üzerinden pazarlama imkanı da getirdi. Tüm ürünlerin birbiri ile konuşabilir ve yönetilebilir olması yönünde “internet of thing” tabanlı çalışmalarına yönelik alt yapıları hazırlıyoruz. Dijital dönüşümüne müşteri odaklılıkla devam edeceğiz.” Dedi.

“Yeni dönemde daha fazlayı daha azla yapacağız”

Siemens Dijital Fabrikalar Proses Enstitüleri Yöneticisi Hakan Mavruk ise sisteme hızla hazırlanmak gerektiğini vurgulayarak “Biz firma olarak, endüstri 4.0 patentli bir tabir olduğu için dijital atılım demeyi tercih ediyoruz. Tüm bu değişim ve dönüşümlerin temeli ekonomidir. Daha fazla para kazanma ihtiyacı bu devrimleri gerekli kılmaktadır. Daha fazla üretim daha fazla pazarlama ve daha fazla para kazanma temelli değişimler beraberinde ekonomik krizleri de getirmektedir. Bu defa farklı bir devrimle karşı karşıyayız. Tam olarak devrim olması için yapay zekanın yüzde yüz hayatımıza girmesi ile mümkün olacaktır. İnsan beyninin işlem gücü ve kapasitesine erişimle başlayacak bir süreçtir. Endüstri 4.0’nevrim sürecinin başlama nedeni Çin’dir. Dünya ülkeleri olarak Çin’e yeniliyoruz. Çin’le rekabet edebilir hale gelmek için çok hızlı tasarlayıp, üretmeli ve aynı hızla pazarlamalıyız. Ne kadar hızlı olmalıyız? Kopya edilmesinden daha hızla üretmeli

ve pazarlamalıyız. Bu da daha karmaşık daha teknolojik ürünler demektir. Bu ürünler esnekliği de beraberinde getiriyor. Üretilen bir model için yalnızca bir hat oluşturulur ve bu hat üzerinde değişimler ve gelişimler söz konusu olabiliyor. Bugün baktığımızda insan kendi istediği şekilde araba tasarlayabiliyor, internet üzerinden. Hız ve esneklikle birlikte kalite maliyeti de minimize edilmeli. Değişken pazar şartlarına hızla uyum sağlanmalı. Yeni dönemde daha fazlayı daha azla yapacağız . Bu treni kaçırmamalıyız. Tüm hazırlıklarımızı tamamlamalıyız. Bugün biraz geciktiğimiz söylenebilir”

Konferansın ikinci bölümü soru cevap bölümü olarak gerçekleşti. İş dünyasının sorularının yanıtlanması ardından SATSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Günay Güneş, Siemens Dijital Fabrikalar Proses Enstitüleri Yöneticisi Hakan Mavruk’a, Teknokent Müdürü Prof. Dr. Tahsin Engin ise Arçelik Üretim Teknolojileri Direktörü Mustafa Esenlik’e plaket takdim etti.

BAKAN ÖZLÜ “SAKARYA’DA AR-GE MERKEZİ OLAN ŞİRKET SAYISI ARTMALI”

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, Sakarya programı kapsamında Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası’nı ziyaret etti.

SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul ve Yönetim Kurulu Üyeleri ev sahipliğinde gerçekleştirilen ziyarete Bilim Sanayi Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Ali Çelik, Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Sakarya Milletvekili Şaban Dişli, Ak Parti Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün, İl Emniyet Müdürü Osman Babadağı, Ak Parti İl Başkanı Fevzi Kılıç, Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Özcan Keskin ve il protokolü iştirak etti.

Ziyarette konuşan Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul Sakarya’nın sosyo ekonomik durumu ve sanayi altyapısına ilişkin bilgiler vererek şunları dile getirdi;

“Sakarya’da bürokrasi anlamında çok

güzel bir birlikteliğimiz var. Sayın Valimiz, Büyükşehir Belediyemiz, milletvekillerimiz ve tüm erklerle birlikte ortak bir vizyon oluşturup bu vizyon çerçevesinde hedeflerimize doğru sağlam adımlarla ilerliyoruz. Karasu Limanı’nın tamamlanması ile birlikte Karadeniz’den dünyaya açılan bir Sakarya olacağız. İlimiz son yıllarda bir cazi be merkezi haline geldi. Ancak yatırımlar konusunda çevre ve tarım alanları faktörünü göz önünde bulundurarak seçici davranıyoruz. Sakarya sanayi olduğu kadar tarım alanında da ciddi potansiyeli olan bir bölge. Bu yüzden tarım alanlarına zarar vermeden sanayide kümelenmeye özen gösteriyoruz. Katma değeri yüksek ürünler üretmek ve nitelikli işgücü potansiyeli olan sektörlere ağırlık veriyoruz. Otomotiv

sektörü de bunların en başında geliyor. Otomotiv sektöründe 100 yıllık bir başarı öykümüz var. Toyota üretiminde sıfır hata ile üretim yapan bir iliz. Otomotiv sektörünün nitelikli insan profili sadece sanayi üretimi değil ilin ticari ve sosyal yaşanma da katkı sağlayacaktır. Sakarya’da yeni bir alanda kurma çalışmaları devam eden Otomotiv İhtisas Bölgesi planlıyoruz. Türkiye’ye örnek teşkil edecek bir kümelenme örneği ile Sakarya Makine İhtisas OSB de yakın zamanda faaliyete geçecektir. İhracat yapan iller arasında 9. sırada yer alan Sakarya’nın 2023’ten önce ilk 5’te olması için gayret gösteriyoruz. Ne yaptığımızı bilerek planlı bir şekilde çalışıyoruz. Son yaşanan olaylar iş dünyamızı etkilemedi biz çalışmaya ve üretmeye devam ediyoruz. Biz taşın

altına elimizi tüm bedenimizi koyduk. Başkomutanımız Cumhurbaşkanımızın da dediği gibi çalışmaya devam ediyoruz.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü ise yaptığı konuşmada iş dünyasının çalışmaya ve üretmeye devam etmesi gerektiğini vurgulayarak "Ben Düzceliyim ancak Sakarya'da aynı havzada yer alıyor. Bu bölgenin insanıyım bu bölgenin bakanıyım. 15 Temmuz'da karanlık bir gece yaşadık. Bazı yerlerde hayır doğar. O gece ile birlikte millet olma bilincimiz güçlendi. Artık geçmişten ders alıp geleceğe bakmalıyız. Üretmeye ve çalışmaya devam etmeliyiz. Yenikapı'da gerçekleşecek mitingimiz ile demokrasimizi taçlandıracağız. 15 Temmuz gecesini keşke yaşamasaydık ama yaşanan acı sürecin olumlu yanları da oldu. Demokrasi Nöbetlerinde meydanlarda her partiden insan yer aldı. Milli birlik ve beraberliğimiz güçlendi. Millet olma şuurunu yaşadık.

Mevlana'nın "Dün dün de kaldı cancağıcım bugün artık yeni şeyler söylemek lazım" sözünü hatırlatan Bakan Özlü, "Biz ülke içinde büyük bir birlik ve beraberlik yaşıyoruz ama bir de Türkiye'nin dışarıdan görünen manzarası var. Ülkemiz bu süreçte karışık Suriye gibi bir ülke olarak algılanmaya başladı. Bu intibanın düzeltilmesi ve doğru anlatılması için gayret etmeliyiz. Ülkemizin yurtdışından görünen imajı için bizler de sorumlu olduğumuz alanlarda temsilcilerle görüşmeler düzenleyeceğiz." dedi.

Bakan Faruk Özlü konuşmasının devamında Sakarya'nın hem tarım hem sanayi alanında yüksek potansiyeli olan bir bölge olduğunu dile getirerek "Sakarya tarım ve sanayide müşterek gelişen bir il. Tarımı çok önemsiyoruz. Stratejik bir sektör olduğunu biliyoruz. Biz hükümet olarak kurulduğumuz günden beri reformcu ve icracı bir hükümet olacağız dedik ve bu yolda da çalışıyoruz. Son günlerde Türkiye'nin

savunma sektörüne ilişkin yaptığımız çalışmalar büyük bir reformdur. Bireysel Emeklilik sistemine yönelik uygulama da bir reformdur. Şöyle ki bu uygulama ile Türkiye 10 yılda 90 milyar tasarruf edecek. Bu çok büyük bir adım. İş dünyasına yönelik şirket kurma ve tasfiye işlemlerini kolaylaştırdık, vergi usullerindeki uygulamalar aynı şekilde. İş dünyamız adına Uluslararası iş yapma endeksimizi yükseltecek çalışmalar yapıyoruz. Geçmişe bir sünger çekmek lazım geleceğe bakmak büyük önem arz ediyor. Bakanlık olarak üretim reform paketi kanun taslağı hazırlıyoruz. Bununla birlikte üretimin önündeki engelleri kaldırmayı hedefliyoruz. Sanayici olmak kolay değil, biz düşen de sanayicinin karşılaştığı sorunları en aza indirmek önündeki handikapı kaldırmaktır. Sakarya, Türkiye içinde büyük bir pazara sahip. Nitelikli işgücü anlamında cazip bir bölge. Bulunduğu konum ve Kocaeli'nin sanayi anlamında doygunluğu Sakarya'ya avantaj sağlıyor. Dünya'da artık

şehirler yarışıyor, büyük mega kentler yerine küçük şehirler ön plana çıkıyor. Şehirler birbirine rakip değil tamamlayıcı olmalı. Sakarya 2 milyar dolarlık ihracatı ile daha iyisini yapacağına inandığımız bir il. Sakarya'da Ar-Ge Merkezi olan şirket sayısını artırmalı, Ar-Ge merkezli çalışmaya ağırlık vermeliyiz. Biz devlet olarak destekliyoruz. Toplam 7 faal OSB'de 19 bin istihdam sağlayan Sakarya'da sanayinin ve sanayicinin bakanıyız.

Yerli Marka Otomobil üretimi ile ilgili de değerlendirmelerde bulunan Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü,

Türkiye zaten otomobil üretiyor. Yerli marka otomobil üretimi demek de fayda vardır. Dünyaca ünlü markaların Türkiye'de fabrikaları var bu otomobilleri Türk işçileri üretiyor. Türkiye 35-40 yılda otomobil ile ilgili çalışmaları ile teknik olarak kendi kendine otomobil tasarlayıp, üretecek yapıya sahip. Türkiye'de bu potansiyel var. Ancak üretmek teknik değil ticari ağırlığı olan bir konudur. Dünyaya baktığımızda otomobil üreticisi ülkelerin 100 yıllık bir geçmişleri var. Bu sektörde dünyada büyük bir rekabet var. Biz otomobil ürettiğimizde Türkiye pazarı için değil dünya pazarı için üreteceğiz ve bu da markalaşmayı gerektirir.

Türkiye yeterli değil. Maliyetin değeri 1 ise markalaşmanın değeri bu ederin 5 katıdır. Markalaşmak önemlidir. Gebze'de elektrikli otomobil üretiyoruz. Ancak pazarlama bir ana yüklenici ile yapılacaktır. Şartları bizim belirlediğimiz şekilde.

Yerli marka otomobil üretimi konusunda Sakarya'nın önemli bir aday olduğunu da dile getiren Bakan Özlü, "Üretimin yerinden çok teknolojik olarak şekline odaklanmalıyız" diyerek teknolojik karşılığı olan bir otomobil üretiminin önemine değindi.

ÜRETEN KOBİ'LERE YAPI KREDİ'DEN BÜYÜK DESTEK!

Çok özel avantajlarla KOBİ'lerimizin yanındayız:

- Nakit akışına göre **ödemesiz dönemli krediler**
- Sedir ve Sedir Dış Ticaret Paketlerinde **çok özel indirimler**
- Hibe – Destek Programları ve Dış Ticaret konularında bilgilendirmelerin yapılacağı **OSB seminerlerine ücretsiz katılım avantajı**

yapikredikobi.com.tr

 YapıKredi

Hızmette sınır yoktur.

EKONOMİYİ NORMALLEŞTİRME ZAMANI

TOBB Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyi Başkan Yardımcısı Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'nun ev sahipliğinde, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkçi'nin katılımlarıyla TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleşen TOBB Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyi, TOBB Ticaret Odaları Konseyi, TOBB Sanayi Odaları Konseyi, TOBB Deniz Ticaret Odaları Konseyi ile TOBB Ticaret Borsaları Konseyi'nin Müşterek Konsey toplantısına katıldı.

Müşterek Konsey Toplantısı'nda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, TOBB'un demokrasi şehitleri için toplandığı yardımın 27 milyon liraya ulaştığını söyledi. Yardım kampanyasının halen devam ettiğini belirten Hisarcıklioğlu, "TOBB, Odalar ve Borsalar olarak tam 27 milyon lira yardım topladık, daha da devam ediyoruz. Bu camiayla iftihar ediyorum" dedi. Hisarcıklioğlu, "15 Temmuz'daysa

bunlardan daha sinsi olan ama aynı hainlikteki FETÖ örgütünü gördük. Hem Türkiye siyaseti hem de Türkiye ekonomisi için tarihi bir stres testi oldu. Millet'in dirayetiyle bu test başarıyla geçildi. Sağlamlığı tescillenmiş demokrasimizle, siyasi partilerimiz arasında başlayan mutabakat zeminiyle, halkımızdaki birlik beraberlik duygularıyla, geleceğe daha olumlu bakıyoruz. Siyasetteki mutabakat

ortamının, piyasalardaki güveni artıracığına ve ekonomimize yeni bir ivme kazandıracağına inanıyoruz. Şimdi ekonomiyi normalleştirme ve somut adım atma zamanı. Yapısal reformlara ve küresel rekabette bizi öne çıkaracak adımlara her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var" diye konuştu.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkçi

konuşmasında FETÖ ile mücadelenin gerek kamu gerekse özel sektörde devam etmesi gerektiğine işaret ederek "Bu yapı devlete sızdığı gibi oda ve borsalarımıza da şu veya bu nedenle sızmıştı. Bununla ilgili hükümet olarak direkt müdahaleden ziyade oda ve borsaların kendi içlerindeki yapıları ayıklamalarını istemiştik. Bugüne kadar 16 yönetim kurulu başkanı, 17 meclis başkanı, 442 meclis üyesi görevlerinden ayrılmış ve istifa etmiştir. Bu yaklaşık yüzde 5'e tekabül etmektedir. Bundan sonra da bu mücadeleyi sürdürüp, yapıya dahil olanları hızlı bir şekilde ayıklamamız lazım." dedi. Tüfenkci, bu noktada bir gevşeklik hissedilmesi durumunda Bakanlık olarak devreye de girebileceklerine işaret etti.

ABD ekonomisinin toparlandığı dile getirilse de bunun kalıcılığı noktasında mutabakat bulunmadığını belirten Tüfenkci, küresel ekonomideki yavaşlamaya rağmen Türkiye'nin kesintisiz büyümeye devam ettiğini vurguladı. Tüfenkci, 15 Temmuz'da yaşanan hainliğe rağmen halkın demokrasinin yanı sıra ekonomiye de sahip çıktığına dikkati çekti. Büyümeyi destekleyecek adımlar attıklarını dile getiren Tüfenkci, bu kapsamda yatırım teşviklerinin de artırıldığını söyledi.

Ekonomi politikaları üretirken siyasi çıkar gözetmediklerini ve mali disiplinden taviz vermediklerini belirten Tüfenkci, "Özel sektörü teşvik etmeye devam edeceğiz. Merkez Bankamız faiz oranlarını aşağı çekmeye devam ediyor. Talebimiz, bankalarımızın da Merkez Bankasına uyararak, faiz politikalarını gözden geçirerek, reel sektörümüzü rahatlatması." şeklinde konuştu.

Müşterek Konsey Toplantısı ile ilgili değerlendirmelerde bulunan Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyi Başkan Yardımcısı SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, verimli bir toplantı yaptıklarını belirterek, "Yaklaşık 5 saat boyunca sorunlarımızı, talep ve çözüm önerilerimizi Sn. Bakanımızla paylaştık. Bizleri sabırla dinledikleri için teşekkür ediyoruz. İş dünyası olarak sorunlara karşı daha dirençli, daha gayretli, bir ve beraber olarak hep birlikte mücadele edecek; direnmeye ve üretmeye devam edeceğiz. Sakarya olarak hedeflerimiz yüksek. Hedeflerimiz doğrultusunda vatan ve demokrasi nöbet şuurunu hiç bırakmadan çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve hedeflerimize ulaşacağız" ifadelerini kullandı.

İş dünyası olarak sorunlara karşı daha dirençli, daha gayretli, bir ve beraber olarak hep birlikte mücadele edecek; direnmeye ve üretmeye devam edeceğiz. Sakarya olarak hedeflerimiz yüksek. Hedeflerimiz doğrultusunda vatan ve demokrasi nöbet şuurunu hiç bırakmadan çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve hedeflerimize ulaşacağız"

BİRLİĞİMİZ DAİM OLSUN

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası, Sakarya Valiliği koordinesinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi, Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği ve Sakarya Ticaret Borsası Kurban Bayramı bayramlaşma törenine katıldı. Geleneksel Bayramlaşma, Sakarya Park'ta gerçekleştirildi.

SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, Yönetim Kurulu, Meclis ve Oda Üyeleri törende yerlerini alarak İl Protokolü ve Sakaryalılarla bayramlaştı.

Bayramlaşma Programına, Vali Hüseyin Avni Coş, AK Parti Milletvekilleri Ayhan Sefer Üstün, Ali İhsan Yavuz, CHP Milletvekili Engin Özkoç, Ak Parti Eski milletvekili Ali İnci, Büyükşehir Belediye Başkanı Zeki Toçoğlu, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Ali Çelik, İl Jandarma Komutanı Emin Dursun, Emniyet Müdürü Osman Babadağı, Sakarya Üniversitesi Rektörü Muzaffer Elmas, SATSO Başkanı Mahmut Kösemusul, Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Hasan Alişan, Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Cevdet Mete, gaziler, sivil toplum kuruluşlarının

temsilcileri ve vatandaşlar katıldı.

Kurban Bayramı'nın barış ve kardeşlik adına en güzel çağrı ve müstesna bir fırsat olduğunu vurgulayan Başkan Mahmut Kösemusul, Türk Milleti'nin yaşadığı sıkıntılardan kısa zamanda kurtulacağına olan inancını paylaştı. Türkiye'nin 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrasında tüm dünyaya demokrasi ve birlik dersi verdiğine dikkat çeken Kösemusul, "Milletimizle gurur duyuyoruz. Her zamankinden daha fazla çalışarak bulunduğumuz görevleri hakkıyla yerine getirmek mecburiyetindeyiz. Kurban Bayramı'nın kardeşliğimizi, birlik ve beraberliğimizi güçlendirmesine vesile olmasını diliyorum" diye konuştu.

Bayramlaşma Töreni sonunda Van'da gerçekleştirilen hain terör saldırıları ile ilgili Anadolu Ajansı'nın sorularını yanıtlayan SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, terör saldırılarının herkesi derinden yaraladığını söyledi.

Geçen hafta Siirt'e gittiklerini anlatan Kösemusul, "Sakarya 'Siirt' demek, 'Van' demek. Van'daki terör saldırısını şiddetle kınıyoruz. Bunun son olmasını temenni ediyoruz. Hükümetimize, devletimize güveniyoruz. İş dünyası olarak taşın altına elimizi değil, gövdemizi koyduk. Mücadelemiz devam edecek, moralimiz bozulmayacak." diye konuştu.

İş dünyasının, geçen yıl tahminlerin üzerinde büyüme sağladığını belirten Kösemusul, gelecek süreçte güçlü ekonomi, kaliteli demokrasiyle hedeflere daha erken kavuşacaklarını dile getirdi.

Kösemusul, "Hedefleri olan bir ülkede yaşıyoruz, bunun farkındayız. Teröre karşı mücadelenin, netice alınabilecek şekilde bir an önce bitmesini arzu ediyoruz." ifadelerini kullandı.

BAYRAMLAŞMADAN KARELER

LOKOMOTİF ŞEHİR SAKARYA OLACAK

AK Parti Adapazarı İlçe Başkanı Mustafa Ak, Kadın Kolları Başkanı Fatma Varol ve teşkilat yönetim kurulu üyeleri ile birlikte Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul ve Yönetim Kurulu Üyelerini ziyaret etti.

SATSO Camiasının Sakarya'nın ekonomi geleceği için önemli çalışmalara imza atmasından duydukları memnuniyeti dile getiren Başkan Ak, "Yerli otomobil ve savunma sanayi araçları başta olmak üzere Sakarya'nın otomotiv şehri olması konusundaki çalışmalarınız için çok teşekkür ediyoruz. Şehrimizin geleceği için iş dünyamızın gayretinin yüksek olduğunu gözlemliyoruz. Yeni Karasu Limanı, demiryolu çalışmaları, üniversite ile ortak teknolojik çalışmalarınızın yanında özellikle 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası milletimizin yanında direnen bir iş dünyamız var. Sn. Başkanımıza bu

anlamda teşekkür etmek istiyoruz" diye konuştu.

Ziyaretten memnuniyetini aktaran Başkan Mahmut Kösemusul, Sakarya iş dünyasının 15 Temmuz Darbe Girişimi'ne karşı duruşundan gurur duyduğunu vurguladı. Türkiye'nin huzurunu bozmaya çalışanlara fırsat vermemek için her zamankinden daha çok çalışmak zorunda olduklarını belirten Kösemusul, "Sn. Cumhurbaşkanımızın meselelere bakışı ve işaretiyle tüm dünyada sözü edilen ve kısılan bir ülke konumuna geldik. Bulunduğumuz makamlarda nöbet şuurunu elden bırakmadan daha çok çalışmak zorundayız. Sakarya'mız da bu anlamda Türkiye'nin geleceğine en çok katkı veren illerin başında gelecektir" şeklinde konuştu.

Sakarya'nın büyümek zorunda olduğunu

vurgulayan Başkan Kösemusul, "Şehrimizin tüm dinamikleri istişare ve ortak akılla, büyük bir hassasiyetle çalışmalarını sürdürüyor. Kümelenmelere çok önem verdik. OSB'lerde boş yerimiz yok. Yeni kümelenme çalışmalarımız 2023'e kadar tamamlandığında en az 25 bin konut ihtiyacı var, bu 200 bin nüfus demek. Sakarya'mıza zarar verecek hiçbir yatırımı kabul etmedik. İhracatımız yeniden yükselişe geçti. Üniversitemizle teknolojik anlamda Endüstri 4.0 ile ilgili yeni çalışmalarımız olacak. Eğitimde mesleki yaşamla ilgili ciddi projeleri hayata geçiriyoruz. Milli üretim ve otomotiv şehri Sakarya hedefinde hızla ilerliyoruz. Şunu rahatlıkla ifade edebiliriz. Sakarya'mızın geleceği çok daha güzel olacak. Nitelikli ve dengeli büyüme ile 2023'ün lokomotif şehri, yıldız şehri biz olacağız." ifadelerini kullandı.

MİLLİ YÜZÜCÜ'YE SATSO TEBRİĞİ

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul Özel Sporcular (INAS) Şampiyonasında, özel

sporcular erkeklerde Türkiye'ye ilk Avrupa şampiyonluğunu kazandıran Milli Yüzücü Ahmet Mintaz'ı ağırladı.

Geçtiğimiz aylarda İtalya'nın Cenova kentinde düzenlenen Özel Sporcular (INAS) Avrupa Açık Yüzme Şampiyonası'nda altın madalya alarak, Türkiye'ye özel sporcular dalında ilk Avrupa şampiyonluğunu kazandıran Milli Yüzücü Ahmet Mintaz'ı tebrik eden başkan Kösemusul, ilimiz adına mutluluk verici bir başarı olduğunu belirtti.

Başkan Mahmut Kösemusul ayrıca ilimiz adına sadece sanayi ticaret tarım turizm değil spor dalında da markalaşmanın önemine değinerek bu anlamda SATSO olarak gereken desteği memnuniyetle

verdiklerini Mintaz'ı spora başladığı ilk yıllarda da ödüllendirdiklerini ifade etti.

Sakarya'da doğuştan hafif düzeyde gelişim geriliği ve hiperaktivite rahatsızlığı olan 15 yaşındaki milli yüzücü Ahmet Mintaz, özel sporcuların yarıştığı dallarda Türkiye'ye ilk Avrupa şampiyonluğunu getirmenin sevinci içinde olduğunu söyledi. Annesi Funda Deryaoğlu ve antrenörlerine teşekkür etti.

Milli Yüzücü Ahmet Mintaz'a da başarılarının devamını dileyen SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul gençlerin bu büyük başarılarıyla gurur duyduklarını dile getirerek SATSO camiası adına hediye takdim etti.

KOMİTELER NİTELİKLİ İSTİHDAM İHTİYACINI İŞARET ETTİ

SATSO Meslek Komitesi Üyelerinin katılımıyla yılda iki defa gerçekleştirilen Müşterek Meslek Komiteleri Toplantısı'nın ikincisi SATSO Meclis Toplantı Salonu'nda Meslek Komitesi Üyelerinin katılımı ile gerçekleştirildi.

Toplantı SATSO Meclis Başkanı A. Akgün Altuğ ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Orhan Yilgenci yönetiminde gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan SATSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Orhan Yilgenci şunları dile getirdi: "Meslek Komitelerimiz Oda - Üye kaynaşmasında en önemli görevleri üstlenen vazgeçilmez organlarımızdır. Her bir komitemiz çok önemli ve kıymetlidir. Göreve geldiğimizden günden bugüne Odamız için, Sakarya'mız için önemli çalışmalar gerçekleştiren, bağlı bulundukları meslek gruplarının sorunlarına çözüm üreten, yönetim kurulumuzu çalıştıran Meslek Komitelerimizin her birine, her bir üyemize buradan çok teşekkür ediyorum.

Komitelerimizin aktif ve örnek çalışmaları bizleri mutlu etmektedir. Gerek mesleki gerekse şehrimize ait sosyo ekonomik sorunları çözme noktasındaki gayretlerinin artarak süreceğine inancımız tamdır."

Toplantıda ilk sözü alan 17. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Adnan

Borazancıoğlu "İş dünyasında fiyatlandırma konusunda sıkıntı yaşıyor. Nitelikli istihdam bu anlamda çok önemli. Finanstaki daralmadan dolayı piyasada ödeme ve nakit sorunu beraberinde fiyata dayalı rekabeti ve kalitesiz üretimi beraberinde getiriyor. Değişen ekonomi koşullara ayak uyduracak şekilde ilerlemeliyiz. Planlarımızı dünyadaki değişime göre yapmalıyız. Moral olarak düşmemeli stratejilerimizi gözden geçirmeliyiz." diye konuştu.

29. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Yusuf Murat Emir ise ülke bütçesinin %3.6'sının eğitime ayrıldığını belirterek oranın eğitim sektörü açısından yetersizliğine dikkat çekti. Emir konuşmasında "Biz eğitim anlamında

neler yapıyoruz, buna bakmalıyız. Kaynaklarımızı hayratça kullanmamalıyız. Devlet eğitimin her noktasında olmalı” diyerek başka oluşumların eğitim açığından faydalanmasına fırsat verilmemesi gerektiğini vurguladı.

çalıştık” diyerek bu süreçte destek veren SATSO Yönetimine de teşekkürlerini sundu.

21. Meslek Komitesi Başkanı İbrahim Adak da, “Yeni yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname ile 2016 yılı Kasım ayı itibarıyla hususi otomobiller dahil olmak üzere kış lastiği takma zorunlu hale geldiğini belirtmek isteriz. Söz konusu uygulamayla ilgili üyelerimizin mağduriyet yaşanmaması adına 2016 yılı Kasım ayına kadar kış lastiklerini tedarik etmelerini komite olarak tavsiye etmekteyiz.”

Komite faaliyetleri hakkında da bilgi veren Komite Başkanı İbrahim Adak, biriken atık lastiklerin geçici bir süre depolanması için Sakarya Büyükşehir Belediyesi’nden yer talep ettikleri ve bu konuda çözüm beklediklerini belirterek bu konuda Yönetim Kurulundan destek beklediklerini ifade etti.

vermek gerektiğini ifade ederek mimari anlamda yapı denetimlerinin daha disiplinli şekilde yapılması gerektiğini dile getirdi.

33. Meslek Komitesi Başkanı Kadir Ahmet Tecelli ise OSB ve sanayi sitelerindeki alanların sektörel anlamda makine imalatçıları için yetersiz olduğunu belirterek nitelikli eleman konusunda da ciddi sorunlar yaşadıklarını ifade etti. Tecelli konuşmasında “4. Sanayi Devrimini önemsiyoruz. Sanayi sektöründeki değişim ve dönüşümleri yakından takip etmeli üretimimizi geliştirmeliyiz.” dedi

31. Meslek Komitesi’nden Meclis Üyesi Behlül Bayrak, komite faaliyetleri anlamında verimli bir yıl geçirdiklerini ifade ederek 15 Temmuz darbe kalkışması sonrası Demokrasi Meydanı çevresinde iletişimin hızlı sağlanması için halka şarj aleti ve yedek batarya desteği verdiklerini belirtti. Bayrak ayrıca GSM alımlarında kredi kartı limitinin yükseltilmesi ile ilgili bir düzenleme yapılmasının sektörü canlandıracağına inandıklarını belirtti.

7. Meslek Komitesi Başkanı Doğan Çatalbaş ise komite faaliyetlerini yoğun bir şekilde devam ettirdiklerini ifade ederek “Göreve geldiğimiz toplam 40 ayda 47 toplantı, 176 karar aldık. Komisyonlarla işbirliği çerçevesinde 13 toplantı tertip ettik. AGDAŞ ile müşterek 10 toplantı, toplam 500 katılımcı ile 14 eğitim semineri düzenledik. Toplam 75 firma ile 6 paydaş toplantısı düzenledik. 271 kişinin katılımı ile tesisat fuarına iştirak ettik. 70 usta ve mühendise mesleki yeterlilik belgesi verdik. Kısacası bulunduğumuz konumun hakkını vermeye

18. Meslek Komitesi’nden Hüseyin Emanet, Kentsel Dönüşüm çalışmalarının düzenli bir planlama ile yapılması gerektiği konusundaki görüşünü öne sürerek “Arazi yönetimi ve kentsel dönüşüm konusunda yerel belediyeler aktif olmalı ve hızlı hareket etmeli. Şehrin Merkezi olan bölge çekirdeğidir ve bu bölge hareketini kaybetmemeli.” diye konuştu. Meclis üyesi Emanet ayrıca kentle ilgili konuları hep birlikte konuşup tartışarak en iyisine karar

34. Meslek Komitesi’nden Meclis Üyesi Kadir Savaş, inşaat sektörünün durma noktasında olduğunu belirterek “Sektörü canlandırmak için banka faiz oranlarındaki düşüşün yetersiz olduğunu düşünüyoruz. Tapu harçlarının da bir süre %4’ten %2’ye düşürülmesinin faydalı olabileceği görüşünü savundu. Şehirde uygulanan kat artırımının uygulamasının müteahhit firmaların değil arsa sahiplerinin karına olduğunu belirterek açıklamada bulundu.

13. Meslek Komitesi Başkanı Özgür Karakaş ise Sakarya’nın inşaat sektörü açısından ülke sıralamasında 16. sırada yer aldığına dikkat çekerek bu anlamda nitelikli istihdamın önemli olduğuna vurgu yaptı. Karakaş, Sakarya Üniversitesi mühendislik fakültesinin 240, meslek yüksekokulu inşaat

bölümünün 62 mezun verdiğini ve meslek liselerinde de inşaat bölümünde toplam

196 öğrencinin yer aldığını belirterek 2000 civarında inşaat firmasına bu sayıda elemanın yetersiz olduğunu ifade etti.

15.Meslek Komitesi Başkanı Ercan Başnuh,

Medikal firmaların sorunları ile ilgili değerlendirmede bulunarak "Yaklaşık 4 yıldır sorunları buradan dile getiriyoruz. Medikal firmalar ruhsatlandırma Sağlık Bakanlığı'ndan ruhsat alabilmek için belediye ruhsatı gerekiyor. Bu konuda belediyeden ruhsat almakta sorun yaşandığı için Sağlık Bakanlığı'ndan ruhsat alınamıyor. Bu konuda Yönetim Kurulumuzun da desteği ile TOBB ve bakanlıkla yazışmalar yaptık. Ama bu konuda çözüm olmadı. Belediye dışında tüm kurumlar bu işyerlerini ticari işyeri olarak kabul ediyor fiiliyatta bir şey değişmiyor ama bize durak tarif edilmesin, yürünecek yol tarif edilsin" diyerek yaşanan mağduriyeti dile getirdi.

28.Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Ahmet Çubuk ise "Nitelikli eleman konusu hepimizin sorunudur. İlimizde sanayi

kültürünü oluşturmalıyız. 7 OSB ile bunu yapmazsak işimiz zor. Ülkede genel ve iş ahlakı konusunda bir kültür ahlak erozyonu yaşıyoruz. Mevzuat konusunda da sıkıntı yaşıyoruz. Ülke olarak her alanda yeniden yapılanma gerçekleştirilmeli" diye konuştu.

24.Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Alican Yıldırım Türkiye'de sabit enerji uygulamasının olmaması nedeniyle Tekstil makinalarının maliyeti kadar enerji temini ücreti ödüyoruz. Finansman konusunda firmalarla büyük sıkıntı yaşıyoruz." diyerek sektörü bu konuda canlandırmak gerektiğini ifade etti.

34.Meslek Komitesi'nden Yönetim Kurulu Üyesi Fatma Aygün Kahya ise müteahhitlik yapan firmaların konut satışında yaşadığı sıkıntılara değinerek kredi kullanarak konut

alımına tüketicilerin sıcak bakmadığını ifade etti. Fatma Aygün Kahya konuşmasının devamında KDV iadeleri uygulaması konusunda değerlendirme yaparak sektörde belli yıl çalışmış firmalara KDV iade indirimi yapılması gerektiğini vurguladı.

8.Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Ramazan Çokal ise mobilya imalat sektöründe nitelikli eleman sıkıntısı yaşandığına değinerek örnekler vererek işsizlik sigortasının elemanlar işten ayrılmak isteyen elemanlar tarafından bir fırsat olarak görüldüğünü dile getirdi.

5.Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Yavuz Köprülüoğlu ise "Serdivan'da faaliyet gösteren restoran işletmecilerinin dernekleştğini ve birlikte hareket ettiklerini belirterek güzel bir örnek teşkil ettiklerini dile getirdi. Köprülüoğlu kendileri ile gerçekleştirdikleri müşterek toplantıda bölgenin otopark konusunda sıkıntılı olduğunun ifade edildiğini bu konuda SATSO'dan destek beklediklerinin bilgisini verdi.

RİZE'DEN SAKARYA'YA YATIRIM DAVETİ

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası (SATSO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Rize Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Şaban Aziz Karamehmetoğlu, Meclis Başkanı Ömer Faruk Ofloğlu ile Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerine iade-i ziyaret gerçekleştirdi.

SATSO'nun ziyaretinden duydukları memnuniyeti paylaşan Rize TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şaban Aziz Karamehmetoğlu, Rize ekonomisi ile ilgili ayrıntılı bilgiler verdi. Eylül ayında yapılması planlanan ancak bir madde- de değişiklik yapılması nedeniyle ertelenen Havalimanı Projesi'nin önümüzdeki aylarda gerçekleştirileceğini ifade eden Karamehmetoğlu, Rize-Mardin Sevgi Yolu Projesinin de uluslararası bir proje olduğunu vurguladı. Karamehmetoğlu, projenin doğu ve güneydoğu illerinin yanı sıra Ortadoğu ve Orta Asya ülkeleri ile gerçekleştirilecek ticarete katkı sağlayacağını, 2017 yılında ihalesi yapılması hedeflenen Doğu Karadeniz Endüstriyel Merkezi Projesi ile Avrupa ülkeleri ile de yeni bir ipek yolu-

nun kurulmuş olacağını ifade etti. Karamehmetoğlu ayrıca turizmde önemli çalışmaların hayata geçirildiğini ifade ederek, "Biz Sakarya kadar potansiyeli olan bir şehir değiliz ancak Rize'de önemli fırsatlar var" diyerek Sakaryalı iş adamlarını da ilimiz ve bölgemizde gerçekleştirecek bu gelişimde pay sahibi olmaları için yatırım yapmaya davet etti. Rize Meclis Başkanı Ömer Faruk Ofloğlu ise Sakarya ziyaretinden mutlu olduklarını dile getirerek, "Sizlerle her zaman birlikte olmak isteriz. Rize'mize yatırım için de bekliyoruz" şeklinde konuştu.

Rize TSO Ailesine ilgileri ve misafirperverliği için teşekkür eden Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, Sakarya ekonomisi ile ilgili bilgiler ver-

di. Rize'nin ata toprağı olduğunu vurgulayan Kösemusul, "Sakarya'mıza ziyaretinizin ardından sözleştik ve bugün sizlerle. Sakarya'mız her sektörde çok önemli potansiyele sahip, hızla büyüyen ve gelişen bir şehir. Milli üretim ve otomotiv şehri vizyonumuzla, sanayi ve ticarete kümelenme çalışmalarımızla, tarım ve turizmde yeni ve kapsamlı projeler ve yükselen ihracatımızla orta vadede inşallah Türkiye'nin yıldız şehri olacağız. Rize TSO bizim kardeş Odamız. İşbirliğimiz ve ortak çalışmalarımız devam etsin istiyoruz. İçeride ve dışarıda yaşanan tüm sıkıntılara rağmen iş dünyamız kararlı. Güven ortamı ve ekonomik istikrar ile ekonomimiz büyümeye, şehirlerimiz gelişmeye devam edecek." ifadelerini kullandı.

VERGİ YAPILANDIRMASINDAN FAYDALANIN

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Eylül Ayı Olağan Meclis Toplantısının konuğu Sakarya Vergi Dairesi Başkanı Ahmet Çelik oldu. Vergi Dairesi Başkanı Ahmet Çelik "6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" ile ilgili bilgi verdi.

Çelik konuşmasında "Kanun 19 Ağustos 2016 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girdi. Yapılandırma Kanunuyla, vatandaşlarımızın kamuya olan borç yükü azalacak, borçlar taksitler halinde ödenebilecek, vergi ihtilafları sonlandırılacak, devam eden vergi incelemeleri için Kanundan yararlanılabilecek, geçmiş yıl beyanları artırılarak vergi incelemesine muhatap olunmayacak, daha önce unutulmuş, eksik beyan edilmiş vergiler için pişmanlık beyanı yapılabilecek, işletme kayıtları gerçek

duruma uygun hale getirilecek, yurt içi ve yurt dışındaki bazı varlıklar milli ekonomiye kazandırılacak." diye konuştu.

Vergi Dairesi Başkanı Ahmet Çelik ayrıca, çeşitli alanlarda düzenleme yapan ve toplumun her kesimine hitap eden Kanunu vatandaşlara anlatmak, azami seviyede yararlanılmasını sağlamak amacıyla gerekli tanıtım faaliyetlerine de başladıklarını dile getirerek "Başkanlık/Defterdarlık olarak tüm personelimiz ile Kanunu anlatmak ve uygulamak üzere hazır bulunuyoruz. Kapsama girip de "ben bu kanunu duymadım" diyen bir vatandaşımızın kalmasını istemiyoruz. Yapılandırma Kanunu kesinleşmiş borçlara ödeme kolaylığı getiriyor. Vergi Dairelerine ödenmesi gereken vergi ve diğer borçların faizi Yİ-ÜFE oranında yanı üçte iki oranında azaltılıyor. Vergi aslına bağlı cezalar da tamamen siliniyor. Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında da indirim yapılıyor. Borcun peşin ödenmesi halinde tekrar indirim yapılıyor ve Yİ-ÜFE oranında hesaplanan tutarın yarısından vazgeçiliyor. Borçları 18 taksitte 36 ay sürede ödeme imkânı veriyor. Taksitlere, bugün için uygulanan faizin çok altında bir oranda katsayı uyguluyor. Vatandaşlarımız, kamuya olan borçlarını Kanunun sunduğu imkânlardan yararlanmak suretiyle yapılandırılacak ve ekonomik faaliyetlerini daha kolay

yürütebilecek. Tüm vergiler, gelir vergisi, kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, KDV, ÖTV gibi ne kadar vergi varsa bu kanuna göre yapılandırılabilir. Ayrıca, çok sayıda vatandaşımızı ilgilendiren trafik, nüfus, seçim, askerlik para cezaları, karayollarından usulsüz geçişler nedeniyle kesilen cezalar da Kanun kapsamında yapılandırılabilir. Motorlu taşıtlar vergisi borcunu yapılandıran araç sahipleri, taksitlerini ödediği sürece fenni muayenelerini yaptırabilecekler." dedi.

Sakarya Vergi Dairesi Başkanı Ahmet Çelik'in ardından kürsüye gelen Gelir İdaresi Grup Müdürü Mustafa Aydın ise söz konusu kanunla getirilen önemli düzenlemelerden bir tanesi olan matrah artırımını ve uygulamadaki detaylar hakkında bilgi verdi.

SAKARYA'NIN İLK AKOM'U İŞ DÜNYASI TEMSİLCİLERİNE TANITILDI

Şehrin iş, siyaset ve STK temsilcileri AKOM Tanıtım Toplantısı'nda bir araya geldi.

Büyükşehir Belediye Başkanı Zeki Toçoğlu, Büyükşehir Belediyesi tarafından hayata geçirilen şehrin ilk Afet Koordinasyon Merkezini iş, STK ve siyaset çevrelerine tanıttı.

Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesinin hemen yanına kazandırılan AKOM projesi için gerçekleştirilen tanıtım toplantısında SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul başta olmak üzere, SESOB Başkanı Hasan Alişan, TÜMSİAD Başkanı Ahmet Ölmez, MÜSİAD Başkanı Ahmet Genç, SEDAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Sami Güven, Ticaret Borsası Başkanı Cevdet Mete, AGDAŞ Genel Müdürü Kenan Demir, Muhtarlar Derneği Başkanı Erdal Erdem, Demiryol-İş Sendikası Sakarya Şube Başkanı Cemal Yaman, İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Hüsnü Gürpınar, Büyükşehir

Basketbol Kulüp Başkanı Akif Köse, Eczacılar Odası Başkanı Orhan Yontar, Kızılay Sakarya Şube Başkanı Zahit Tiryaki, Avukat Vacit Öktem, YÖCEYDER Başkanı İsmail Eminler, 26. Dönem AK Parti Sakarya Milletvekili adayı Nuray Sağıroğlu ve Avukat Reyhan Şahin yer aldı.

AKOM'un depreme hazırlık konusundaki önemine dikkat çeken Başkan Toçoğlu, Sakarya Büyükşehir Belediyesinin hayata geçirdiği örnek yatırımlarla bölgesinin en güçlü belediyelerinden biri olduğunu söyledi. Toçoğlu, "1999 depreminde şehrin eksiklerini gördük. Yapılarımızı deprem gerçeğine göre inşa etmemiz gerekiyor. Bu en önemli ilkemiz olmalı. AKOM da şehrimiz için herhangi bir afete hazırlık konusunda çok önemli bir ihtiyaçtı. Afet konusunda sevk ve idare süreçlerinde profesyonel bir hazırlık ve yaklaşımın olması işleri daha da kolaylaştırır. Elbette bu

konuda vatandaşlarımızın bilinçli olmaları da önemli bir yer tutmakta. Bu yüzden siz sivil toplum kuruluşlarımıza büyük görevler düşüyor" diye konuştu.

AKOM ile ilgili detaylı bilgiler de veren Başkan Toçoğlu, "AKOM'da afetlere karşı tamamen elektrikle çalışan bir sistem kuruldu. Merkezimiz her türlü afete karşı şehre hizmet sunacak şekilde tasarlandı. Şuanda 9 şiddetinde depreme dayanıklı bir merkezde bulunuyorsunuz. Yedek jeneratörler, GSM telsiz sistemi, uydu bağlantılı telefonlar ve interneti burada kesintisiz kullanacağız. Fiber teknolojisini şehrin tamamına yaymamız, buraya daha hızlı bilgi akışını da beraberinde getirecek. Depremde su konusunda da sıkıntılar yaşandı. Bu konuda da şehre suyumuzu çelik isale hatlarıyla taşıyoruz. Her alanda dersimizi aldık. Hazırlıklarımızı yaptık, yapıyoruz" şeklinde konuştu.

OTOKAR; "BÖLGEDE OTOMOTİV SEKTÖRÜNE YÖNELİK YATIRIMLARIN ARTMASI BİZİM İÇİN SON DERECE OLUMLU BİR GELİŞMEDİR"

Bürokratik engeller ile karşılaşıyor musunuz?

Sektör için en büyük sorun, bu alanda çalışmaya istekli, temel teknik bilgi ve becerilere sahip eleman bulmaktır. Bu kapsamda farklı işbirlikleri ile eğitim gelişim kursları açarak destek vermeye çalışıyoruz ancak yine de ulaştığımız ölçekte, Sakarya bölgesinde ihtiyacımızı

karşılacak yeterli sayıda elemanın bulunmaması acı bir gerçek. Bürokratik engellerle karşılaşmıyoruz. Gerek İşkur, gerek diğer eğitim kurumları her türlü işbirliğine açık bir yaklaşım sergileyerek sonuca ulaşmamızı kolaylaştırıyorlar.

Sakarya'da inşa edilecek yerli otomotiv ihtisas alanı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Bölgede otomotiv sektörüne yönelik yatırımların artması bizim için son derece olumlu bir gelişmedir. Otokar olarak %100 Türk tasarımı araçlar üretirken bir yandan da yerli yan sanayimizin gelişmesi için onlara yol gösterme gibi bir sorumluluğumuz da olduğunun bilincindeyiz. Bu kapsamda Sakarya bölgesine yapılacak bu büyük yatırımlar ile yerli yan sanayimizin de hem sermaye hem de teknoloji açısından

GİRİŞİMCİLİK BÜLTENİ

kalkınacağını düşünüyoruz.

Tecrübelerinize dayanarak girişimcilikte başarı için en kritik unsurlar olarak neleri görürsünüz?

Bize göre, girişimcilikte başarı için en önemli unsur hızlı olmak. Başarılı girişimcilik hikayelerini incelediğiniz zaman fikirlerin hızlı hayata geçirilmesi, çoğunun ortak noktasıdır. Hayata geçirdiğiniz yeniliğin, insanlığa amaçladığınız hizmeti sunup sunmadığına daha sonradan karar verebilirsiniz. Bu şekilde önce fikrinizi hayata geçirip, etkilerini sonradan ölçtüğünüzde ürününüzdeki zayıf noktaları daha hızlı görerek, kusursuz ürüne daha hızlı ulaşabilirsiniz. Bu paralelde şirketimizden bir örnek vermek isterim. Otokar'ın yeni tasarladığı araçları rakiplerinden daha önce üreterek pazara sürmesi ile bugün otomotiv ve savunma sanayinde ulaştığı lider konum arasında çok yakın bir bağ olduğunu söyleyebilirim.

Kurumsal Yönetim Yaklaşımınız, Sürdürülebilir Kurumsallaşma için Gereklikler nelerdir?

Bir Koç Topluluğu şirketi olan Otokar, kurumsal yönetim yaklaşımı ve sürdürülebilirlik konularında Koç Topluluğu prensiplerine uygun hareket etmektedir.

Hedef Ülkelerdeki Bürokratik, Ticari ve Ekonomik Engeller ile ilgili ne gibi bir yol izliyorsunuz?

Üyesi olduğumuz OSD , DEİK gibi kuruluşların çalışma komitelerinde ve iş konseylerinde sektör görüşleri oluşturarak ilgili TC bakanlık, müsteşarlıklar kanalıyla hedef ülkelerdeki engellerin aşılması için yürütme desteği alıyoruz

Firmanızın ihracatına konu olan ara ürünlerin temininde bölgeye has hammadde içerikli ürünler olması, iç ve dış pazarlarda rekabet gücü avantajı elde etme imkânı sağlamaktadır. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Bölgeye has hammadde içerikli üründen kasıt ara ürünün mamulün ihracat yapılacağı bölgeden ithal yoluyla temin edilmesi ise dış pazarda rekabet gücü avantajı sağlar. Örneğin Fransa ya ihrac edeceğimiz bir otobüsün koltuk kumaşlarının, perdelerinin, taban muşambasının Fransız markalı bir ürün olması, İtalya ya ihraç edeceğimiz bir belediye otobüsünün hat levhasının İtalyan bir semt gösterge markalı olması. Ancak biz Otokar olarak bölgemize ve ülkemize katkı sağlamak, yan sanayimizle birlikte büyümek amacıyla, uygun rekabet şartlarında her zaman yerel firmalarla çalışmayı tercih ederiz.

İhracat sırasında öngörlemeyen ve maliyet artıran etkenler nelerdir?

Uluslararası finansal enstrümanlarla yapılan ihracatlarda, muhabir banka, merkez bankası kambiyo, nakliye firması, ithalat gümrüğü, çalışanları gibi alıcı ve satıcı dışındaki üçüncü tarafların süreçlerindeki tecrübe eksiklikleri, iletişim kazaları / problemleri öngörlemeyen ve maliyeti artıran etkenler olabilir.

Firmanızın rekabet stratejisi nedir?

Mevcut ürünlerimizi yeni regülasyonlar ve teknolojik gelişmelere paralel olarak geliştirirken, geniş ürün tipi çeşitliliği, farklı yolcu kapasitelerine uygun koltuk sayıları ve değişik donanım seviyeleriyle rakiplerimizden ayırmak, yeni satış kanalları ekleyerek rekabette niteliksel

olarak rakiplerimizden öne çıkarak pazardaki liderliğimizi sürdürmek.

Sektörün sorunları nelerdir?

Otobüs sektörü özelinde baktığımızda; kullanıcılarımızın ekonomik koşullardan ve yeni regülasyonlardan kaynaklanan işletme maliyetlerindeki artış, ücretsiz yolcu taşımacılığı, bilet fiyatlarındaki artışların yapılamaması, şehirlerarası taşımacılıkta havayolu rekabeti gibi farklı uygulamalar karşısında kazançlarının düşmesi sektörün en büyük sorunları arasında yer alıyor. Bu nedenle kullanıcılarımız yatırımlarını erteleyebiliyor veya daha düşük işletme maliyetine sahip araçları tercih ediyorlar. Otokar olarak bu ihtiyaca en uygun ürünlerle cevap vermeye çalışıyoruz. Bu doğrultuda geliştirilen araç ve hizmetlerimizin de etkisi ile son 5 yıldır Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası olmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Treyler alanında ise AB standartlarında araçların kullanılmasına yönelik regülasyonların ertelenmesi, merdiven altı üreticilerin yarattığı haksız rekabet en büyük sorunların başında geliyor.

Personeliniz hangi eğitimlerden faydalaniyor? Bu konuda SATSO'dan beklentileriniz nelerdir?

Çalışanlarımız hem meslekleri ile ilgili teknik eğitime hem de yetkinliklerinin gelişimine yönelik davranışsal eğitimlerden faydalaniyorlar. Bu kapsamda SATSO'nun aracılığı ile haberdar olduğumuz fuar ve etkinliklere de zaman zaman katılım sağlıyoruz.

SAKARYA KADIN VE GENÇ GİRİŞİMCİLER KURULU “G3 FORUM ANADOLU” YA KATILDILAR

Girişimci adaylarını Türkiye'nin önde gelen iş insanlarıyla buluşturan Geleceğin Gücü Girişimciler G3 Forum Anadolu'nun ikincisi Trabzon'da gerçekleştirildi.

Girişimcilik konusunda farkındalığı artırmak amacıyla tüm dünyada 160'ı aşkın ülke ile eş zamanlı kutlanan Global Girişimcilik Haftası kapsamında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği öncülüğünde, TOBB Kadın

ve Genç Girişimci Kurulları tarafından 2011 yılından bu yana her yıl Kasım ayında İstanbul'da Geleceğin Gücü Girişimciler G3 Forum gerçekleştiriyor. G3 Forum'un, 2015 yılından itibaren Anadolu kentlerinde de düzenlenmesinin kararlaştırılmasının ardından ilk etkinlik Kayseri'de yapıldı.

Forum'a Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Fatma Aygün Kahya,

Sakarya Kadın Girişimciler İcra Komitesi Başkanı Zehra Dirim ve İcra Komitesi Üyeleri, Sakarya Genç Girişimciler İcra Komitesi Başkanı Alican Sak ve İcra Komitesi Üyeleri iştirak etti.

Trabzon Ticaret Odası ve Trabzon Ticaret Borsası ev sahipliğinde gerçekleştirilen etkinlikte, Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, girişimci adayı gençlerin en çok çekindiği

sermaye konusunun günümüzde bir sorun olmaktan çıktığını söyledi.

Hisarcıklıoğlu "Yıllarca uğraştık ve birçok yatırımcıyı Türkiye'ye getirdik. Yani bu devirde elinizde iyi fikir varsa para verecek olan çok. Yeter ki icat çıkartın, ne yaparsanız yapın yenilikçi yapın. Türk insanının hamurunda cesaret, elinde cevher var; marifet bunu işlemekte. Japonya'da her 100 kişiden 5'i girişimciyken, Türkiye'de bu oran yüzde 2. Ülkemizi Japonya seviyesine çıkartabilmek için 2 milyon yeni girişimciye ihtiyacımız var. Bu vizyonla, daha güçlü ve zengin bir Türkiye için girişimcilik konusunda önemli bir gündem oluşturduk. Girişimciliği ülke çapında yaymak için 2007 yılında TOBB Kadın Girişimci Kurulu'nu, 2009 yılında TOBB Genç Girişimci kurulumu kurduk. Dünyanın 63 ülkesinden 100 girişimci ve yatırımcıyı iş kurma aşamasındaki gençlerimizle buluşturduk. Çünkü girişimciliğin gelişmesi için gerekli altyapıyı ancak ülkemizin her noktasında bu alanda bilinç oluşturarak kurabiliriz. Türkiye'nin müthiş bir genç nüfus

avantajı var. Girişimci sayımızı artırabilirsek sahip olduğumuz genç nüfus avantajını zenginleşmek için kullanabiliriz. Bu nedenle girişimcilik kültürünün Anadolu'da yayılmasına büyük önem veriyoruz" diye konuştu.

G3 Forum Trabzon'da, Karadenizli girişimciler ve girişimci adayları, TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Ali Sabancı ve yemeksepeti.com CEO'su Nevzat Aydın'ın da aralarında bulunduğu Türkiye'nin önde gelen girişimcileri ile bir araya geldi.

M.Alican SAK
TOBB SAKARYA
GENÇ GİRİŞİMCİLER
KURULU BAŞKANI
alicansak@alikoka.com.tr

GÜÇLÜ EKONOMİNİN VAZGEÇİLMEZLERİ: GİRİŞİMCİLER

Yeni bir değer oluşturmak ya da kurumunuzu güncellemek arzusuyla çıktığınız yolda modası geçmiş iş yapma yöntemleri yerine yenilikçi olmayı tercih ediyorsanız, siz de makro ekonominin mikro savaşçıları olarak nitelendirilen girişimci adaylarındasınız demektir.

Girişimciler, ekonominin temel taşlarıdır. Müthiş fikirler aslında anıktır, her insan fikir oluşturabilir ve bu fikri kârlı bir işe, sağlam bir yatırıma dönüştürebilir. Bir girişimci, fırsatları mevcut kaynakları ile değerlendirerek yeni fırsatlar oluşturabilir. Girişimcilere gelen başarının tesadüf olduğu eleştirisi asla doğru değildir. Gelen başarı tesadüfi değil, alın teri ve istişarenin, ortak çalışmanın ve vazgeçmemenin ürünüdür.

Zeki olan tüm insanların sizin için çalışmadığı, bilgiyle ve teknolojiyle donatılan bir dünyada, rekabetten yılmadan büyük bir gayretle çalışmak gerçeğini aklımızdan hiç çıkarmamamız gerekiyor. Girişimcilik, cesaretli olmaktır, riski hesaplayarak alabileceği maksimum riski

almaktır. Eğer bir alanda başarı gelecekte bu, girişimcinin seçtiği alanı hayatının büyük bir parçası olarak görmesinden, çok sevmesinden geçer. Eğer girişimci işini severek ve bundan zevk duyarak yaparsa, kararlı ve cesaretli olursa, başarının gelmesi kaçınılmaz olur. Sadece kendine güven ve cesaret yetmez ve yetmemeli. Bilginin sürekli arttığı ve güncellendiği, çağın şartlarının sürekli değiştiği bir dünyada bilgiye ulaşmanın kolaylığını da göz önüne alırsak, çıktığımız yolda yeni bilgilere ulaşmak ve kullanmanın zorunluluğu da halletmemiz gereken önemli meselelerdir.

Özellikle son yıllarda üniversitelerde ve hatta ortaöğretimde genç arkadaşlarımıza girişimciliğin önemi ve girişimcilik yaşamı

ile ilgili eğitim ve seminerler düzenleniyor. Dünyada mentorlar aracılığıyla girişimci adayları yetiştiriliyor. Yöneticilerimiz her fırsatta girişimciliğin daha çok ön planda olması gerektiğine dair vurgular yaparak; destek çalışmaları gerçekleştiriyor.

Şunu aslında iyi bilmemiz ve analiz etmemiz gerekir: Dünyada tek bir iş modeli yoktur. Dünyada milyonlarca fırsat vardır. Keşfetmek ve araştırmak; öğrenmek ve uygulamak bir girişimci için şarttır. Şartları yerine getiren ne kadar Türk girişimci olduğuna memnuniyetle şahit oluyor ve şu gerçeği çok iyi biliyoruz; Türkiye ekonomisi girişimcilerimizin omuzlarında yükselecektir. Vazgeçilmez olmak harikulade olmaz mı?

Girişimcilik, cesaretli olmaktır,
riski hesaplayarak alabileceği maksimum riski
almaktır.

SAKARYALI KADIN GİRİŞİMCİLER'DEN AMİESİA ÇALIŞAN ARILAR KOOPERATİFİ'NE ZİYARET

Sakarya Kadın Girişimciler Kurulu Amasya Merzifon'daki "Amesia Çalışan Arılar Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi" ni ziyaret etti.

Kooperatifin çalışmaları ile ilgili incelemelerde bulunmak amacıyla gerçekleştirilen ziyarette, Sakarya Kadın Girişimciler İcra Komitesi'ni ağırlayan kooperatif üyeleri, çalışmaları ve kuruluş

süreçleri hakkında detaylı bilgi verdiler.

Kooperatif Üyesi Girişimci Kadınlar, kooperatifin, Amasya/Merzifon ve Gümüşhacıköy'e bağlı 15 köy ve bu 15 köye liderlik eden 15 kadın tarafından kurulduğunu, uyumlu ve sistematik bir şekilde ürettikleri doğal köy ürünlerini kooperatifleri aracılığı ile pazarladıklarını belirttiler.

Kooperatif üyesi kadın girişimciler, ev ekonomisine katkıda bulunmak, kendilerini aile içerisinde ifade etmek, bir adım daha ilerleyerek Türkiye pazarında yer bulmak ve köyden kente göçü bir nebze olsun engellemek amacı ile çalışmalarına devam ettiklerini dile getirdiler.

GEYVE KADINLARLA GELİŞECEK

TOBB Sakarya Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi, Geyve bölgesindeki kadınları aktif çalışma hayatına dahil etmek amacıyla planlanan proje kapsamında Geyve Belediye Başkanı Murat Kaya'yı makamında ziyaret etti.

Bölgenin topraklarının verimliliği, Taraklı bölgesinin turizme açılması ile birlikte oluşacak talebe yönelik olarak bölgenin kadın gücünün aktif hale getirilmesi gerektiği konusunda görüş birliğine varılan ziyarette, projenin hem kadınların ekonomik güç elde etmelerini hem de

bölgenin gelişmesine katkı sağlayacağı dile getirildi.

Bu amaçla hazırlanan ve Geyve Belediyesi ile ortak yürütülecek olan proje ile ilgili çalışmalar devam ediyor.

KADIN GİRİŞİMCİLERDEN BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

TOBB Sakarya Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi tarafından organize edilen; Avrupa Birliği, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumu tarafından finanse edilen "Kadın İşletmelerine Finansman ve Danışmanlık Desteği Programı" ile ilgili bir

bilgilendirme toplantısı düzenlendi.

Kadın Girişimci Uzmanı Belgin Güzaltan tarafından detaylı bilgilerin verildiği toplantıda özellikle İşletme Merceği isimli online uygulamaya giriş yapıp anket doldurulduğunda işletmelere ait finans yönetimi ve performansı, pazar bilgisi,

pazarlama ve satış, insan kaynakları, strateji ve organizasyon, risk yönetimi ve operasyonları ile ilgili ücretsiz olarak rapor alınabileceği bilgi verildi. Bu uygulamaya www.kadinisletme.com adresinden ulaşabiliyor.

KADIN GİRİŞİMCİLERDEN SAİTABAT KÖYÜ KADINLARI DAYANIŞMA DERNEĞİ'NE ZİYARET

TOBB Sakarya Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi, Türkiye'nin ilk Köy Kadınları Derneği olan "Saitabat Köyü Kadınları Dayanışma Derneği"ni Bursa'da ziyaret etti.

2002 yılında 9 üyeye kurulan Derneğin Başkanı Sermin Cakaloğlu amaçlarının, Saitabat Köyü'ndeki kadınlara özgüvenlerini kazandırmak, aile bütçesine katkıda

bulunmalarını sağlamak, yardıma muhtaç insanlara yardım etmek ve en önemlisi kendi kültürlerine sahip çıkmak olduğunu söyledi.

Cakaloğlu ayrıca Bursa Girişimci İş Kadınlarının düzenlediği "Yılın Kadın İstihdamına En Değer Veren Sivil Toplum Kuruluşu" ve Hollanda Sosyal İşler ve

İstihdam Bakanlığı tarafından örnek dernek seçildiği bilgisini verdi.

Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi yöresel ürünlerin servis edildiği kahvaltı hizmeti verildiği derneğin çalışmalarını yakından incelediler.

GİRİŞİMCİLER, 50 BİN TL HİBE VE 100 BİN TL FAİZSİZ KREDİ DESTEKLERİ NETLEŞTİ!

Girişimcilik Destek Programı

Programın Amacı

- Girişimciliğin desteklenmesi
- Girişimciliğin yaygınlaştırılması
- Başarılı işletmelerin kurulması
- Programdan Kimler Yararlanabilir?
- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler,
- Girişimciler
- İşletici Kuruluşlar (İş Geliştirme Merkezi'ni yönetmek üzere kurulan tüzel kişilik)

Programın Kapsamı

Bu program,

A.Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi, B.Yeni Girişimci Desteği, C.İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM) Desteği D.İş Planı Ödülünden oluşur.

A) Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi

Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi, kendi işini kurmak isteyen girişimcilerin bir iş planına dayalı olarak kuracağı işletmelerin başarı düzeylerini artırmak amacıyla düzenlenir. Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri;

- KOSGEB birimleri tarafından düzenlenen,
- Ulusal veya uluslararası projeler kapsamında, KOSGEB tarafından yürütülen,
- KOSGEB ile işbirliği içerisinde çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitimler,
- Üniversiteler tarafından örgün eğitim kapsamında verilen girişimcilik dersleri'dir.

Bu eğitimler, 24 saati atölye çalışmalarından oluşan toplam 70 saatlik eğitimler olup; genel katılıma açık ve ücretsiz eğitimlerdir.

B) Yeni Girişimci Desteği

Destekten Kimler Yararlanabilir?

- Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi'ni,
- KOSGEB Genç Girişimci Geliştirme Programı'nı,
- Küçük Ölçekli İşletme Kurma Danışmanlığı Desteği (KÖİDD) Programı'nı tamamlayarak eğitime veya programa katıldığını belgeleyen ve işletmesini kuran girişimciler,
- İŞGEM'de yer alan işletmeler yararlanabilir.

Ayrıca, destek başvurusunda bulunacak işletmenin Türk Ticaret Kanununda tanımlı gerçek veya tüzel kişi statüsünde kurulmuş olması ve girişimcinin başvuru tarihi itibarıyla;

- Son 1 (bir) yıl içerisinde aynı faaliyet konusunda vergi mükellefiyetinin bulunmaması,
- Mevcutta kendisine ait gerçek kişi statüsünde başka bir işletmesinin bulunmaması,
- Tüzel kişi statüsünde kurulmuş herhangi bir işletmede %50'den fazla ortaklığının olmaması,
- Başka bir işletme/kurum/kuruluştaki SGK hükümlerine tabi olarak çalışmaması gerekmektedir.

DESTEK UNSURU		ÜST LİMİT	DESTEK ORANI(%) 2.BÖLGE	DESTEK ORANI(%) 6.BÖLGE
İŞLETME KURULUŞU	GERİ ÖDEMESİZ	2000		
KURULUŞ DÖNEMİ MAKİNE, TECHİZAT OFİS DONANIMI VE YAZLIM DESTEĞİ		18000	60 Kadın Girişimci, Gazi, Birinci derecede şehit yakını veya Engelli girişimciye %80 uygulanır	70 Kadın Girişimci, Gazi, Birinci derecede şehit yakını veya Engelli girişimciye %80 uygulanır
İŞLETME GİDERLERİ DESTEĞİ		30000		
GERİ ÖDEMESİZ DESTEKLER TOPLAMI		50000		
SABİT YATIRIM DESTEĞİ	GERİ ÖDEMELİ	100000		

SATSO'DAN "K" TÜRÜ YETKİ BELGESİ UYARISI

Resmi Gazete'de 4 Mayıs 2016 tarihli yayınlanarak yürürlüğe giren T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 12. Maddesinde " 30 takvim günü veya daha fazla bir süre geçerli araç muayenesi olmayan yurt içindeki taşıtlar, geçerli muayene süresi yurt dışında iken biten ve yurda

giriş tarihinden itibaren 30 takvim günü veya daha fazla bir süre geçerli araç muayenesi olmayan taşıtlar, yaptırılması zorunlu olan sigortalardan herhangi biri bulunmayan taşıtlar, yetki belgesi eki taşıt belgelerinden re'sen düşülür." denilmektedir.

K türü Yetki Belgesi olan SATSO üyelerine, ilgili yönetmelik gereği

uyarıda bulunan Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul, yaptığı açıklamada, "K yetki belgesi sahibi üyelerimizin, herhangi bir mağduriyet yaşamamaları için zorunlu araç sigortalarını yaptırmaları ve araç muayenelerinde 30 günü geçirmemelerini önemle tavsiye ederim. Aksi takdirde muayeneleri 30 günü geçen araçlar ilgili bakanlık tarafından K yetki belgesinden düşürülmektedir. Muayene nedeniyle K yetki belgesinden düşürülen araçlar ise muayeneleri yapıldıktan sonra tekrar K belgelerine ekletmeleri gerekmektedir." ifadelerini kullandı.

K Türü Yetki Belgesi olan üyelerin söz konusu sebeplerden ötürü mağduriyet yaşamamaları, faaliyetlerinin aksamaması için gerekli özenin gösterileceğine inandığını belirten Başkan Kösemusul, SATSO üyelerinin memnuniyeti çerçevesinde çalışmalarına devam ettiklerini dile getirdi.

“Türkiye’den Dünya’ya”

Koruyucu gözünüz

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ

GENİŞ BAYI AĞI

45 ÜLKEYE İHRACAT

ÇEVREYE DUYARLI

3.250 ÇEŞİT ÜRÜN

IEC STANDARTLARININ ÜZERİNDE ÜRETİM

KALİTE BELGELERİ

KALİTE ÖDÜLLERİ

/federaelektrik

www.federal.com.tr

25.yıl

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası çoğunluğunu motorlu taşıtlar yedek parça toptan ve perakende satıcılarının oluşturduğu 21. Meslek Komitesi, Kasım ayında başlayacak olan kış lastiği zorunluluğuna karşı sürücüler uyardı.

Komite adına açıklamada bulunan 21. Meslek Komitesi'nden Yönetim Kurulu Üyesi Burhan Akçam, kış lastiği takma zorunluluğunun yeni yayınlanan Kanun hükmünde kararname ile 2016 yılı Kasım ayı itibarıyla binek araçlar dahil olmak tüm araçlar için başlayacağı bilgisini verdi.

Akçam açıklamasında "Kış aylarında kaza yapma oranı, yaz aylarına göre ciddi artış gösteriyor. Kış şartlarında daha iyi tutunma ve dolayısıyla daha güvenli sürüş imkânı sağlayan kış lastikleri can güvenliği açısından gerekli." dedi.

Doğru olmayan lastik seçimi ve kullanımının da kış aylarında sorun olabileceğine dikkat çeken Akçam "Bu konuda temsil ettiğimiz lastik satıcılarının araca uygun lastik satmaları konusunda duyarlı olmaya davet ediyoruz. Doğru lastik güvenli sürüşün baş şartıdır. Kışın lastiği kış lastiğidir; kış koşullarında

hayat kurtarır Araç sahipleri kışa girdiğimiz şu aylarda mutlaka kış lastiği kullanmalıdır. Hem kendi, hem başkalarının can güvenliği için aracınıza en uygun kış lastiğini taktırın" dedi.

21. Meslek Komitesi Üyeleri özellikle, kış lastiğinin yolcu ve yük taşımacılığının yanı sıra binek araçlar sınıfında olan hususi otomobiller için de zorunlu hale getirildiğinin altını çizerek bu konuda sürücülerin gerekli hassasiyeti göstermeleri konusunda uyarıda bulundu.

TAKSİTLENDİRME TİCARETİ CANLANDIRACAK

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası (SATSO) bünyesinde faaliyet gösteren ve çoğunluğunu telekomünikasyon ve bilgisayar faaliyetleri ile iştigal eden üyelerden oluşan 31. Meslek Komitesi, aylık olağan toplantısını gerçekleştirdi.

Komite üyeleri ekonominin canlanması için yapılan son önlemlerin biran önce

hayata geçirilmesi gerektiğini dile getirerek, "Sakarya'mızın ticaretinin canlandırılması noktasında sektör olarak üzerimize düşeni yapmayı sürdüreceğiz. BDDK tarafından yapılan çalışma neticesinde cep telefonu satışlarında taksitlendirme seçeneğinin yeniden getirilmesi bizleri memnun etmiştir. Yeni düzenlemenin satışları tek kanaldan yürütmek zorunda

kalan meslektaşlarımızın işlerini hızlandıracağına inanıyor ve çalışma için teşekkür ediyoruz." değerlendirmesinde bulundu. Komite Üyeleri ayrıca 15 Temmuz darbe kalkışması sonrası Demokrasi Meydanı çevresinde iletişimin hızlı sağlanması için sarj aleti ve yedek batarya desteği gerçekleştiren meslek mensuplarına teşekkür etti.

2. MESLEK KOMİTESİ'NDEN SEKÖREL DEĞERLENDİRME

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası (SATSO) 2. Meslek Komitesi (Altyapı İnşaat Faaliyetleri, Maden Ocakları ve Mermerciler) üyeleri, Vali Yardımcısı grup toplantısında bir araya gelerek sektörel sorunları değerlendirdiler.

SATSO Yönetim Kurulu Üyesi Emrullah

Terzioğlu, 2. Meslek Komitesi Başkanı Emir Karagülle, 2. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Hasan Genç ve komite üyelerinden oluşan heyet, Sakarya Vali Yardımcısı Mehmet Zeki Koçberber'i makamında ziyaret etti.

Sektörel sorunların görüşüldüğü ziyarette özellikle taş, kum, mermer ocaklarının faaliyetleri değerlendirildi. Sektörel anlamda gerçekleştirilen faaliyetlerin çevreye etkileri ve doğal dengeye zarar vermeden işletmelerin sürekliliği konusunda görüş alışverişi yapıldı.

23. MESLEK KOMİTESİ'NDEN ÇEVRE İL MÜDÜRÜ'NE ZİYARET

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde faaliyet gösteren ve çoğunluğunu metal imalatçıların oluşturduğu 23. Meslek Komitesi Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Uğur Korkmaz'ı ziyaret etti.

Ziyarete, SATSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Günay Güneş, Komite Başkanı Tebliğ Yeğenoğlu, Başkan Yardımcısı Nihat Cincioğlu, 23. Meslek Komitesinden

Meclis Üyeleri; Metin Yeniçeri ve Hüseyin Ür ile Komite Üyesi Kamil Üstün iştirak etti.

Komitenin sektörel sorunları ile ilgili değerlendirmelerin yapıldığı ziyarette komite adına konuşan SATSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Günay Güneş, metal imalatçıların atıklarının depolanması ve konu ile ilgili mevzuat hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Uğur Korkmaz "Devletin uyguladığı bir izin lisans yönetmeliği var çevreye etkisi olan firmaların çevre izni alması gerekiyor bir geçiş süreci vardı tamamlandı. Bu konuda firmaların bilgilendirilmesi önem arz ediyor." dedi.

Toplantıda SATSO ve Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü işbirliği ile bilgilendirme çalışmaları yapılması görüşü dile getirildi.

16. MESLEK KOMİTESİ'NDEN SEPAŞ'A ZİYARET

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde çoğunluğunu sigorta acenteleri ve finans sektörünün oluşturduğu 16. Meslek Komitesi, Sakarya Elektrik Pazarlama A.Ş. (SEPAŞ)'ı ziyaret etti.

16. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyeleri; Oktay Topçu, Zafer Yıldırım, Ayhan Akdağcı ve SATSO Genel Sekreteri Yiğit Ateş'ten oluşan heyet, SEPAŞ Genel Müdürü Ondrej Safar'ı ziyaret ederek

sektörel değerlendirmelerde bulundu.

Söz konusu ziyarette, faturamatik ve fatura ödeme noktaları üzerinden sigorta aracılık hizmetlerinin yapıldığını dile getiren sektör temsilcileri, yapılan uygulamanın sigortacılık kanununa aykırı olduğu ile ilgili bilgi verdiler.

SEPAŞ Genel Müdürü Ondrej Safar sektör ile ilgili yaşanan hassasiyeti anlayışla karşıladıklarını belirterek SEPAŞ olarak faturalandırma işlemi için özel bir firma

ile çalışıldığını dile getirdi. Genel Müdür Safar, ayrıca SEPAŞ'ın kanundışı bir uygulamanın içinde yer alamayacağını altını çizerek iyi niyet çerçevesinde konu ile ilgilenileceğini ifade etti.

Piyasada faturamatikler ve ödeme noktaları üzerinden sigorta aracılık hizmetlerinin verilmesinin önüne geçilmesi konusunda iki tarafın titizlikle takip etmesi gerektiği konusunda görüş birliğine varıldı.

OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE OKUL SANAYİ İŞBİRLİĞİ DEVAM EDİYOR

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde faaliyet gösteren ve çoğunluğunu Motorlu Taşıtlar ve Yedek Parça Ticareti ile iştigal eden üyelerin oluşturduğu 21. Meslek Komitesi Fatih Mesleki ve Teknik Eğitim Anadolu Lisesi Motorlu Taşıtlar Teknolojisi Bölümü ile işbirliğinde sektörel projelere devam ediyor.

Okuldaki sektörel çalışmaları yakından takip eden 21. Meslek Komitesi nitelikli istihdam anlamında otomotiv sektörünün ihtiyaçlarına yönelik öğrenci yetiştirilmesine dikkat çekiyor.

Okul sanayi işbirliği çerçevesinde çeşitli ziyaretler düzenleyen Yönetim Kurulu Üyesi Burhan Akçam başta olmak üzere Komite Başkanı İbrahim Adak, Meclis Üyesi Melih Kaykayoğlu, Komite Üyeleri; Fikret Tek ve Recai Sandıkçı Motorlu Araçlar Teknolojisi alanı Zümre Öğretmenleri ve öğrencileri ile de iletişimi sürekli kılmak adına çalışmalar yürütüyor.

Bölümün sektör anlamında önemine değinen Müdür Yardımcısı Münir Yiğit yapılan çalışmalarla ilgili yaptığı açıklamada, Ülkemizin Otomotiv sanayisinin beşiği Sakarya'mızın sancılı yarısı, sektörün ihtiyaç duyduğu ara insan gücü sıkıntısına değindi.

Yiğit açıklamasında Sakarya'da dört tane organize sanayii, onlarca otomotiv fabrikası, bu fabrikalara yedek parça üreten

yüzlerce fabrika düzeyinde atölyeler, yetkili servislerin son günlerde eleman ihtiyaçları inanılmaz düzeydedir. Önceki yıllarda sektörün eleman ihtiyaçları Çıraklık Eğitim Merkezlerinden karşılanıyordu. Önceleri 8 yıllık ve sonrasında gelen 12 yıllık zorunlu eğitim ile bu ihtiyacı Endüstri Meslek Liseleri karşılamaya başladı. Fakat sektörün tüm katılımcılarının teknoloji ile yarışta geç kalmaları, aile bireylerinin sektöre ön yargı ile yaklaşımı ve çevre baskısı ile yetişen neslin alın teri olmadan, yorulmadan yapılacak işleri tercih etmemesi sonucunda tehlike geliyorum demeye başladı" diyerek sektörün sıkıntılarını dile getirdi.

Müdür Yardımcısı Münir Yiğit ayrıca okulun otomotiv bölümü hakkında da bilgi vererek "Sakarya'da otomotiv teknolojisi alanı olarak hizmet veren ilk ve tek eğitim kurumu Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu lisesidir. Otomotiv Bölümünde 1 alan şefi, 5 atölye şefi ve 12 Teknik Öğretmen görev yapmaktadır. Tecrübeli bir kadroya sahip olan alanda eğitim atölyeleri, laboratuvarlar ve etkileşimli tahtalar ile üst düzey teknolojiler donanımlı sınıflarda öğrencilere aktarılmaktadır. 10. Sınıfta alan genel dersleri uygulamalı olarak verilmektedir. 11. Sınıftan itibaren öğrencilerimiz Elektromekanik, Gövde teknolojisi ve Oto Boya teknolojisi dallarından birine yapılan seçim sonucu yerleştirilmektedir. 12. Sınıfta ise dallarında başarılı olan öğrenciler 3

gün işletmede 2 gün okulda olmak üzere eğitimlerini tamamlamaktadırlar. Kendi dalları ile ilgili kurum ve işletmelerde bir yıl boyunca koordinatör öğretmenlerin rehberliğinde eğitimlerini tamamlayan öğrencilerimiz yılsonu yapılan beceri sınavından geçtikten sonra diplomalarını alarak iş hayatına katılmaktadırlar.

Ne acıdır ki bu kadar emek sarf edilerek yetişen bu gençliğin büyük bölümü sektörün ihtiyaç duyduğu bu alanlarda istihdam edilememektedir. Bunun sosyokültürel ve ekonomik gerekçeleri vardır muhakkak. Gençlerimize Ülkemizin Otomotiv beşiği olan Sakarya'mızda bu sektörü sevdirmemiz gerekir. Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerine ve lise 9. Sınıf öğrencilerine belirli periyotlarda bilgilendirme çalışmaları, seminer ve tanıtımlar yapılmalıdır. Gerekir se şehrin belirli noktalarına afiş ve sloganlar asılmalı, toplu hizmet araçları üzerinde, billboardlarda gösterimler gerçekleştirilmelidir. Kısa vadeli bir çalışma olmasa da önümüzdeki 5 yıl içinde sektörün ara insan gücü olan otomotiv teknik eleman ihtiyacı tamamen olmasa da büyük bir kesimde karşılanmış olacaktır. Gençlerimizin bu alana teveccühünü sağladığımızda Sakarya'da tüm teknolojik donanımlara sahip okulumuzun Motorlu Araçlar Teknolojisi alanı eğitim hizmetini en güzel bir şekilde verecektir.

EMLAK MÜŞAVİRLİĞİ YASASI NELER GETİRECEK

SATSO 28. Meslek Komitesi ve Sakarya Emlak Komisyoncuları Esnaf Odası ortaklaşa toplantılar düzenleyerek Emlak Müşavirliği Yasa'sının çıkması hususunda değerlendirmelerde bulundu.

Sakarya Emlak Komisyoncuları Esnaf Odası Başkanı Selçuk Başak, SATSO 28. Meslek Komitesi'nden Yönetim Kurulu Üyesi Emrullah Terzioğlu başta olmak üzere sektör temsilcilerinin gerçekleştirdiği toplantılar ve görüşmeler neticesinde şu açıklamada bulunuldu:

"Emlak Danışmanları tüm dünyada olduğu gibi, Ülkemizde de gayrimenkul sektöründe alım, satım, kiralama, danışmanlık işlemlerinin en önemli ayağını oluşturmaktadır.

Gayrimenkul sektöründeki olası ekonomik kayıp ve kaçakların önlenmesi, emlak danışmanları ve emlak danışmanlığı mesleği-

verilen Meslek Kanunumuzun yasallaşması konusunda artık sona gelmiştir.

Konu ile ilgili olarak Türkiye Tüm Emlak Müşavirleri Federasyonu Başkanı Hacı Ali Tayan, Sakarya Milletvekili Mustafa İsen, İTO Başkanı İbrahim Çağlar başta olmak üzere sektör yetkilileri ile görüşmeler gerçekleştirdik.

Yasallaşmasını beklediğimiz emlak danışmanlığı yasa'sı ve yakın bir zamanda hayata geçecek olan yönetmeliğimizin sektöre getirecekleri şunlardır;

*Öncelikle kaçak çalışanlara "Meslek Ünvan ve Yetkilerini Haksız Kullananlara" 50.000 TL ile başlayıp 400.000 TL'ye varan para cezası getirilerek ve yine 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile kaçaklar ortadan tamamen kaldırılacaktır.

*Emlak Danışmanı; Yeminli ve En az dört

*Sözleşme kullanılmasının zorunluluğu, yaptırımlı bir şekilde gelecek,

*Haksız rekabetin ve yanlış tanıtım ve reklamın önüne geçilecek,

*Emlak Danışmanı Mesleki sorumluluk sigortası yaptıracak ve teminat verecek,

*Emlak Danışmanları Birliği (TEB) kurulacak, (Şirket veya Esnaf) Bireysel olarak tüm lisansı Emlak Danışmanları birliğine kayıtlı olacak,

*Tapu Dairelerinde Emlak Danışmanlarının müşterilerini ağırlayacakları bir hizmet Odaları olacak ve Lisanslı her Danışman Tapu işlemlerini temsilcileri adına yapmaya yetkili olacak,

*Birliğin İnternet sayfasında tüm Emlak Danışmanlarının kayıt ve sicili bulunacak vatanışa açık olacak,

nin hak ettiği kariyer ve unvan kazanmasını sağlamak, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, mağduriyetlerin yaşanmaması, vatandaşlarımızın ve meslek mensuplarımızın dünyada ki örneklerine bakıldığında benzer hizmetleri en üst noktada alması konusunda bir an önce bu yasanın çıkması gerekmektedir.

Yapılacak olan düzenlemelerle mesleğimizde saygınlık kazanacak ve bu işi bilinçli kişiler yapacaktır.

Emlak Müşavirliği Yasası çıkmasıyla meslek AB standartlarına kavuşacak ve "bir masa bir kasa" imajından kurtulacaktır. Emlakçılar üniversite mezunu olacak ve bu mesleğe yemin ederek adım atacaktır. Bu yasa çıktığında sektörde kayıt dışı olarak yıllarca bu işi yapanlar kayıt altına alınacaktır.

Her geçen gün büyüyen emlak sektörü ve inşaat sektörü, piyasada yeni emlakçıların oluşmasına sebep olmuştur. Herkes Bu mesleği yapsın isteriz tabii ki, fakat layıkıyla ve yetkileriyle yapsın isteriz. Uzun yıllar uğraş

yıllık yükseköğretim kurumları veya Tapu ve Kadastro Meslek Yüksek Okulu ve Harita ve Kadastro Meslek Yüksek Okulu ile Emlâk ve Emlâk yönetimi adı altında eğitim veren en az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak,

*Sektöre yeni girecek olanlara, 3 ay teorik 3 ay pratik olmak üzere 6 aylık eğitim ve staj zorunluluğu getirilecek,

* Emlak Danışmanlığı lisans sınavını kazanmış olmalı ve her ofiste lisanlı bir Emlak Danışmanı bulundurma şartı aranacak,

*İlgili Meslek Odalarının (Emlak Meslek Odaları-Ticaret Odaları'nın(vermiş olduğu kurs belgesine sahip olması aranacak,

*Yabancı şirketlerle ilgili yeni düzenlemeler gelecek. Esnafımız ve Tacirimizin hakları korunacak,

*Emlak Danışmanlarının mesleğini bağımsız bir bölümde ifa etmesi şartı gelecek ve ofis standardı ile teknik araç ve ekipman standardı getirilecek,

Emlak Danışmanlarının rayiç bedel tespiti ve bilirkişilik alanlarında Kamu, özel kurum ve kuruluşlarındaki mevcut yetki alanları daha da genişletilecek,

*Hizmet ücretleri Türkiye'nin her yerinde aynı olacak,

*Meslek haklarını kullanma ehliyetine sahip olmak ve ceza veya disiplin soruşturması sonucunda meslekten çıkarılmamış olmak şartı aranacak,

*Yasa İlgili odalara kayıtlı olan mevcut emlak Danışmanlarını tamamen koruma altına alacak (Emlak Meslek Odaları ve Ticaret Odalarına kayıtlı olanlar) müktesep haklardan otomatikman yararlanıracaktır.

*Birlik tarafından (TEB) Sınavsız olarak LİSANS'ları verilecektir. (Öğrenim ve Staj şartı aranmayacak)

*Tüm bu yeni yaptırımlar Mesleğe yeni gireceklere ve kural dışı çalışanları disiplin altına alacaktır."

Prof. Dr. Tahsin ENGİN

Sakarya Üniversitesi Mühendislik
Fakültesi Öğretim Üyesi
Sakarya Teknokent A.Ş. Genel
Müdürü

GELECEK GELDİ:

ENDÜSTRİ 4.0

1784 yılında ilk mekanik örgü makinesi ile başlayan serüven şuan kendini son teknolojiyle donatarak hayatımıza girdi. Almanya'da global ölçekli firmaların hızla uygulamaya başladığı Endüstri 4.0, ülkemizde de bir hayli konuşulmaya başladı.

Doğal olarak endüstri 4.0 çalışmaları her kesimi ilgilendirmektedir. Öte yandan üniversiteler, bilimsel çalışmaların ve uzmanlık alanlarının gelişebileceği en iyi ortamlardır. Bu bakış açısı ile üniversitelerin endüstri 4.0 faaliyetlerinden uzak kalması söz konusu bile olamaz. Eğitim sistemi, bu endüstri devriminin modern enstrümanları ile donatmaya başladı. Dünya hızla bu (d)evrime teknolojiye ayak uydurmaya çalışmakta. Bu nedenle ülkemizin en önemli kurumlarından olan üniversiteler teknolojiye geri durmamalıdır. Akıllı sınıflar, atölyeler, uygulama alanları ve diğer hizmetler son teknoloji ile donatıldıklarında büyük kazanç sağlayacaktır. Örnek vermek gerekirse Makina Mühendisliği bölümünde okuyan öğrenciler için artırılmış (sanal) gerçeklik kullanılarak, uçak motorları, termik santraller, endüstriyel üretim sistemleri bütünsel ve komponent bazlı olarak incelenebilir ve tasarlanabilir; hatta bu sistemler içerisinde sanal geziler düzenlenebilir. Öğretim üyeleri ve öğrenciler fiziksel olarak sınıfa gitmeden, tamamen sanal gerçeklik ile dilediği yerden derslere katılabilir, dersleri tekrarlayabilirler. Tıp fakültelerinde de mekandan bağımsız öğretim sistemi ve hasta tedavisi çok uzakta değil. Anatomi dersleri sanal gerçeklik ile çok daha eğlenceli hale geleceğe benziyor. Japon Toyota ve ABD'li Microsoft arasında endüstri 4.0 odaklı işbirlikleri başladı. Toyota Connect adı verilen bu yeni veri analitiğinin amacı, sürücüler teknolojinin bunalıcı karmaşası ile başbaşa bırakmadan araç içerisine internet bağlantılı yeni hizmetleri taşımak. Bu teknolojiye Microsoft'un bulut-bilişim platformu olan Azura kullanılarak toplanan verilerin işlenmesinin yanı sıra; sürücüler, filo kullanıcı iş yerleri ve hatta araç satıcıları için yeni ürünlerin geliştirilmesine katkı sağlanması planlanmaktadır. Tüm bu süreçlerde endüstri 4.0'ın temel durumu durumunda olan ve aralarında zeki robotların, büyük verinin (big-data), nesnelerin internetinin, 3-B baskının, bulut-bilişimin ve siber güvenliğin bulunduğu teknolojilerin üniversitelerin ve araştırma enstitülerinin desteği olmaksızın

geliştirilmesi mümkün değildir.

Endüstri 4.0 için yol haritası; stratejik odağın belirlenmesi; iş modelinin yeniden tasarlanması, transformasyonun planlanması ve bunun uygulamaya geçirilmesi olarak 4 ana fazdan oluşur. Stratejik odağı belirlerken; stratejik seçenekler belirlenir ve önceliklendirilir, ilgili değer zinciri tanımlanır ve potansiyele yönelik ilk değerlendirme yapılır. İş modelinin tasarlanması fazında; ilgili süreçlerin analizi yapılır, değişim ve riskler belirlenir, iş-müşteri-tedarikçi süreç senaryoları tanımlanır, uygulamalar önceliklendirilir ve iş modeline olan etkisi değerlendirilir. Planlanan uygulamalar projeler olarak bir araya getirilmesi, iş gerçekçilerinin tanımlanması ve proje & portföy yol haritasının oluşturulması, transformasyon planlaması fazında yer alır. Son faz olan transformasyonun uygulanmasında ise tanımlanan uygulamalar, dönüşüm hayata geçirilir ve sonuçlar izlenerek öğrenilen dersler kayıt altına alınır. Bu sanayi için çizilen yol haritası, üniversiteler için de oluşturulmalıdır. Şirketler kadar üniversitelerin de 4.0 sistemine geçmesinin konuşulması gerekiyor. Almanya 20 yılda bu devrimi gerçekleştirmeyi planlarken Türkiye'nin en geç 30 yıl içinde süreci tamamlaması bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şehrimiz için son zamanlarda konuşulan 2. üniversite bu kapsamda düşünülmelidir. Dijital bir üniversite, Sakarya sanayisi için büyük değer oluşturmaktadır. Teknoloji ve yenilikler odaklı bir üniversite şehrimizin gelişimine büyük katkı sağlayabilir. Çünkü dijital alt yapılar ile oluşturulacak bu çalışma doğu marmara bölgesi için de vizyon kazandıran bir yapıya ulaşacaktır. Dijital sınıflar ve dersler, sanayi ile aynı düzeyde endüstri 4.0 çalışmalarına yetiyecektir.

Yeni üretim teknolojilerini etkin biçimde yönetmek ve entegre olmuş dünyada gelirlerini artırmak için şirketler, şimdi sahip olduklarından daha yetkin bir iş gücüne ihtiyaç duyacak.

İş gücünün değişen yapısı nedeniyle, Ar-Ge, Bilgisayarlı Tomografi (BT) ve otomasyon gibi teknik, satış/pazarlama gibi müşteriye değen fonksiyonların daha da yaygınlaşması gerekecek. Özellikle kapsamlı tasarım bilgisine ve dijital/BT yetkinlerine sahip çalışanlara olan talep artacak. Bu sayede şirketlere daha nitelikli iş gücü için yeni istihdam fırsatları doğacak. Endüstriyel veri uzmanı gibi yeni rollerin yaygınlaşırken, BT sistemleri; kurumsal, üretim ve ürün yaşam döngüsü yönetimi sistemlerini entegre edecek ve operasyonların oluşturduğu ağları kullanarak daha çok sayıda veri grupları oluşturacak. Endüstriyel veri uzmanları, bu veri tabanlarını düzenleyerek, analiz edecek ve operasyonları sürekli iyileştirmek için bulgulardan faydalanacak. Bu rolü üstlenmek isteyen adaylar, ağ sistemleri, istatistik bilimi ve programlama prensiplerine hâkimiyetini göstermek durumunda kalacak.

Endüstri 4.0 ile özellikle üretim, kalite ve bakım fonksiyonlarında çalışan düşük nitelikli çalışanların yerini otomasyona sahip sistemlerin alacağı kesin. Yaygınlaşan otomasyon, fiziksel olarak zorlayıcı operasyonlarda ergonomik iyileştirmeler yaparak çalışanlara yardımcı olacak. Ağır parçaların kaldırılması veya hassasiyet isteyen parça montajları, önemli ölçüde robotlar tarafından yapılabilirken, bu sayede, hem işçi kapasitesi daha yüksek katma değerli işlere yönlendirilecek hem de genel sağlık ve güvenlik standartları yükseltilecek. Önümüzdeki 10 yıllık süreçte, nitelikli olmayan işçilik ihtiyacında yaklaşık 500 binlik istihdam azalması beklenirken, yaklaşık 100 bin kadar yeni, yüksek nitelikli çalışan ihtiyacı olacak. Bunun yanında sanayileşmenin getireceği büyüme akımı sonucunda yine yaklaşık 500 binlik yeni bir iş alanında istihdam yaratılabilecek. Türkiye'deki üretim sektörlerinin modellemesine dayanarak, Endüstri 4.0'ın önümüzdeki 10 yılda, istihdamda yüzde 5'lik bir mutlak artış yaratması bekleniyor. Aynı zamanda, yüksek nitelikli iş gücü yapısı ile gelir piramidinin ve Türkiye know-how altyapısının gelişeceği de öngörülmüyor.

Resül NARİN
resulnarin@gmail.com

OSMANLI DÖNEMİNDE SAKARYA'da KÖPRÜLERİN TAMİRİ

Adapazarı'nın eski Adı Osmanlı kayıtlarında ADA olarak geçmektedir. Şehre bu adın verilmesinde Sakarya Nehri ve kollarının önemli katkısı olduğu açıktır. Adapazarı gibi pek çok kente hayat veren Sakarya Nehri, tarih boyunca kenti hem olumlu hem de olumsuz yöne etkilemiştir. İklimi itibari ile Sakarya bölgesi belli dönemlerde bol yağış alır ve bu yağışlar da sıklıkla sel gibi doğal afetlere dönüşürdü.

Sakarya ilini ikiye ayıran Sakarya Nehri iki yaka arasındaki ulaşımı da olumsuz etkiliyordu. Bir yakadan diğerine geçmek genellikle yapılan köprüler veya sandallarla mümkün oluyordu.

Mekece'den ilimiz topraklarına girip Karasu'dan Karadeniz'e dökülen Sakarya Nehri üzerine tarih boyunca pek çok köprü yapılmış ve bu köprülerin de pek çoğu nehrin azgın sularına dayanamayarak tarihe karışmıştır. Genellikle köprü yapımında bölgede zengin olan ağaçlar kullanılıyordu. Uzun ömürlü olmayan odunlar zaman içinde yenilenmesi gerekiyordu. Nehir üzerine taş

köprülerin yapılması oldukça meşakkatli ve pahalıydı. Taştan yapılan köprüler daha uzun ömürlü olmuşlardır. II. Bayezid'in yaptırdığı ve Geyve'ye geçişi sağlayan Alifuatpaşa (II. Beyazıt) Köprüsü ise nehrin azgın sularına tarihi boyunca dayanabilmiş ve günümüze kadar gelebilmiştir.

Sakarya Nehri'nin debisi bölgedeki yağışların düzensizliği nedeniyle yıl içerisinde sürekli değişiyordu. Yaz aylarında akım azalırken özellikle kar sularının da erimesiyle sonbahar aylarında en yüksek seviyesine çıkıyordu. Bu durum da genellikle taşkınliklara neden oluyordu. Nehrin tarihi boyunca 1951-1956 yılları arasında yapılan Sarıyar Barajı yapıldı. Bu durum da nehrin durumu bu şekilde süregelenmiştir. Yapılan baraj nehrin dizginlemiştir.

Sapanca Gölü'nün fazla sularını Sakarya Nehri'ne oradan da Karadeniz'e boşaltan Çark Deresi üzerinde de neredeyse 1500 yaşında olan Geç Roma Döneminden kalma Justinianus Köprüsü (Beşköprü) hala ayakta. Tavuklar Köprüsü ve Kadı Köprüsü

ise günümüze kalamamışlardır.

Osmanlı Arşivinde yer alan 22 Rebiyülâhır 1225 (27 Mayıs 1810) tarihli belgeden anlaşıldığına göre, Tersane-i Amire'nin kereste ihtiyacı Kocaeli ve Adapazarı gibi bağlı kazalardaki dağlardan karşılanıyordu. Bu keresteler İzmit İskelesi'ne arabalar ile nakledildiğinden nakil esnasında bozulan yolların tamir edilmesi gerekiyordu. Ayrıca tamiri gereken Sakarya ve Kuru köprülerinin de tamiri için İzmit, Karamürsel, İzmit, Yenişehir, Gümüşova, Akyazı, Abısağı ve Sarıcağız kadınlarına emir gönderiliyordu. İlgili belgede şöyle deniliyordu:

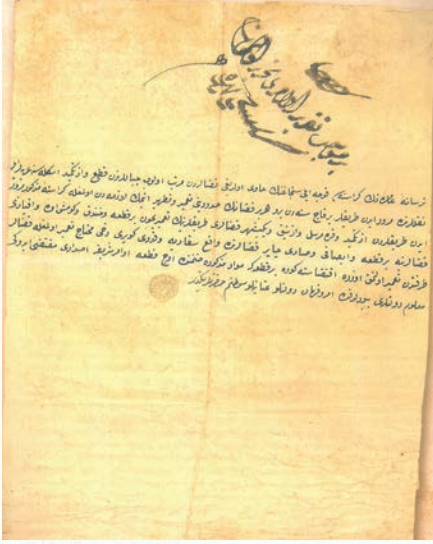
"Ber-müceb-i takrir evâmiri tahrîr olunmak.

Buyuruldu.

22 R. sene [1]225

Tersâne-i Amire'nin kerestesi Kocaeli sancağının havı olduğu kazalardan müretteb olup cibâllerinden kat' ve İzmit İskelesi'ne arabalar ile nakillerinde mürûr eden tarikler birkaç seneden berü her bir kazanın hududunu

Yıkılan köprülerin yeniden yapılması hakkında 27 Ekim 1861

ta'mîr ve tathîr etmek lâzîmeden olmağla kereste-i mezkûr mürur eden tariklerden İznikmid ve Karamürsel ve İznik ve Yenişehir kazaları tariklerinin ta'miriyçün bir kıt'a ve Hendek ve Gümüşova ve Akyazı kazalarına bir kıt'a ve Ab-ı Safî ve Sarıçayır kazalarında vâki' Sakarya ve Kuruköprü dahi muhtâc-ı ta'mîr olmağla kazalar tarafından ta'mîr olunmak üzere iktizâsına göre bir kıt'a ki mevâdd-ı mezkûre zımında üç kıt'a evâmîr-i şerîfe isdârı muktezî idüğü ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda emr u ferman devletlü inâyetlü sultânım hazretlerindir.

Ahmed Aziz"

Sakarya Nehri üzerinde bulunan köprülerin bazıları bölge ahalisi tarafından tamir ediliyordu. Devlet de yapılan bu tamir masraflarına karşılık bu bölge ahalisini vergiden muaf tutuyordu. 14 Kasım 1813 tarihli ve Kocaeli Mutasarrıfı Mustafa Paşa imzalı bir belgeden anlaşıldığına göre verdikleri vergiler Beşiktaş Mevlevihanesi'ne giden Geyve Akhisarı kazasının Akçaşehir

Sular altında kalan Sakarya Köprüsü. 1940'lı yıllar

ve diğer iki köyü Sakarya Köprüsü'nü tamir şartıyla vergiden muaf tutulmuştu.

22 Rebiulahir 1278 (27 Ekim 1861) tarihli bir başka belgede ise yıkılmış olan Sakarya Nehri üzerinde bulunan Geyve Köprüsü ile Adapazarı civarında bulunan köprünün yeniden yapılması için İzmit Mutasarrıfı Hasan Efendi'ye bir azı gönderiliyordu. Bu yazı şöyleydi:

"İzmit Mutasarrıfı Hasan Efendi'ye

İzmit sancağı dâhilinde kâ'in Geyve ve Akhisar kazaları beyninde ve Sakarya Nehri üzerinde bulunan Geyve Köprüsü ile Adapazarı kazası civarında kâ'in diğer ahşâb cisrin münhedim olması cihetiyle bunların masârif-ı ta'miriyyeleri taraflarından tesviye olunarak yapılmak ve mârrîn ve âbîrînden birer mikdâr resm alınmak ve Hazine-i Celîle'ye senevi onar bin gurus verilmek üzere zuhûr eden tâlihlerine ba'zı şerâit ve müddet-i imtiyâziyye ile ihâlesi ve yâhûd icrâ-yı keşfiyle cânib-i mîrîden inşâsı şıklarından birinin tercihi husûsuna dair Meclis-i Muhâsebe'den bi't-tanzim Mâlîye Nezâret-i Celîlesi cânibinden Bâb-ı Alî'ye gönderilen mazbata Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-havâle böyle halkın gelüp geçeceği turuk ve ma'âbirden rûsûmât aldırılmak ma'delet-i seniyyeye mugâyir olacağından bir vechile

tecviz olunamamasıyla geçende müte'allık buyurulan irâde-i seniyye mücebince taraf-ı sa'âdetlerine verilen me'zûniyet üzerine mezkûr Geyve Köprüsü'nün ahşâb olarak inşâsı hâlinde olunan keşfi mücebince elli yedi bin elli beş gurus masrafla tesviyesi kâbil olacağı bu kere İzmit Meclisi'nden gelen mazbata ile melfûf defterde tasrîh ve beyân kılınmış olduğundan artık bu köprünün öyle imtiyâz ile ihâlesinin ve ne de keşf ve mu'âyesininin kabûl ve ihtiyârına lüzûm kalmamış olmasıyla anın ol mikdâr masrafla yapılması ve Adapazarı Köprüsü'nün dahi hasbe'l-mevki' inşâsı elzem olarak bunun dahi usûl-i tasarrufiyye ri'ayeten keşf ve mu'âyesininin icrâsı husûsunun savb-ı sa'âdetlerine iş'arıyla gelecek defteri üzerine mikdâr-ı masârifinin istizân kılınması ve Geyve Köprüsü için sarfı iktizâ eden sâlifü'z-zikr elli yedi bin bu kadar gurus hazînece tesviyesi husûsunun nezâret-i celîle-i müşârun-ileyhâya havâlesi tezekkür ve tensîb olunarak bi't-istizân irâde-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol merkezde müte'allık ve şeref-sudûr buyurulup keyfiyyet nezâret-i celîle-i müşârun-ileyhâya havâle ve iş'âr kılınmış olmağla ber-müceb-i irâde-i seniyye mahallince icâbının icrâ ve müntehâsı husûsuna himmet eylemeleri siyâkında şukka. Fî 22 R. sene [12] 78"

Sakarya Nehri üzerinde bulunan köprülerin bazıları bölge ahalisi tarafından tamir ediliyordu. Devlet de yapılan bu tamir masraflarına karşılık bu bölge ahalisini vergiden muaf tutuyordu. 14 Kasım 1813 tarihli ve Kocaeli Mutasarrıfı Mustafa Paşa imzalı bir belgeden anlaşıldığına göre verdikleri vergiler Beşiktaş Mevlevihanesi'ne giden Geyve Akhisarı kazasının Akçaşehir ve diğer iki köyü Sakarya Köprüsü'nü tamir şartıyla vergiden muaf tutulmuştu.

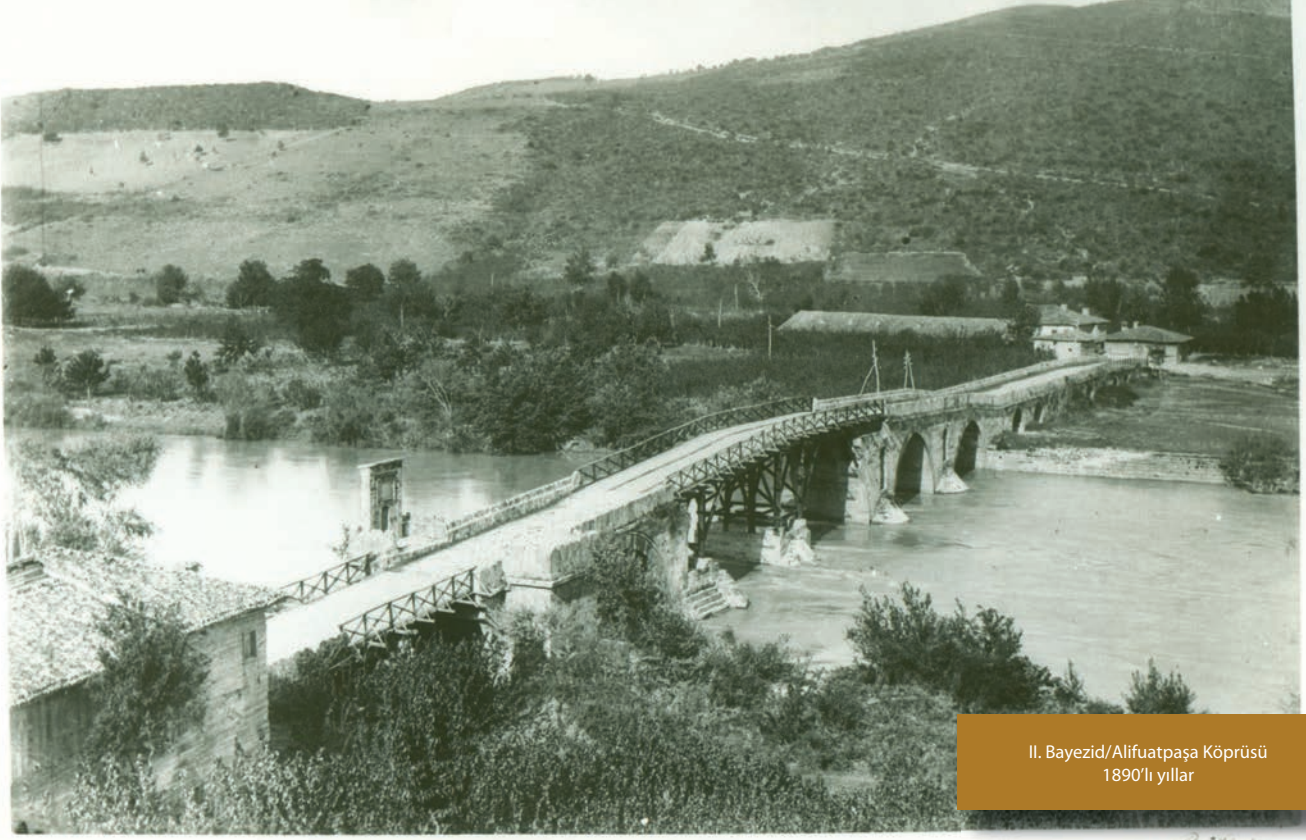
22 Rebiulahir 1278 (27 Ekim 1861) tarihli bir başka belgede ise yıkılmış olan Sakarya Nehri üzerinde bulunan Geyve Köprüsü ile Adapazarı civarında bulunan köprünün yeniden yapılması için İzmit Mutasarrıfı Hasan Efendi'ye bir azı gönderiliyordu. Bu yazı şöyleydi:

"İzmit Mutasarrıfı Hasan Efendi'ye

27 Ocak 1883 tarihli Adapazarı Haritası

II. Bayezid/Alifuatpaşa Köprüsü
1890'lı yıllar

İzmid sancağı dâhilinde kâ'in Geyve ve Akhisar kazaları beyinde ve Sakarya Nehri üzerinde bulunan Geyve Köprüsü ile Adapazarı kazası civarında kâ'in diğer ahşâb cisrin münhedim olması cihetiyle bunların masârif-i ta'miriyyeleri taraflarından tesviye olunarak yapılmak ve mârrîn ve âbirinden birer mikdâr resm alınmak ve Hazine-i Celîle'ye senevi onar bin gurus verilmeğe üzre zuhûr eden tâlihlerine ba'zı şerâ'it ve müddet-i imtiyâziyye ile ihâlesi ve yâhûd icrâ-yı keşfiyle cânib-i mîrîden inşâsı şıklarından birinin tercihi husûsuna dair Meclis-i Muhâsebe'den bi't-tanzîm Mâliye Nezâret-i Celîlesi cânibinden Bâb-ı Alî'ye gönderilen mazbata Meclis-i Vâlâ'ya lede'l-

havâle böyle halkın gelüp geçeceği turuk ve ma'âbirden rûsûmât aldırılmak ma'delet-i seniyyeye mugâyir olacağından bir vechile tecviz olunamamasıyla geçende müte'allık buyurulan irâde-i seniyye mücebince taraf-ı sa'âdetlerine verilen me'zûniyet üzerine mezkûr Geyve Köprüsü'nün ahşâb olarak inşâsı hâlinde olunan keşfi mücebince elli yedi bin elli beş gurus masrafla tesviyesi kâbil olacağı bu kere İzmid Meclisi'nden gelen mazbata ile melfûf defterde tasrîh ve beyân kılınmış olduğundan artık bu köprü'nün öyle imtiyâz ile ihâlesinin ve ne de keşf ve mu'âyesinin kabul ve ihtiyârına lüzûm kalmamış olmasıyla anın ol mikdâr masrafla yapılması ve Adapazarı Köprüsü'nün dahi

hasbe'l-mevki' inşâsı elzem olarak bunun dahi usûl-i tasarrufiyye ri'ayeten keşf ve mu'âyesinin icrâsı husûsunun savb-ı sa'âdetlerine iş'ârıyla gelecek defteri üzerine mikdâr-ı masârifinin istizân kılınması ve Geyve Köprüsü için sarfı iktizâ eden sâlifü'z-zikr elli yedi bin bu kadar gurus hazînece tesviyesi husûsunun nezâret-i celîle-i müşârun-ileyhâya havâlesi tezekkür ve tensîb olunarak bi'l-istizân irâde-i cenâb-ı pâdişâhî dahi ol merkezde müte'allık ve şeref-sudûr buyurulup keyfiyyet nezâret-i celîle-i müşârun-ileyhâya havâle ve iş'âr kılınmış olmağla ber-müceb-i irâde-i seniyye mahallince icâbının icrâ ve müntehâsı husûsuna himmet eylemeleri siyâkında şukka. Fî 22 R. sene [12] 78"

Adapazarı Tavuklar Köprüsü
1930'lar

Fahri TUNA

fahrituna@hotmail.com

1916'DA ÇARKI YAPAN VE YAPTIRAN HACI İLİA İLE EMİN MUHARREM GÜLER'İN TORUNLARI 100 YIL SONRA ADAPAZARI'NDA BULUŞUYOR

Tarihi Çark 1916-1917

"ÇARKI DEDEM HACI İLYAS USTA İNŞA ETTİ"
Dünya çok küçük, iletişim çok hızlı
gerçekten. İnternet çağı ve hızı sayesinde
Adapazarı tarihinin flu/bulanık bir bölümü
daha aydınlandı.

17 Ağustos 2016 Çarşamba günü ilginç bir
eposta aldım. Eposta Atina'da İvi Hanımdan
geliyordu. Buyurun okuyun:

Sayın Fahri Tuna,

Dün tesadüfen bayan Naciye Alican
hakkında yazdığınız bir yazıyı okudum.
Yazınıza göre bayan Naciye Alican'ın
dedesi Emir Muharrem Güner'in belediye
başkanlığı yapmış olduğu 1916-1917 yılları
sırasında Çark Mesiresindeki su çarkını
yaptırmış. Size o zaman yapılmış bu çarkla
ilgili ek haber sunmak istiyorum.

Bu çarkı o zamanın mühendislerinden,
dedem İlyas usta inşa etmiştir. Çark
parçaları, makineleri, kendisine ait olan
döküm fabrikasında yapılmıştır. Dış
kısmında makinelerin üstünde ismi ve
yapılış tarihi dökümle yazılı idi...

İlyas ustanın iki oğlu Yorgo İlyadis ses
mühendisi olarak, Kriton İlyadis görüntü
yönetmeni olarak Türk Sinemasında epeyi

ödülleri almış kişilerdir. Ben İvi İlyadis
Komninos, Kriton İlyadis'in kızı olarak
ölümünden 35 yıl sonra TÛRSAK VAKFI'nın,
2014 yılında düzenlediği EN İYİ ONLAR
ödülüne laik görülüp ödüllendirilmesinden
dolayı gurur duyuyorum.

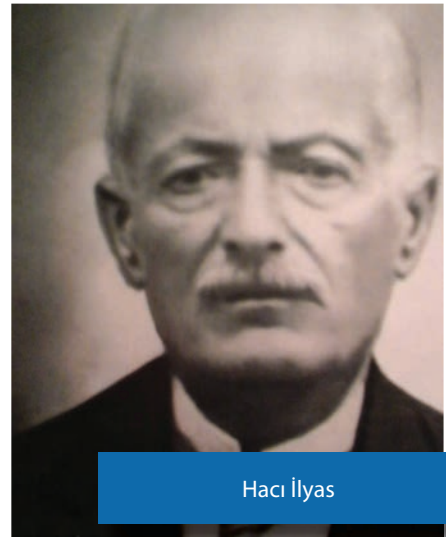
"ÇARKIN ESKİ HALİNİ ÖZLEMLE
SEYREDİYORUM"

Eski Adapazarı resimlerini gördüğümde
çarkın parçalanmadan evvel halini özlemle
seyrediyorum. Ufak iken babamla çarkı
ziyaret etmeye giderdik. En son 1983 yılında
gittiğimde birkaç parçası ile karşılaştım,
yok olmuştu.... çok üzüldüm... bir daha da
gitmedim.

İlyas Ustanın torunları bugün Yunanistan,
Almanya ve Amerika'da yaşamaktadır.

Hepimiz ailemizin büyüklerinin, geriye
bıraktıkları eser ile gurur duyarız.
Türkiye'den uzak yaşasak da geçmişimizi,
hatıralarımızı daima beraberimizde
taşıdık, unutmadık. Saygılarımla,
İvi İlyadis Komninos."

HACI İLYAS'IN AİLESİNİ ADAPAZARI'NA
DAVET ETTİM

Hacı İlyas

Çok ama çok sevinmişim. Hemen cevap
verdim. Biraz daha bilgi istihdam ettim
ve 500 bin Adapazarlı adına kendilerini
şehrimize davet ettim: "Merhaba İvi Hanım;
aydınlatıcı bilgileriniz için çok ama çok
teşekkürler. Aileniz hakkındaki bilgiler hem

çok aydınlatıcı hem çok heyecanlandırıcı. Şu anda hangi ülkede yaşıyorsunuz? Türkiye'ye geldiğinizde sizi Adapazarı'nda misafir etmek, ağırlamak isteriz arkadaşlarımız dostlarımızla. Bir söyleşi de düzenleriz memnuniyetle. Çark Mesireyi son 20 yıldır işleten Rahmi Bey de yakın dostumdur. O da sizinle tanışmak ve sizi ağırlamaktan büyük mutluluk duyacaktır. Şahsınız hakkında biraz daha bilgilendirir misiniz? Selam hürmet ve muhabbetle efendim. Fahri Tuna."

"DEDEMİN ADAPAZARINDA DÖKÜM FABRİKASI VARMIŞ"

Bir gün sonra yani 18 Ağustos'ta cevap verdi İvi Hanım: "Sayın Fahri Tuna, Tez cevabınız beni duygulandırdı.

Dedem Adapazarı'na yakın Lefke'de (Not: Osmaneli'nin eski adı Lefke'dir, fahri tuna) 1865 yılında doğdu. Küçük yaşta ailesi ile Adapazarı'na yerleşti. Orada kendisini geliştirdi. Adapazarı'nda bir döküm fabrikası sahibi idi. Şehrin bilmediğim bir semtinde büyük bahçeli, içinde palmye ağaçları olan bir evi vardı. Sonradan okul olmuş. Mesiredeki çarktan başka birçok yerlerde, bildiğim Trakya'da, çarklar yapmış. Adapazarı'nda yaşadığı yıllarda, Hacca

gitmiş Hacı olmuş, ondan kendisine Hacı İlia da derlermiş. Saraydan vazife ile Suudi Arabistan'a yollanmış, hangi bölgesine bilmiyorum, tuzlu suyu, tatlı suya çevirip çeşmelere varan bir kanal açmış. Bundan dolayı da teşekkür olarak saraydan altın madalya ile ödüllendirilmiş.

İki oğlu Yorgo 1914 ve Kriton 1916 Adapazarı'nda doğdular. Adapazarı'ndan başka 1900 yılları başlarında İstanbul'da Ayaspaşa'da Alman Konsolosluğun arkasında yazlık olarak kullanmak için ahşap bir ev almış. Bu evde bizler torunları doğduk büyüdük, ablam ve ben gelin çıktık.

1922'den sonra İstanbul'a yerleşmiş. Eminönü Hali'ni bir süre yönetmiş. 1933 te vefat etmiş. Oğulları Yorgo ve Kriton, soyadı değiştirme kanunu çıktığında Nikolaidis soyadını bırakıp İlyadis soyadını aldılar. Yorgo nun iki oğlu oldu. İlia 1947, Niko 1954, bugün Amerika'dalar. Kriton un iki kızı oldu. Lena 1947, bugün Almanya'da, ben İvi 1954, Atina'da yaşıyorum.

Amcam ve babam hakkındaki bilgileri internetten bulabilirsiniz. İkisi de yaşadıkları sürece Adapazarı'na sık giderlerdi. Ailece çarkı görmeye her gidişimizde hepimiz heyecanlıydık. Duygularımızı anlatmak

mümkün değil. Dedemizle, bıraktığı eseri ile gurur

duyardık. Maalesef kıymetini bilmediler... Saygılar. İvi İlyadis Komninos."

"ADAPAZARI İLİA USTA VE TORUNLARINA MİNNETTARDIR"

"Tekrar merhaba İvi Hanım; izninizle size hemşerim diye hitap etmek isterim. Doyurucu bilgileriniz için çok çok teşekkürler. Sizler tarihin ve talihin bir tarafa savurduğu hemşerilerimizsiniz. Eşiniz ve çocuklarınızla sizi dedenizin şehrinde, amcanız ve babanızın doğduğu ve ayak izlerinin bulunduğu Adapazarı'nda ağırlamak isteriz. Anladığım kadarıyla Adapazarı'na son gelişinizin üzerinden otuz üç yıl geçmiş. Hem hatıralarınızı tazeleme hem de yeni hatıralar biriktirme imkânı bulursunuz. Sizlere samimi ev sahipliğimizi göstermek ve Adapazarı'nın meşhur ıslama köftesi ve kabak tatlısını ikram etme fırsatını yaşamak isteriz.

Şehrimizde hâlen yaşamakta olan 522 bin Adapazarlı adına size ve İlia Usta'nın çocuklarına ve diğer torunlarına, minnet teşekkür ve selamlarımızı sunarız. Bilmenizi isterim ki; Adapazarlılar üç nedenle sizi bağırlarına basacaklardır: 1-İlia dedeniz

ve şehre kattıkları, 2. İlia dedenin torunu olmanız, Onu temsiliniz, 3. Şehirde asırlarca yerleşik olan çok ırklı çok dilli hatta çok dinli yaşama tecrübesi. Şehrimize gönül rahatlığı ile gelebilirsiniz. İnanın sizi burada misafir etmek isteyecek onlarca hane, yüzlerce hemşerinizi bulunmaktadır. Sizi tüm samimiyetim ve varlığımla temin etmek isterim efendim. Adapazarı'ndan sevgi ve selamlarımla. Fahri Tuna."

"İHLAMURLARIN KOKUSU HÂLÂ BURNUMDA TÜTER"

"Günaydın Fahri Bey, Size ve hemşehrilerime sıcak içten davetleri için çok teşekkür ederim. Bu yakında olmasa bile ilk fırsatta gelmeye çalışacağım. Türkiye'den 33 yıl önce ayrılmama rağmen, doğduğum yerle ilişkimi kesmedim. İlk yıllardaki sık ziyaretleri, ileride eşimin vefatından sonra seyrek de olsa devam ettirdim. Buna rağmen memleketimde olup olan her şeyden haberdar olmaya çalıştım. Buna ek olarak buradaki çevremiz hep eski İstanbullu, böylece anılarımızı paylaşma imkânına sahibiz.

Ben 1954 yılında, İstanbul Ayaspaşa'da, dedemizin mis çiçek kokulu evinde doğdum. Şehrin içinde sayfiye gibiydik. Denize manzarası vardı. Dedem öldüğünde babam 17 yaşında idi. O evin satılmaması için çok uğraştı, başardı, iyi de yaptı. 1946'da evlendikten sonra amcamla evi ikiye bölüp, bir tarafında amcamlar, diğer tarafında bizler oturduk. Benim ve kuzenlerimin çok güzel bir çocukluğu geçti o evde. Evimizde 50 metre uzaklıkta Atatürk'ün eşi Latife Hanım'ın köşkü vardı. Çocukluğumuz o köşkün bahçesinde komşu çocukları ile oynamakla geçti. Saklambaç, kovalamaca vs... Koca manolya ağaçlarının, ıhlamurların kokusu hâlâ burnumda tüter. Tarihi bir eser olmasına rağmen, çok bakımsızdı. Sonradan koca bahçesi oto park oldu. Mirasçıları da evi yıktılar ama yerine ben İstanbul'dan gidene kadar bir bina dikmediler. Bugün ne hâldedir bilmem...

(Yeşilçam'da görüntü yönetmeni olan) Babam Kriton İlyadis, sakın, mütevazı bir adamdı. Mesleğini çok severdi. Devamlı

okurdu, çok kitabı olan bir kütüphanesi vardı. Mesleğindeki işçilerin haklarını daima korurdu. Herkes ona baba veya mastori diye hitap ederdi. Sinemayla ilişkisi 1944 yılında başlayıp 1980'e, ani ölümüne kadar devam etti.

Amcam Yorgo İlyadis, ses yönetmeni olarak Türk sinemasında emek verdi. Atatürk'ün ilk filminin dublajını o yaptı. Bundan dolayı ondan teşekkür madalyası aldı. Bu madalya bugün Amerika'da ölen oğlu İlia'nın ailesinde.

Babamla amcam aralarında Türkçe konuşurlardı. İşlerinden dolayı olsa gerek, daha iyi anlaşılardı. Anlattıklarına göre bu eve ufak yaştan beri, yazları gelirlermiş. Dedemin aynı zamanda Trakya'da değirmenleri varmış, oraya da giderlermiş.

"DEDEM ADAAPZARI'NI ÇOK SEVEN BİRİYDİ"

Dedem (Hacı İlia) memleketini seven biri idi. Türkçe konuşurdu. Fakir bir ailenin oğlu idi. Ufak yaşta Lefke'den (Osmaneli'den) Adapazarı'na göçmüş. Nasıl büyüdü, nasıl gelişti bilmiyorum. Ama iş hayatında çalışkanlığı ile başarılı oldu. (Adapazarı'nda) Bir döküm fabrikası kurdu. Bu çarkı da inşa edip, Adapazarı Belediyesi'ne hibe etmiş. Yani bağış olarak yapmış. Bunu babamdan ve amcam dan duydum. Aralarında konuşurlardı. Dedemin kütüğü İzmit'te yazılı idi. (Not: 1954'te Sakarya vilayeti olana dek her Adapazarı'nın kütüğü İzmit'teydi) Babasının ismi Nikoli, annesinin ismi Magdalena idi.

Dedem biraz sert bir adammış. Onları (iki oğlunu) disiplinli büyötmeye çalışmış, devamlı nasihatler verirmiş. Galiba yerini de tutmuş, çünkü genç yaşta öksüz kalmalarına rağmen, kötü yola sapmadılar, evi tuttular, kendilerini yetiştirdiler. Bu arada ilave edeyim, babaannem onlar 2 ve 4 yaşında iken ölmüş, dedem bir daha evlenmemiş, dadılarla büyümüşler."

"ADAPAZARILILAR DEDENİZE MİNNET VE TEŞEKKÜRLERİNİ SUNUYOR"

"Merhaba Hvi Hanım; Adapazarı'na kime sizden, dedenizden ve şehre uzun süre içme suyu sağlayan çarktan bahsetsem, dedeniz Hacı İlia'ya teşekkür ve minnetlerini

sunuyor herkes. Verdiğiniz aile bilgilerini aktardığımda mutlu oluyorlar. ve hemen her Adapazarı'nın selamı ile birlikte sizden ortak dileği var: 'Hemşehrımız İvi Hanım ne zaman Adapazarı'na gelecek ve misafirimiz olacak?'

aileniz, Yorgo amcanız, babanız Kriton İlyadis, İstanbul'daki eviniz, çocukluğunuz, oyunlar... bizleri çok mutlu eden bilgiler. Adapazarı'nda birçok sivil toplum kuruluşumuz ve Adapazarı duyarlılığı yüksek internet grubumuz var. Hemen hepsi size söyleşi düzenleyecek, ağırlamak isteyecektir. Ayrıca Sakarya Üniversitesi rektörü de yakın dostumuz. Yerel televizyon ve radyolar da sizinle söyleşiler düzenleyeceklerdir geldiğinizde, lütfen en az üç gün ayırınız Adapazarı'na. Tekraren size Adapazarı hemşehrilerinizin selam ve sevgilerini iletiyor, şehrinizi ziyaret edeceğiniz günün haberini/müjdesini sabırsızlıkla beklediğimizi iletmek istiyorum. Fahri Tuna.

"ABLAMLA ADAPAZARI'NI ZİYARETE GELECEĞİZ"

"Fahri Bey, kıymetli hemşehrilerim, Bu içten konuşmamız görüldüğü gibi uzun sürecek. Sizleri Ablamla onun da müsait olduğu bir zamanda ziyaret edeceğiz. Umarım en yakın uygun zamanda olur. Size önceden haber vereceğim .

Dedem (Hacı İlia) 1922'den sonra İstanbul'a yerleşti. Lozan antlaşmasına göre, o zamanki devşirme tabii tutulmamış. Böylece İstanbul'da kalmış gitmemiş. Adapazarı'ndan uzak kalmak, alışmış olduğu düzeni geride bırakmak, yeni bir düzen kurmak, anasız iki çocuk

büyötmek kolay değildi. Ama çalışkan ve disiplinli olması onu ayakta tuttu. Hiçbir zaman gitmeyi düşünmedi. Yeni düzenini kurmaya çalıştı. Zaten sonra çok da yaşamadı...

Babamın dediğine göre Adapazarı'ndaki ev, büyük, duvarları tavanları desen işlemeli, eşyaları sedefli idi. Atları, köpekleri, bir de ufak maymunları varmış. Bu hayvanı dedem insana yakın olduğu için çok severmiş. Babamla Adapazarı'na gittiğimizde evlerini aradık. Birkaç ev gördük, o mu bu mu diye tanımayla çalıştık ama emin olmadık. Malum babam da ufaktı Adapazarı'ndan gittiğinde. Dedem de pek bahsetmezmiş. Dediğim gibi sert bir adamdı, belki üzüntüsünü çocuklara belli etmek istemezdi. Mamafî onları doğru yetiştirmiş ki ileri de ikisinin de sanat dalında Türkiye çapında elde ettikleri başarılar da Hacı İlia'nın vermiş olduğu terbiyenin emeği vardır mutlaka. Acaba oradaki kütüklerden Adapazarı'nda ki ev hakkında bilgiye ulaşılabilir mi? Tabii yaşadığınız korkunç depremi de göze almak lazım...

"ADAPAZARI ZİYARETİNDEN EVVEL İSTANBUL'DA EVİMİZDE BİR TELAŞ BAŞLARDI"

Adapazarı'nı ziyaret gününden evvel bir gün İstanbul'da evde bir telaş başlandı. O zamanlar için, dediğim 60'lı yıllar, benim en ufak iken hatırladığım... Babamın 54 model bir Citroen'i vardı, kara fatma

derdik... Vefat edene kadar değiştirmedim. Bir gün evvelinden arabayı yolculuğa hazırlar, suyunu bakar, motor ısınmasını diye... Benzin deposunu doldurur... Yağına bakar... Araba vapurunun saatini öğrenir... Emin olsun diye... Çok titiz ve programlı bir adamdı... Böylece yolculuğa hazırlanırdık. Sabah erkenden ailece heyecanla yola çıkardık. Bazen aile dostları ile birlikte iki araba da giderdik. Öğlen yemeğimizi erkenden Sapanca gölünün üstündeki restoranda yedik. Galiba emin değilim Hacı Baba Restoranı idi. Orada bir güzel et yemeğimizi ve dediğiniz kabak tatlısını yedikten sonra, orada, çok yakında olan bir köye yürüyüşe giderdik... Mevsimine göre ayva, elma alırdık. Annem ayvalardan döndüğümüzde ayva tatlısı yapardı. O köyün kır kokusu hala burnumdadır... Yürüyüşten sonra arabaya bindiğimizde, sesimiz kısılırdı. Heyecan başlıyordu... Adapazarı'na yaklaşıyorduk... Babam Adapazarı'na girdiğimizde arabayı, doğru Çarkın olduğu Çark bahçesine sürer park ederdi... Hepimiz iner doğru Çarka giderdik... Etrafında dolaşır, oturur, büyükler bir önceki gelişimizden eksikliğini fazlasıyla konuşurdu... Şimdi sizlere bunları yazıyorum, o zaman ki duygularımız... Nasıl ki bir yakınının mezarını saygı ile ziyaret ediyorsun, özlem gideriyorsun, ürperiyorsun... Öyle duygulardı. Öylece neyin yerinde, neyin eksik olduğunu gördükten sonra karışık duygularla çay bahçesini dolaşır, çayı mızı

içer dönüş yolunu tutardık. Şimdi beni 1983 yılında iki çocuklu bir anne olarak, oraya gittiğimde Hacı İli'a'nın üçüncü nesil torunlarına çarktan bir enkazdan başka bir şey gösteremediğimden ne kadar üzüldüğümü hissedebilirsiniz... Acaba bu çarkın enkazından hiçbir demir parçası kaldı mı? Hatıra olarak... İvi İlyadis, Komninos."

"RAHİMİ SAK SİZİ DEDENİZİN ESERİ ÇARKA DAVET EDİYOR; BUYURUN"

"Tekrar merhaba İvi Hanım; Bugün (2 Eylül 2016 Cuma) Çark Mesire'ye uğradım. Çark Mesire'nin işletmecisi işadamı Rahmi Sak yakın dostumdur. Hemşerilerimiz; dedeniz Hacı İli'a'dan, amcamız Yorgo'dan, babanız Kriton'dan, ablanız ve sizden söz ettim. Dedenizin hâlen mevcut çarkı 1916'da yapıp Adapazarlı hemşerilerine bağışladığından da. Nasıl memnun ve mutlu oldu, anlatamam. Sizi davet etmem, dilediğiniz kadar Adapazarı'nda konaklamanız ve sizi ağırlamam konusunda bana hem yetki hem görev hem de ricada bulundu, yakın dostum olarak. Sizlere çok ama çok selamları var. Bu konuşmanın ardından, size gönderilmek üzere, gidip birlikte dedenizin imalatı Adapazarı çarkı önünde fotoğraf çektirdik. Ayrıca size Rahmi Sak Bey'in, Çark Mesire'nin, Çark Deresinin ve çevresinin fotoğraflarını da geçiyorum.

Adapazarı sizi, ablanızı, İlyadisleri seviyor ve şehrinize davet ediyoruz. Tez zamanda görüşmek dileğiyle selamlar efendim. Fahri

Tuna."

LENA VE İVİ İLYADİS KARDEŞLER 9 KASIMDA ADAPAZARI'NDA

Ardından bize müjdeyi verdi İvi Hanım: '9 Kasım'da Ablam Lena ile Adapazarı'na geliyoruz.'

Ne güzel bir müjdeydi bu bizler için.

Yüz yıl önce (1916) Çarkı yaptıran dönemin belediye başkanı Emin Muharrem Güler'in torunlarına ulaştım hemen. Onlar da bu müjdeye çok sevindiler. İlk haberi 88 yaşında, İstanbul'da ikâmet eden Naciye Alican'a verdim. Sonra Pakize Tuğcu'ya, sonra da M. Hamdi Güler'e.

Adıyla soyadıyla Emin Muharrem Güner olan torunun telefonunu da verdiler.

10 Kasım 2016 farklı bir gün olacak Adapazarı için; Çarkı yapan ve yaptıran iki kadim iki gerçek iki samimi Adapazarlı'nın; Emin Muharrem Güner ile Hacı İli'a'nın torunları yüz yıl aradan sonra, Frankfurt, Atina, İstanbul'dan yola çıkıp Adapazarı çarkında buluşacaklar.

Ve tarih yazan dedelerinin aziz hatıralarına yeni güzellikler ekleyecekler.

Yeni güzellikler, yeni dostluklar, yeni hemşerilikler.

Dört günlük dolu dolu bir program hazırladık İlyadis kardeşlere.

AVRUPA İŞLETMELER AĞI DOĞU MARMARA ABİGEM TİCARİ ve TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİ PLATFORMU

Avrupa İşletmeler Ağı, Avrupa Birliği ile ilgili konularda, özellikle KOBİ ölçeğindeki kurumlar için önemli başvuru noktalarından biridir. Bu ağ, belirgin sorulara ana dilde ve pratik yanıtlar sunmak üzere organize olmuştur. Yapı içinde yaklaşık 600 adet yerel organizasyon bulunmakta, bu organizasyonlar yaklaşık 4 bin çalışanı ile girişimcilere rekabetçi güçlerini desteklemek amacıyla hizmet vermektedir. Yaklaşık 4 bin çalışanın birbiri arasında iletişim kurmak için yapılandırılan ağ üzerinde iletişime geçtiğimiz KOBİ'lerin bilgileri potansiyel işbirliği fırsatları için yayınlanmaktadır.

Projenin amacı projeye dahil olan tüm ülkeler arasındaki ekonomik faaliyetleri geliştirmek ve genişletmektir.

Bu bağlamda, Avrupa İşletmeler Ağı Doğu Marmara Konsorsiyumu'nun ortağı olan Doğu Marmara ABİGEM yayınlanan yabancı KOBİ profillerini Türk firmalar ile paylaşmakta ve Türk firmaların bilgilerini ticari işbirliği profil formu oluşturarak sistemde yayınlamaktadır. Ticari ya da teknolojik işbirliği fırsatı arayan, dışarı açılmak ve pazar payını genişletmek isteyen

firmalar ücretsiz olarak bu hizmetimizden faydalanabilirler.

Yayınlanan profiller hakkında bilgi almak ya da firmanıza uygun profillere ulaşmak için Doğu Marmara ABİGEM ile iletişime geçebilirsiniz.

Doğu Marmara ABİGEM

Yelda KANPARA - ykanpara@abigemdm.com.tr

Burak ÇAKIR - bcakir@abigemdm.com.tr

Tel: 0262 323 08 56

Referans No: BRFR20150811001

Yerleşik gıda ürünleri konusunda faaliyet gösteren Fransız firma, gıda, meyve ve sebze ürünleri tedarik edebileceği firmalar aramaktadır.

Referans No: BRDK20160901001

Yerleşik organik gıda ürünleri konusunda faaliyet gösteren Danimarka'lı firma, ceviz, badem ve fıstık gibi çerez gıda ürünleri ithal etmek istemektedir.

Referans No: BRPL20160913001

Otomotiv yedek parça ve aksesuarları üreten Polonya firması yer paspasları üretiminde kullanmak üzere üstün nitelikli pelüş hammadde üreticileri aramaktadır.

Referans No: BRPL20160824001

Plastik işleme konusunda uzmanlaşmış bir Polonya firması elbise askısı ve mobilya aksesuarları üretiminde kullanmak üzere polipropilen, polistiren, ABS plastik, düşük yoğunluklu polietilen (AYPE) yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE) olmak

üzere plastik hammadde tedarikçileri aramaktadır.

Referans No: BRRU20160819002

Yerleşik gıda ürünleri konusunda faaliyet gösteren Rus firma, alkollü / alkolsüz içecek ürünlerinin Rusya pazarına girmesi ve dağıtımı konusunda üretici firmalarla distribütörlük anlaşması yapmak istemektedir.

Referans No: BRRU20151120001

Rus firma distribütörlük anlaşması yapmak üzere fırın ve pastane ekipmanları üreten firmalar aramaktadır. Rusya'da geniş bir pazar ağına sahip olan firma yapacağı yeni distribütörlük anlaşmaları ile mevcut ürün yelpazesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Referans No: BRUK20160905003

Güvenli metal açık depolama ürünleri üreten İngiliz firması, galvanizli çelikten yapılmış olan bazı ürünlerin bir üretim anlaşması kapsamında üretilmesini sağlamak için uygun fason üreticiler aramaktadır.

Referans No: BRNL20160719001

Hollandalı on-line satış firması, orta ve düşük segmentte üretim yapan deri çanta, valiz ve aksesuar tedarikçileri aramaktadır.

Referans No: BRUK20160811001

Tüketici mallarının dağıtımı konusunda uzmanlaşmış bir Karadağlı distribütör firma Karadağ pazarına sunmak üzere gıda ve bakkaliye ürünleri, alkollü ya da alkolsüz içecekler, meyve suları ve gazlı içecekler üreten tarım-gıda sektöründe faaliyet gösteren tedarikçiler aramaktadır.

Referans No: BRIT20150519001

Endüstriyel otomasyon alanında faaliyet gösteren İtalyan bir firma, otomotive robotik sanayi için makine imalatı yapan firmaların distribütörlüğünü almak istemektedir.

Referans No: TOLV20160616001

İç arızaları tespit etmek için güç trafosu teşhis yöntemi ve cihazı üreten firma teknik işbirliği anlaşması yapacak ortaklar aramaktadır.

GIDA SEKTÖRÜNDE İNOVASYON: FONKSİYONEL GIDALAR

İnovasyon yeni fikirleri ya da mevcut bilgileri çok farklı yollarla uygulanarak ticari bir yarara dönüştüren, önemli bir değişiklik sağlama olarak tanımlanmaktadır.

Aynı anda hem yeni bir teknoloji geliştiren, hem de yeni bir Pazar yaratan inovasyonlar, mevcut düzeni yenileyen radikal değişimlerdir. İnsan yaşamında farklılığı sağlamak ve sürdürmek için vazgeçilmez hale gelen, inovasyonlar, tüm sektörlerin yanı sıra gıda sektöründe de uygulanmaktadır.

Bazı durumlarda yüzyıllardır bildiğimiz geleneksel bir tat, kimi zaman ise piyasaya sunulan yepyeni bir ürün inovasyon çalışması yapıldıktan sonra bir markaya dönüşmekte ve bu sayede fark yaratma şansı yakalamaktadır.

Fonksiyonel gıdalar, gıda inovasyonları içinde önemli bir paya sahip olup hastalıkların önlenmesinde, ilerlemiş bir hastalığın tedavisinde ve hastalığın engellenmesinde kullanılmaktadır. Google tarafından

yayınlanan "Gıda Trendleri Raporu" da fonksiyonel gıdaların, gıda trendleri arasında önemli bir yere sahip olduğuna işaret etmektedir. Artan bilimsel bilgi ve gelişen teknoloji, tüketici talepleriyle birlikte şekillenen ve son yılların en inovatif alanı haline gelen fonksiyonel gıdalar, ilaç ve arasında bir sınıfa dahildir.

Fonksiyonel Gıdalar Nedir?

Fonksiyonel gıdalar, temel beslenmenin yanı sıra sağlığa faydalı olan ve görünüşleri günlük olarak tüketilen geleneksel gıdalara

benzemesine rağmen sağlık açısından faydalı olacak şekilde geliştirilmiş gıdalardır. Daha bilimsel bir dille, vücudun temel ihtiyaçlarını karşılayan ötesinde insan fizyolojisi ve metabolik fonksiyonları üzerinde ilave faydalar sağlayan, böylelikle hastalıklardan korunmada ve daha sağlıklı bir yaşama ulaşmada etkinlik gösteren gıdalardır. Uluslararası Gıda Enformasyon Konseyi, (IFIC-The International Food Information Council) fonksiyonel gıdaları, temel beslenmenin ötesinde sağlık açısından çeşitli faydalar sağlayan gıdalar olarak tanımlanmaktadır. Uluslararası Yaşam Bilimleri Enstitüsü de benzer şekilde, fonksiyonel gıdaları, fizyolojik olarak aktif gıda bileşenleriyle sağlık üzerinde olumlu etkiler oluşturan gıdalar olarak adlandırmaktadır.

Fonksiyonel Gıdalar;

Büyüme ve gelişimin desteklenmesine, Enerji dengesinin ve vücut ağırlığının düzenlenmesine,

Kalp-damar hastalıklarının önlenmesine, Oksidatif strese karşı savunmaya, Bağırsak işlevlerinin iyileştirilmesine, Zihinsel durumun ve performansın artmasına ve formda olmaya yardım etmektedir.

Bu gıdalar, kapsül veya herhangi bir diyet desteği formunda olmamalı, bilim dünyası tarafından etkileri onaylanmış olmalı, beslenme bakımından yeterli olmanın yanı sıra, vücutta bir veya birden fazla fonksiyon üzerine iyi olması halini sağlama ve /veya hastalık riskini azaltma gibi olumlu etkilere sahip olmalı ve normal gıda tüketim modelinin bir parçası olmalıdır.

Fonksiyonel gıdalar, en çok diyetetik gıdalar ile karıştırılmaktadır. Ancak diyabetik gıdalar, gıda alımının vücudun insülin ihtiyacını etkilemesi ve insülin kan şekerini düşürücü etkisi nedeniyle diyet, diyabetik tedavisinde en temel unsur olarak öne çıkmakta ve diyabet tedavisine yardımcı olmak amacıyla hazırlanmış öze

formulasyonlu gıdalar, “diyabetik gıda” olarak adlandırmaktadır.

Hangi Gıdalar Fonksiyonel?

Fonksiyonel Gıdaların geliştirilmesinde beslenme biliminin ve gıda teknolojinin birlikte çalışması rol oynamaktadır. Bir fonksiyonel gıda temel olarak bir bileşenin eklenmesi anlamına gelen zenginleştirme ve iyileştirme ya da bir bileşenin çıkarılması anlamına gelen ekstraksiyon ve ayırma yöntemleri ile üretilmektedir.

Bu yöntemlerin kullanılmasıyla üretilen fonksiyonel gıda çeşitlerinden bazılarını aşağıda yer verilmiştir.

Düşük kalorili tatlandırıcılar veya yağ ikame ediciler ile üretilen şeker ve yağ içeriği azaltılmış gıdalar ve içecekler olan “Düşük Kalorili Gıdalar”,

Yüksek kan basıncı problemlerine karşı koruyucu özellikte gıdalar olan “Düşük Sodyumlu Gıdalar”,

İnsan Vücudunda emilemeyen, sindirim sisteminde önemli fizyolojik etki gösteren,

temel olarak bitkilerin duvarlarında bulunan kompleks karbonhidratlar olarak tanımlanan "Diyet Lifli İçeriği Artırılmış Gıdalar",

Çölyak hastalarının tüketimi için tasarlanmış gıdalar olan "Glutensiz Gıdalar", Sporcu Gıdaları- enerji İçecekleri,

Diyabetlilere yönelik olarak şeker alkoller ile hazırlanmış çikolata, şekerleme, lokum, reçel vb. ürünler olan "Diyabetik Gıdalar",

Fenilalanin aminoasitinin büyük ölçüde uzaklaştırıldığı ekmek, peynir, çikolata gibi gıdalar,

Prebiyotik ve prebiyotik içeren gıdalar,

Bağırsıklık sistemini güçlendirenler, yaşlanmayı geciktirenler, fiziksel ve mental performansı artıran gıdalar,

Antioksidanlarca ve fitokimyasallar ile zengin ürünler olarak E vitamini, C vitamini ve beta karoten içeren içecekler, doğal antioksidanlar le zengin sebze veya meyve ekstraktları içeren şekerlemeler olarak "Yaşlanmaya karşı Ürünler",

Pre veya post menstural belirtileri azaltmak

için geliştirilen veya zenginleştirilen ürünler olarak "Fitoöstrojen İçeriği Yüksek Gıdalar",

Kalp damar rahatsızlıklarına karşı koruyucu "Üzüm Çekirdeği Ekstresi (Resveratrol) ilave edilmiş gıdalar",

Serum kolesterolünü azaltıcı etkileri ile kalp ve damar hastalıklarına karşı ve göğüs, kolon ve prostat kanserlerine karşı koruyucu olan "Omega3, Omega-6 ve Omega -9 Yağ Asitleri içeriği Artırılmış Gıdalar",

Fonksiyonel Gıda Kavramının Ortaya Çıkışı

Fonksiyonel gıda kavramı ilk kez 1980'li yıllarda Japonya'da ortaya çıkmıştır. 1990'lı yıllarda ise içerdiği bileşenler nedeniyle veya alerjik etkiye sahip bileşenlerin gıdadan uzaklaştırılmasına bağlı olarak sağlık üzerine olumlu etki gösteren gıdaları adlandırmak için Japonya'da "Özel Sağlık Kullanımına Yönelik Gıdalar" (FOSHU- Japanese Foods for Specified Health Use) kavramı ortaya çıkmıştır.

Sağlıkla ilgili ya da fizyolojik bir etki

sağlayan hap ya da kapsül şeklinde değil, normal bir gıda şeklinde olan ve olağan diyetin bir parçası olarak tüketilen gıdalar FOSHU olarak adlandırılmaktadır. FOSHU, özel bir yasal onay sistemi ile bu iddiayı taşımayan diyet destekleri ile mineral ve vitaminlerce zenginleştirilmiş gıdalardan ayrılmaktadır.

Amerika Birleşik Devletlerinde fonksiyonel gıdaların etiketlerin sağlık iddiaları 1993 yılında başlamış ve 1998 yılında Gıda ve İlaç Dairesi (Food and Drug Administration) bilimsel bulgulara dayalı sağlık iddialarının önünü açması ile birlikte ürünlerin pazarı artış göstermiştir.

Avrupa Birliği'nde ise fonksiyonel gıdaların serüveni, uluslararası bir sivil toplum örgütü olan Uluslararası Yaşam Bilimleri Enstitüsü'nün, Avrupa'da Fonksiyonel Gıda Bilimi adıyla anılan çalışması ile 1995'te başlamıştır.

Amerika ve Avrupa'nın doymuş yağ oranı yüksek, düşük vitaminli ve düşük diyet lif içeriğine sahip beslenme sistemleri oldukları için tüketiciler fonksiyonel gıdaların faydalarından etkilenmişlerdir.

Global Fonksiyonel Gıda Pazarı

Fonksiyonel gıdaların sınırları çizilmiş evrensel ortak bir tanımı bulunmamaktadır. Bu durum, sektör büyüklüğünün tam olarak belirlenmesinde de sıkıntı yaratmaktadır. Sektör büyüklüğü için farklı rakamlar ortaya atılsa da, fonksiyonel gıdaların geleceğin gıdaları olduğu ve bu gıdaların istikrarlı büyüme oranları ile diğer gıda ürünleriyle kıyaslandığında yüksek büyüme hızlarına sahip olduğu görülmektedir.

Dünyada fonksiyonel gıda pazarı, diyabetik gıda pazarı ile birlikte değerlendirilmekte olup 2013 yılında 168 milyar dolar olan pazarın 2020 yılında 305,4 milyar dolara ulaşacağı, pazarın ortalama %25 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. Pazarın tamamını ise neredeyse ABD, Japonya ile AB ülkeleri oluşturmaktadır. Leatherhead gıda araştırma firmasının 2011 yılı raporuna göre; fonksiyonel gıda pazarından Japonya %38,4, ABD %31,1, Avrupa %28,9 ve Avustralya %1,6 oranında pay almaktadır.

Avrupa Bölgesi oldukça heterojen bir pazara sahip olmasına rağmen genel olarak ABD ve Japonya ile kıyaslandığında daha az geliştiği görülmektedir.

Avrupa'da Almanya, Fransa, İngiltere ve Hollanda fonksiyonel gıdalara en fazla ilginin gösterildiği ülkelerdir.

Diğer yandan son araştırmalar Doğu Avrupa, Orta Doğu ve Asya'nın da fonksiyonel ürünlerde öne çıkacağını, Çin ve Hindistan'ın yükselen pazarlar olduğunu göstermektedir.

Küresel pazarda lider segmenter olarak ise, içecekler, süt ve süt ürünleri, fırıncılık ürünleri ile katı ve sıvı yağlar öne çıkmaktadır.

Türkiye'de Fonksiyonel Gıdalar

Fonksiyonel gıda pazarı tüm dünyada hızla büyürken ülkemizde oldukça yeni

ancak gelişen bir pazardır. Buna rağmen Türk Gıda sanayinde pek çok önemli firma artık diyabetik ve fonksiyonel ürün kategorisinde değişik çeşitte ürünler üretmektedir.

Diyabetik ve Fonksiyonel Gıda Üreticileri Derneği, Türkiye'de diyabetik ve fonksiyonel Pazar büyüklüğünün 600 milyon TL'ye yaklaştığını öngörmektedir. Türkiye'de fonksiyonel gıdalara olan eğilim hızlı bir şekilde artış göstermeye başlamıştır.

Kalorisi düşük ürünlerle başlayan salıklılı beslenme eğilimi, piyasaya sürülen prebiyotik yoğurt, prebiyotik süt, özellikle çocuklar için hazırlanmış kalsiyum açısından zengin bisküvi, meyveli yoğurt vb. ile hızla fonksiyonel gıdalara doğru eğilim göstermiştir.

Bugün Türkiye'deki birçok büyük firma fonksiyonel özellikli gıdalar üretmekte ve piyasaya sunmaktadır. Türk firmalarının yanı sıra yabancı firmalar da Türkiye'de fonksiyonel gıdalar üretmeye başlamıştır.

Türkiye Pazarında faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası dev gıda şirketlerinin genel, pazarlama ve marka yöneticileri düzeyinde yaptıkları açıklamalar, bu pazarın Türkiye'de daha da büyüyeceği ve pastadan aldığı payın daha da artacağı yönündedir. Tüm bu gelişmeler tüketicinin bilinçlendiğini göstermektedir. Pazarın alt segmentlerine bakıldığında ise dünyada Türkiye'de en hızlı gelişen alan prebiyotik sütlü ürünler pazarı olarak gözlenmektedir. Bu ürünleri; margarinler, meyve suları ve nektarları, bisküvi, krakerler ve bitki çayları gibi gıda gurupları izlemektedir.

Değerlendirme

Tıp Biliminin kurucusu sayılan Hipokrat'ın yaklaşık 2,500 yıl önce "Besinler ilacınız, ilacınız besininiz olsun" sözünü referans alan günümüz modern insanı sağlıklı beslenmeyi artık daha çok

önemsemektedir. Son yıllarda artan gıda kaynaklı sağlık sorunları, doğaya yönelik hareketleri, yüksek tedavi masrafları, daha uzun ömür beklentileri gibi nedenlerden ötürü tüketilen gıda maddelerinden beklentileri arttırmıştır. Bugün, eğitim bilinç ve gelir düzeyindeki iyileşmeyle birlikte insanların daha sağlıklı gıdalara olan talebi gittikçe artmaktadır. Bu noktada da geleceğin gıdaları olarak görülen "Fonksiyonel Gıdalar" kavramı günlük dilimize yerleşmeye başlamıştır.

Özellikle son yıllarda kanser, kalp damar hastalıkları, diyabet olmak üzere kronik hastalıklarda görülen artış ve kaliteli yaşam sürme isteği, tüketicileri fonksiyonel gıdalara yöneltmektedir. Fonksiyonel gıdalarla ilgili bilimsel çalışmaların artması ve sonuçlarının yazılı ve görsel basında da sıkça yer alması tüketicilerin bu ürünleri daha kolay tanımalarına ve tüketmelerine olanak sağlamaktadır. Fakat fonksiyonel gıdaların mucizevi gıdalar gibi sunulması tüketicilerin aldatılmaması büyük önem taşımaktadır.

Her ne kadar bilimsel araştırmalar tükettiğimiz gıdaların yaşam kalitemizi etkilediğini gösterse de hiçbir gıdanın mucize yaratmayacağı, hastalıkların tedavisinde ilaç olarak kullanılmayacağı kesinlikle unutulmamalıdır. Diğer yandan gıda endüstrisinde gelişen ve büyüyen en büyük alanlardan birisi geleceğin gıdaları olarak anılan fonksiyonel gıdaların ilerleyen günlerde daha fazla gündeme geleceği anlaşılmaktadır. Ülkemiz gıda sanayi de tüm bu gelişmeleri yakından izleyip ve proaktif bir davranış modeli ile bütçe ve kaynaklarını ayırarak bu alanda araştırmalar yapmalıdır

Kaynak: www.izto.org.tr

www.dfgd.org.tr

www.dunyagida.com.tr

ÜLKE ETÜDÜ NİJERYA

Orta Batı Afrika ülkesi olan Nijerya toplam 923 773 km² yüzölçümü ve 4037 km kara sınırı ile bölgenin en geniş topraklara sahip ülkelerinden birisidir. Kara sınırlarını paylaştığı komşuları batıda Benin (773 km), doğuda Kamerun (1 690 km) ve Çad (87 km), Kuzeyde de Nijer (1 487)'dir. Ülkenin 853 km uzunluğundaki deniz kıyıları ise güneyinde yer alan Atlas Okyanusu Gine körfezine açılır.

Nijerya 170 milyon kişi (2012 tahmini) nüfusu ile Afrika kıtasında en kalabalık ülke konumunda olup, nüfus iki önemli kentte yoğunlaşmaktadır. Bunlardan başkent Abuja 2 milyon kişi nüfusu ile ülkenin orta bölgesinde yer alır. Diğer önemli kent Lagos, 10 milyonun üzerinde nüfusu ile Nijerya'nın Atlas Okyanusu'na açılan kapısı konumunda olup, şehir merkezi Benin sınırlarına yakın bölgede kuruludur.

Ekonomik Yapı

Nijerya, dünyanın 12. büyük petrol üreticisi, 8. büyük petrol ihracatçısı ve 10. büyük petrol rezervine sahip ülkesidir. Nijerya, ABD'nin Sahra Altı Afrika'daki en büyük ticaret ortağıdır. ABD toplam ham petrol ithalatının % 11'ini Nijerya'dan gerçekleştirmektedir. Bu oran Nijerya'nın toplam ham petrol ihracatının % 46'sına denk gelmektedir. 2005 yılından bu yana petrol sektöründeki büyüme, diğer sektörlerin gerisinde kalmış olmasına rağmen, 2007-2008 dönemindeki artan petrol fiyatları ülkenin petrol gelirlerinde ciddi artış sağlamıştır. Ülkenin en önemli petrol sahasını oluşturan Nijer Deltası'ndaki siyasi gerilim, çatışma ve petrol tesislerine yönelik sabotajlar, ülkenin % 100 kapasite ile petrol üretim ve ihracatını engellemektedir. 2009 yılının sonunda petrol üretimi 2,9 milyon varil/gün olmasına karşın, petrol altyapısına yapılan saldırılar nedeniyle günümüzde bu rakam 1,6 ila 2 milyon varil/gün seviyesine gerilemiştir.

Sektörler

Ülkenin petrol ve gaz sahalarının büyük bölümü Nijer deltasında yer almaktadır. Nijer deltası 1990'lı yıllardan beri anlaşmazlığın bulunduğu bir alandır. Nijerya'da yer alan Nijer deltası, Afrika kıtasının en zengin petrol rezervlerini barındıran bölgelerden biridir.

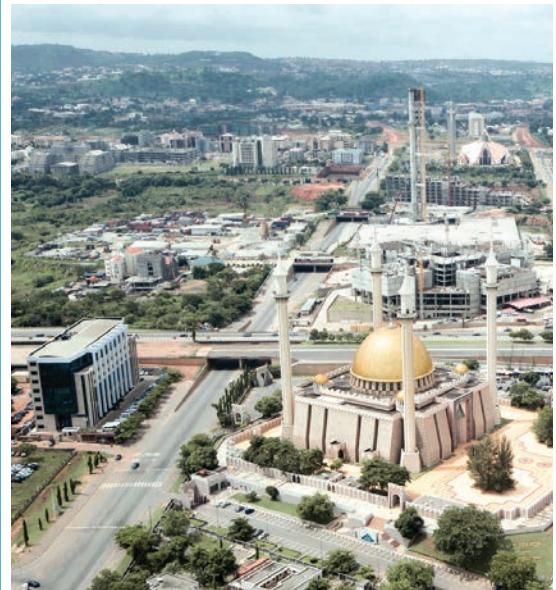
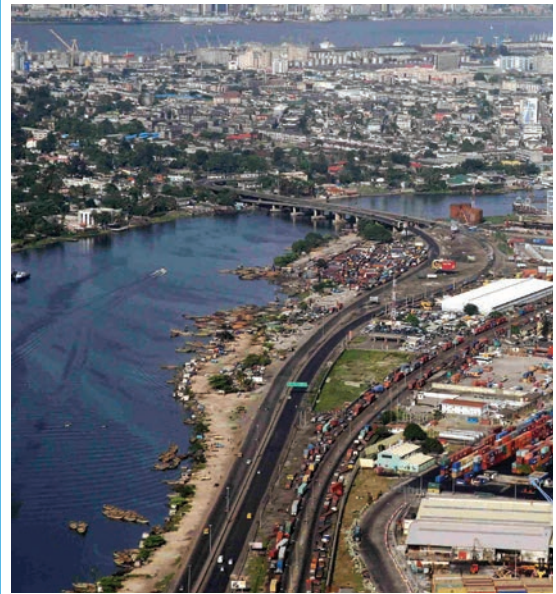
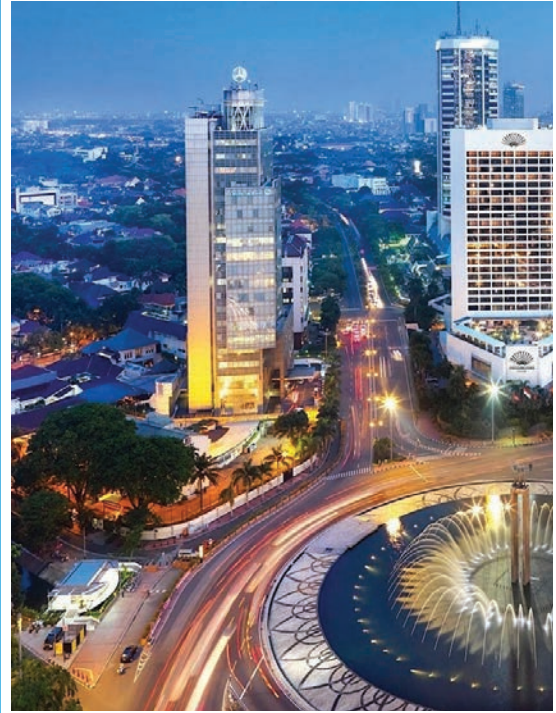
Kaliteli ve ucuz maliyetli petrolünün yanında bir miktar doğalgaz kaynağına da sahip bulunmaktadır.

Bugün Nijerya ekonomisinde, petrol sektörünün yanı sıra büyük ölçüde gelenekselliğini koruyan tarım sektörü ile sınırlı düzeyde gelişmiş imalat sanayi mevcuttur. Bağımsızlığın kazanıldığı 1960 yılından 1970 yılına kadar tarım sektörü, ülkenin ihracat gelirlerinin ana kaynağını oluşturmuş ve GSYİH'nin %60'ından fazlasını oluşturmuştur. 1970'li yıllardan itibaren petrol sektöründe yaşanan hızlı gelişim, büyümenin de en önemli kaynağı olmuştur. Nijerya ekonomisinde petrol sektörü federal devlet gelirlerinin %80'ini, ihracat gelirlerinin yaklaşık % 90'ını ve GSYİH'nin % 40'ını oluşturmaktadır. Bununla birlikte tarım, ekonomideki ağırlığını muhafaza etmektedir. İstihdamın %50'sini karşılayan tarım sektörü halen GSYİH'nin % 33'ünü oluşturmaktadır.

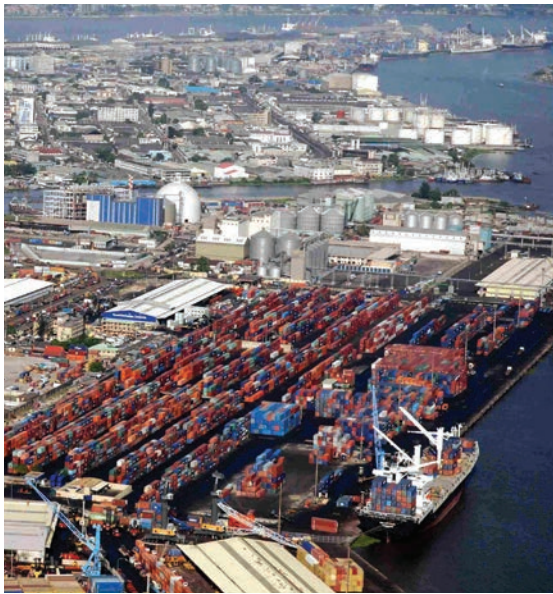
Ülkede tarım sektörü sınırlı bir gelişme göstermiştir. 1970'li yıllardan itibaren tarım sektörüne yönelik ülke genelini kapsayan çeşitli girişimler söz konusu olmuşsa da uygulanan politikaların ve yatırımların yetersiz kalması nedeniyle beklenen sonuçlar elde edilememiş, hatta Nijerya bir tarım ürünleri ithalatçısı ülke konumuna gelmiştir.

Ağır sanayi sektörünün yeterince gelişmediği ülkede petrol gelirlerinin artması ile birlikte hükümet özellikle çelik, petrokimya, gübre ve metal sanayinin devlet eliyle geliştirilmesine yönelik ağır sanayi politikasını benimsemiştir. Ülkede tekstil, içecek, sigara, deterjan ve çimento sanayileri endüstriyel üretimin %60'ını oluşturmaktadır.

Nijerya'nın petrol dışı büyümesi özellikle hizmetler sektöründeki gelişmeden kaynaklanmaktadır. Dünyanın en hızlı büyüyen telekomünikasyon piyasalarından birine sahip olan Nijerya, büyük GSM operatörlerinin birçoğunun Batı Afrika bölge merkezlerine ev sahipliği yapmaktadır. Hükümet bu alanda altyapıyı geliştirmeye yönelik önemli adımlar atmaktadır. Ayrıca, Afrika'nın en kalabalık ülkesi olan Nijerya bu açıdan büyük bir pazar olarak görülmektedir. Telekomünikasyon sektöründe

yapılmış 18 milyar Dolar tutarında yatırımın 12 milyar Doları yabancı yatırımdır. Cep telefonu abone sayısı 2005 yılında 18,6 milyondan 2011 yılında 95,2 milyona ulaşmış, 2015 yılı itibarıyla de 110 milyonun üzerine çıkmıştır. Cep telefonu abone sayısının 2020 yılında 160 milyona yükseleceği tahmin edilmektedir.

Ülkede kronik bir konut açığı bulunmaktadır. Konutlar ortalama bir Nijeryalıya göre çok pahalıdır. Ülkede yaklaşık 16 milyon konut açığının bulunduğu tahmin edilmektedir. Kentli nüfusun hızla artması nedeniyle konut açığı da giderek artmaktadır. İçinde bulunduğumuz yıllarda kentli nüfusu kırsaldaki nüfusu geçmiştir.

Uluslararası Ticarete Nijerya

Diğer birçok Afrika ülkesinin aksine Nijerya önemli dış ticaret fazlası veren bir ülke konumunda olup gerek ihracatı, gerekse ithalatının büyüklüğü itibarıyla Afrika kıtasının en önemli birkaç ülkesinden birisidir. Özellikle son 10 yılda ülkenin önemli bir ticaret fazlası verdiği görülmektedir. Bu durum genel olarak petrol ihracatı ve artan petrol fiyatları ile ilgilidir. ITC verilerine göre ihracat 2010 yılında 77,9 milyar dolar olan ihracat 2012 yılında 143,2 milyar dolarla maksimum düzeyine ulaşmış 2014 yılında ise 93,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Nijerya'nın ithalatı ise 2011 yılında 61,7 milyar Dolarla maksimum düzeyde gerçekleşmiş, 2014 yılında ise 51,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Nijerya'nın dış ticareti 2012 yılında 107 milyar dolar fazla vererek rekor kırmış olup, 2014 yılında ise yaklaşık 42 milyar dolar fazla gerçekleşmiştir.

Uluslararası Ticaret Merkezinin verilerine göre Nijerya'da yıllar itibarıyla değişmekle beraber ihracatın %75-90'ını petrol ve doğalgaz ihracatı oluşturmaktadır. Nijerya'nın 2014 yılı petrol ve doğalgaz ihracatı toplam ihracatının yaklaşık %97'sini oluşturmuştur. Nijerya'nın petrol ve doğalgaz dışında en önemli ihraç kalemi ise kakao'dur. Hükümetler ihraç kalemlerini artırmayı amaçlamakta ise de, bu konuda pek başarılı olamamıştır. Petrol ve doğal gaz ile kakao kereste, yağlı tohumlar, bakır hurda

ve döküntüleri, kauçuk ile hayvan derileri ve köseleler Nijerya'nın ihracatında az da olsa önem taşıyan diğer ürünlerdir. Nijerya'nın özellikle kakao ihracatı önceki yıllarda oldukça yüksek miktarlara ulaşabilmiştir. Petrol dışı ürünlerin ihracatının düşük olmasının nedenleri arasında kaçakçılığın yoğun olarak yapılması da önemli etkenler arasındadır.

Nijerya'nın 2014 yılı ithalatında petrol yağları, otomobiller, buğday, ilaçlar, demir çelik ürünleri, motosikletler, pirinç ve dondurulmuş balıklar önemli yeri tutmaktadır. Dörtlü bazda ilk 8 maddenin Nijerya'nın toplam ithalatındaki payı yaklaşık %31'dir.

Nijerya'nın ithalatında en önemli ülke Çin Halk Cumhuriyeti'dir. Nijerya'nın 2014 yılı ithalatında Çin'in payı %21,7'dir. Çin'den sonra ABD ikinci büyük ülke olup bu ülkeyi sırasıyla Hollanda, İngiltere ve Belçika takip etmektedir. Nijerya'nın ithalatında ülkemizin payı ise %0,8 olup 21. sırada yer almaktadır.

Türkiye ile Ticareti

Nijerya ile olan dış ticaretimiz 2008 yılından itibaren üç yıl 800 milyon doların üzerinde gerçekleşmiş olmakla beraber daha sonra genel olarak bir azalma periyoduna girmiştir. 2015 yılında 314 milyon dolarlık ihracatımıza karşılık 190 milyon dolarlık ithalatımız söz konusudur.

2015 yılı itibarıyla ülkemizden Nijerya'ya dörtlü bazda yaklaşık 600 kalem farklı ürünün ihracatı gerçekleştirilmiştir. 2015 yılında Nijerya'ya gerçekleşen 314 milyon dolarlık ihracatımızın yaklaşık %15'ini ütü demir çelik ürünleri ihracatımız oluşturmuş olup, bu ürün grubunu sırasıyla hijyenik havlu ve bebek bezleri, alçı taşı anhidrit ve alçılar, petrol yağları, şeker ve elektrik transformatörleri takip etmektedir.

2015 yılında 124 milyon dolarlık bir dış ticaret fazlamız bulunmaktadır. Nijerya'dan ürünler itibarıyla ithalatımız ise 2015 yılında 190 milyon dolar olup, ithalatımız dörtlü bazda 22 kalem üründe gerçekleştirilmiştir. 2015 yılı itibarıyla Nijerya'dan ithalatımızda önem arz eden başlıca ürünler, yağlı tohumlar, petrol gazları, koyun ve kuzuların derileri, amonyak, kakao ve odun kömürüdür. İlk üç ürünün toplam ithalatımızdaki payı yaklaşık %95'tir.

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2010	250,60	602,56	853,16	-351,96
2011	394,44	365,55	759,99	28,89
2012	438,79	113,18	551,97	325,61
2013	417,59	149,38	566,97	268,21
2014	439,88	134,42	574,26	305,46
2015	313,77	189,99	503,87	123,78
2015 Ocak	28,92	40,3	69,22	11,38
2016 Ocak	12,0	13,7	25,7	-1,7

Kaynak: ITC, Trademap

MESLEK KOMİTE TOPLANTILARI

2. Meslek Komitesi

3. Meslek Komitesi

5. Meslek Komitesi

6. Meslek Komitesi

7. Meslek Komitesi

8. Meslek Komitesi

13. Meslek Komitesi

15. Meslek Komitesi

SAT

16. Meslek Komitesi

19. Meslek Komitesi

21. Meslek Komitesi

23. Meslek Komitesi

24. Meslek Komitesi

25. Meslek Komitesi

27. Meslek Komitesi

28. Meslek Komitesi

ATSO

MESLEK KOMİTE TOPLANTILARI

31. Meslek Komitesi

32. Meslek Komitesi

33. Meslek Komitesi

34. Meslek Komitesi

SATSO

SAKARYA
TİCARET VE SANAYİ ODASI

SATSO HAZİRAN AYI OLAĞAN MECLİS TOPLANTISI

SATSO'DAN TERÖRE LANET

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Haziran Ayı Olağan Meclis Toplantısı Meclis Başkan Yardımcısı Neşet Peker başkanlığında meclis üyelerinin katılımı ile gerçekleştirildi.

Yoklama ve gündem maddelerinin oylanmasının ardından 1125 nolu Meclis oturumuna ait tutanak görüşülerek oy birliği ile kabul edildi.

Mayıs ayı Kat'i Mizan ve ekleri ile Bütçe İzleme Raporu Hesap İnceleme Komisyonu Başkanı Melih Kaykayoğlu tarafından okunmasının ardından oylanarak, meclis üyeleri tarafından tasdik edildi.

SATSO Haziran Ayı Olağan Meclis Toplantısı'nda konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul İstanbul Atatürk Havaalanında gerçekleşen hain saldırıda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dileyerek terörü lanetledi.

Başkan Kösemusul konuşmasının devamında "Ramazan-ı Şerif günlerinde, birlik ve beraberlik ruhunun canlandığı, merhametle yoğrulan kutsal günlerde dahi teröre başvurular, eylem için emir veren odaklar, insanlıktan zerre nasibini almamıştır. PKK, DAESH, ya da başka herhangi bir Terör Örgütü'nü maşa olarak kullanan, aziz vatanımızın toprak bütünlüğüne, milletimizin birlik ve beraberliğine, iş dünyamızın gayretli çalışmalarına, tüm yaşanan olumlu gelişmelere karşı çıkmak,

baltalamak, kargaşa ortamı oluşturarak Türkiye'mize zarar vermeyi hedef alanları, saldırıları gerçekleştiren hainleri ve bu hainlere doğrudan ya da dolaylı olarak destek verenleri nefretle kınıyor, lanetliyorum.

Bizim en büyük gücümüz, birlik ve beraberliğimizdir. Yasadışı örgütler, ya da ülkemizin geleceğine kast edenler, bu gücümüze zarar veremeyecektir. Hain saldırılarda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet; yaralıları acil şifa; milletimize sabır ve metanet diliyorum.

Ay içerisinde ekonomik anlamda önemli gelişmeler var. Merkez Bankası'nın faiz indirimi piyasa beklentileri doğrultusunda gerçekleşerek üst band 50 puan aşağı indirildi. Haziran ayı indirimi sonrasında faiz koridoru tarihin en düşük değerine çekildi.

Her fırsatta ifade ettiğimiz gibi yüksek faiz ekonomiye duvardır. Nitekim Sn. Başbakanımız da müjde paketi açıklayacaklarını ve bu faiz indiriminin piyasaya, vatandaşımıza yansımaları sağlayacaklarını dile getirdi. Paketi merakla ve memnuniyetle beklediğimizi de ifade etmek istiyorum. Aynı zamanda dün açıklandı. Tarım sektörü ile ilgili önemli çalışmalar var. 184 Ova tarımsal SİT Alanı ilan edilecek; mera ıslah çalışmaları, hayvancılığa destek ve hibeler önemli yer teşkil edecek. İş dünyası olarak reformların devamlılığını arzu ediyoruz.

Dış politikada da önemli gelişmeler var. İsrail'in Filistin ve Gazze'deki uygulamalarını SATSO Meclisi olarak kınamış ve tepki göstermiştik. Orada insanlık dışı olan ve asla kabul edilemez bir çaresizlik var. Yaklaşık 6 yıldır verilen tepki bugünlerde gerçekleşen ikili görüşmeler ve imzalanan anlaşma neticesinde iki ülke arasında normalleşme adımları atılıyor. Anlaşma ile orada yaşayan kardeşle-

rimize de gerekli olan tüm yardımlar devletimiz eli ile ulaştırılacak. Ve Rusya meselesi var. Rusya ile de normalleşme adımları atılıyor. İnşallah dış politikada yaşanan bu gelişmelerle birlikte başta turizm sektörü olmak üzere tüm sektörlerde ekonomimize olumlu yansımalarının olacağını düşünüyorum.

Ferizli Organize Sanayi Bölgesi'nde 72 hektarlık bir alanımız var biliyorsunuz bu alanın 38 hektarı sanayiye ayrılmış durumda. Kamu-laştırmalar tamamlandı ve altyapı çalışmaları bitmek üzere. 36 parselin yapı ruhsatlarını tamamladık. Üretim tamamen harekete geçtiğinde Ferizli OSB'miz 36 fabrika, 2400 istihdamıyla inşallah şehrimiz ekonomisine ciddi katkı verecektir. Kaynarca Mobilya ve Kaynarca Makine İhtisas OSB'lerde de çalışmalar hız kazanmış durumda. Gelişmeleri paylaşmayı sürdüreceğiz.

İstanbul Sanayi Odası'nın geleneksel hale gelen önemli bir çalışması var. Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu arasında Sakarya'mıza değer katan, geçtiğimiz yıl gibi bu yıl da 20 kuruluşumuz var. Her birini tebrik ediyor ve şehrimiz ekonomisine katkıları için çok teşekkür ediyorum. Temennimiz bu sayının daha yukarılara çıkmasıdır.

Bir gelişmeyi daha meclis üyelerimizle paylaşmak isterim. İş dünyamız Sakarya'mıza iki endüstri meslek lisesi kazandırıyor. Arifiye'de endüstri meslek lisesi ve TOBB tarafından şehrimize hediye edilen Serdivan Kız Endüstri Teknik Meslek Lisesi inşaatları hızla devam ediyor. Arifiye'de çalışmalar bitmek üzere. Çok güzel bir okulumuz oldu. 2 bin 105'er metrekarelik iki atölye ve 5 bin 410 metrekarelik 16 derslikten oluşan okulumuz inşallah yeni eğitim dönemine yetişecek. Milli Eğitim Müdürlüğümüzle imzaladığımız protokol neticesinde meslek liselerimizde bölümler

iş dünyamızın talep ve ihtiyaçları doğrultusunda şekillenecek. Kaliteli eğitim ve nitelikli istihdam için çalışmalarımızı tüm hızıyla sürdüreceğiz."

Başkan Kösemusul'un aylık faaliyetler ile ilgili açıklamalarının ardından geçilen Meslek Komitelerinin Sorunlarının Görüşülmesi maddesinde konuşan 17. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Adnan Borazancıoğlu, Mesleki Yeterlilik belgelerinin 48 farklı sektörde çalışan işçiler için zorunlu olduğu bilgisini verdi. Yeterlilik belgelerinin çeşitli kurum tarafından verildiğinin de altını çizen Borazancıoğlu, 17. Meslek Komitesi'ndeki üyeleri de ilgilendiren bu konunun önemine dikkat çekti.

Borazancıoğlu ayrıca, iş dünyasında bürokrasi ve iş takibinin arttığını belirterek iş tanımlarının görevi yapan insanların görev tanımları dışında inisiyatif alamadıklarından dolayı

küçük işlemlerin bile zaman ve iş kaybına sebep olduğunu ifade etti. Bunun yanı sıra "Tedbir tamirden ucuzdur" diyerek firmalardaki bilişim altyapılarının korunması gerektiğini, hackerlar tarafından bilgilerin çalınarak tekrar firmalara ücret karşılığı satıldığını, önlem alınması gerektiğini ifade etti.

31. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Necmettin Kırık ise hackerlara karşı firmaların dikkatli olması yedekleme ve bilgi depolamaya önem vermelerini vurgulayarak bilişim altyapısının gerekliliğini ifade etti.

16. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Oktay Topçu ise 1 Temmuz 2016'dan itibaren 1-10 kişi arasında işçi çalıştıran az tehlikeli iş kollarında İSG Uzmanı ve işyeri hekimi bulundurulmasının zorunlu hale getirildiğini belirterek bu uygulama konusunda çalışma yapılmasını önerdi.

Dilek ve Temenniler Bölümünde de konu-

şan Meclis Üyesi Oktay Topçu Marifet İltifatı tabidir diyerek yüksek vergi ödeyen ve vergi rekortmenleri listesinde olan iş dünyası temsilcilerine gerekli itibarın gösterilmesi gerektiğini belirterek törenlerinin SATSO'da yapılmasını önerdi.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul toplantının sonunda yaptığı değerlendirmede Mesleki Yeterlilik konusunda TOBB tarafından kurulan ve 8 kolda akredite olan MEYBEM A.Ş. üzerinden tehlikeli ve çok tehlikeli iş kollarında faaliyet gösteren üyelerin çalışanlarına yönelik sertifikasyon ve eğitim programlarının SATSO'da başlatıldığı bilgisini verdi. Başkan Kösemusul bu konuda Odamıza başvurulduğu takdirde yardımcı olunacağını ifade etti.

Vergi Rekortmenleri ile ilgili olarak da her yıl olduğu gibi SATSO Ödül Töreni'nin de 2016 yılı içerisinde gerçekleştirileceğini ifade etti.

SATSO TEMMUZ AYI OLAĞAN MECLİS TOPLANTISI

İŞ DÜNYASI MİLLET İRADESİNİN YANINDA

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Temmuz Ayı Olağan Meclis Toplantısı Meclis Başkanı A. Akgün Altuğ başkanlığında meclis üyelerinin katılımı ile gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Meclis Başkanı Altuğ, 15 Haziran Darbe Girişimine ilişkin görüşlerini belirterek şunları dile getirdi:

"15 Temmuz gecesi milletimiz ve milli kurumlarımız, demokrasimize kasteden alçakça bir saldırıyı önlemiştir. Halkımız sandığa ve demokrasiye sahip çıkmıştır. Sakarya iş camiası ve sivil toplum kuruluşları ve TOBB Oda-Borsa camiası olarak tepkimizi ilk anda ortaya koyduk.

Bu hain kalkışmanın başarısızlığa uğraması, Türk milletinin birlikte duruşu, kararlı tutumu ve demokrasiye sahip çıkma iradesiyle mümkün olmuştur. Ülkemizin bütün kurumlarının, siyasi partilerimizin, sivil toplumun, basın kuruluşlarımızın, demokrasiyi sahiplenmiş olmasından herkes büyük bir mutluluk duymalıdır.

Demokrasi düşmanlarına karşı iktidarı ve muhalefetiyle siyasi partilerimizin ve siyasetçilerimizin gösterdiği birlik, beraberlik ve kararlı duruş, en büyük takdiri hak etmektedir. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız, Meclis Başkanımız, Başbakanımız ve Meclisteki tüm siyasi partilerimizi, cunta heveslileri karşısındaki dik duruşlarından dolayı yürekten kutluyoruz.

Gözü dönmüş darbecilerin saldırılarına büyük bir sebatla direnen, böylece Gazi unvanını bir kez daha hatırlatan Meclisimizle gurur duyuyoruz. Bu darbe girişimi karşısında direnen, tavır sergileyen herkese, başta kahraman Emniyet görevlilerimize ve TSK'nın şerefli mensuplarına, gönül dolusu teşekkür ediyoruz. Onlara minnettarız.

Bizler, gücünü sandıktan, yetkiyi milletten almayan bir idare istemiyoruz. Ülkemiz için demokrasi dışında bir seçenek de görmüyoruz. Ordu içinde örgütlenmiş bu terörist çetenin tamamen ortaya çıkartılmasını ve adalet önünde hesap vermesini bekliyoruz.

Hayatını kaybeden kahraman şehitlerimize Allah'tan rahmet, kıymetli ailelerine sabırlar, yaralılarına acil şifalar diliyoruz."

Yoklama ve gündem maddelerinin oylanmasının ardından 1126 nolu Meclis oturumuna ait tutanak görüşülerek oy birliği ile kabul edildi.

Haziran ayı Kat'ı Mizan ve ekleri ile Bütçe İzleme Raporu'nu sunmak üzere kürsüye gelen

Hesap İnceleme Komisyonu Başkanı Melih Kaykayoğlu tarafından okunmasının ardından oylanarak, meclis üyeleri tarafından tasdik edildi.

Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul ülkemizin yaşadığı elim olayla ilgili değerlendirmelerde bulunarak şunları dile getirdi:

"15 Temmuz Cuma gecesi Türkiye'nin aydınlık geleceğini, milletimizin iradesini ve ideallerini hedef alan ve FETÖ Terör Örgütü tarafından gerçekleştirilen hain darbe girişimi bertaraf edilmiştir. Milletimiz iradesine, hakkına, demokrasisine ve özgürlüğüne sahip çıkmıştır.

Bu kirlî ve ahlaksızca girişime, destek veren hainlere Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşu ve işaretiyle, Başbakanımız Sn. Binali Yıldırım, Hükûme-

timiz ve Siyasi Partiler, vatanını ve milletini seven güvenlik güçlerimiz ve aziz milletimiz gereken cevabı vermiş ve meydanlarda ver-meye devam etmektedir.

Sakarya'mız ile gurur duyuyoruz. Şehrimiz Türkiye'nin özüdür, özetidir. Birlik ve be-raberliğin, kardeşliğin en güzel örneklerini kahraman Sakarya'mız her zaman göstermiş, örnek olmuştur. Yaşlısıyla, genciyle, her siyasi görüşten insanımız Valilik ve Emniyet önün-de duvar olmuş, askeri noktalarda kendini siper etmiş; meydana bir ve beraber olarak özgürlüğü haykırmıştır. Sakaryalı hemşehri-lerimizin en sert şekilde gösterdiği direniş ve tepki her türlü takdirin üzerindedir.

Bir ve beraber olarak vatan ve demokrasi nö-betini sürdüren başta Sn. Valimiz, Milletve-killerimiz, Büyükşehir Belediye Başkanımız, Belediye Başkanlarımız, Emniyet Teşkilatımız, Rektörümüz, Sivil Toplum Kuruluşlarımız ve aziz milletimize minnet ve şükran duyuyor; çok teşekkür ediyoruz.

Tankların ve kurşunların üzerine yürüyen Aziz Milletimiz, Vatani için hainlerle mücade-le ederek gözünü kırpmadan canlarını veren Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kahraman men-supları, izinde olmasına rağmen hemen gö-rev yerlerine dönerek şehit olan, Milletimizle birlikte mücadele veren Emniyet Teşkilati-mizin şerefli insanları Çanakkale'de olduğu gibi o inanç ve ruhla bir kahramanlık destanı yazmıştır. Yaşananlara şahit olurken duygu-lanmamak, insanımızla gurur duymamak mümkün değildir. Demokrasi Meydanı'nda da ifade ettim. Bu hayatta en kıymetli nö-bet, vatan nöbetidir. Türk Milleti, geleceğine kastedildiği anda neler yapabileceğini tüm

dünyaya göstermiştir. Bu alçakça saldırıyı ya-pan vatan hainlerinin, destek veren herkesin adalet önünde hesap vereceğine ve en ağır cezaları alacağına yürekten inanıyorum.

Cennet vatanımızın tek karış toprağına zarar gelmesin diye gözünü kırpmadan hain kur-şunlarına yürüyen kahraman vatan evlatları-na Yüce Allah'tan rahmet; yaralılarımıza acil şifa diliyorum.

Şu hususu hiçbir zaman aklımızdan çıkarma-yalım; YüceTürk Milleti, tarihte olduğu gibi dimdik ayakta; tek yürek, tek ses geleceğe sağlam adımlarla yürümeye devam edecek-tir.

İş dünyası olarak bu dönemde bizlere bü-yük sorumluluk düşmektedir. Geçtiğimiz haf-ta İstanbul'da Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Denetim Kurulu Üyesi olarak istişare toplantısına katıldım. Toplantıda dış dünya-da darbenin yansımaları ve Türk iş dünyası olarak neler yapabileceğimiz konuşuldu. Değerli arkadaşlar, çok çalışmamız lazım. Demokrasiye olan bağlılığımızı net bir şekil-de ortaya koyduk. Şimdi üretmemiz ve eko-nomimizi yeniden ve daha güçlü bir şekilde canlandırmamız gerekiyor.

Sakarya'mız iş dünyası kararlı ve cesaretlidir, bu çok önemli süreçteki sorumluluğunun da farkındadır. Güven ortamı ve istikrarın yeni-den sağlanması, ekonominin gücünün ko-runması ve artırılması noktasında daha fazla çalışma, daha güçlü üretim ve istihdam için üzerimize düşeni yapacağımıza inanıyorum. Gelecek inşallah daha aydınlık, daha müref-feh ve daha güzel olacaktır. Sakarya iş dünya-sı olarak ülkemiz, şehrimiz ve milletimiz için

birlik ve beraberliğimizin sarsılmaz gücüyle daha büyük bir azimle çalışacak, üretmeyi ve direnmeyi sürdürecektir, Türkiye'mizi büyük hedeflerine hep birlikte taşıyacağız."

SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kö-semusul konuşmasının ardından tüm meclis üyeleri ile birlikte yardım kampanyasına ba-ğışta bulundu.

Meslek Komitelerinin Sorunlarının görüşül-mesi maddesinde kürsüye gelen Meclis Üye-si Turgay Çelik 15 Temmuz darbe girişimi ile ilgili değerlendirmede bulundu. Çelik ayrıca AKOVA'ya su pompalayan sistemdeki arızadan dolayı 20 bin dönüm alanın kuruma teh-likesi ile karşı karşıya kaldığını ifade ederek acil çözüm talep etti.

Meclis Üyesi Behlül Bayrak ise "Ülkemize geç-miş olsun şehitlerimize Allah'tan rahmet dili-yorum" diyerek başladığı konuşmasında ile-tişim sektörünün millileştirilmesi gerektiğine vurgu yaparak "Artık Türkiye Cumhuriyetinin kendi iletişim kanallarına ihtiyaç var" dedi.

Meclis Üyesi Adnan Borazancıoğlu, "Söz ko-nusu vatansa gerisi teferruattır duygusunu yaşatan milletimize şükranlarımı sunuyorum. Gün çalışma günüdür" diyerek iş dün-yası olarak çalışmaya ve üretmeye devam edilmesi gerektiğini ifade etti.

Dilek ve Temenniler Bölümünde kürsüye ge-len meclis üyeleri 15 Temmuz darbe girişimi ile ilgili görüşlerini dile getirdi.

Meclis Üyesi İzzet Dönmez ise SATSO ailesi-nin darbe girişimine karşı gösterdiği duruş ve net tavırdan dolayı teşekkür ederek "15 Temmuz Türk Milletinin kaderinin yazıldığı kırılma anlarından biridir." diyerek tarihten örneklerini verdi. Dönmez konuşmasında tarihe bakıldığında Malazgirt Meydan Mu-harebesi ile başlayan, Ankara savaşı, Çaldıran Savaşı, Mohaç Meydan Muharebesi, Dumlupınar Savaşı gibi kırılma anlarından örnek-ler vererek Türk Milletinin med dönemini yaşadığını dile getirdi. Dönmez ayrıca, "Milli hasıla 1 trilyona dayandı bu güçlü ve büyük bir ülke olduğumuz anlamına geliyor. 15 Temmuz Türk milletinin gönül gönüle vere-rek ihanetin önüne geçtiği bir tarihtir. Mina-relerinde günde beş vakit "Allahu Ekber" sesi duyulan bir millet yıkılmaz" dedi.

Meclis Üyesi Adem Bilgen ise "15 Temmuz Demokrasi Şehitlerimize Allah'tan Rahmet

geri kalanlara baş sağlığı kahraman gazilerimize acil şifalar diliyorum Bu millet sizi asla unutmayacaktır" diyerek

Geçmişte ülkemizin yaşadığı bazı darbeler sonucu ülkemiz yıllarca geriye gitmiş, genç nesillerini ve enerjisini kaybetmiştir. Günümüzde yeniden bölgesinde lider ve istikrarı sağlayan ülke olarak tanımlanan ülkemize karşı bir takım Şer odaklar 15 Temmuz akşamı harekete geçerek bu ilerleyişi dur demek istemişler fakat başta Milletimiz Olmak üzere Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız ve devlet büyükleri sayesinde bu girişim önlenmiştir. 15 Temmuz akşamından bu yana meydanlarda ve kritik yerlerde bulunan vatandaşlarımızın tuttukları demokrasi nöbetini bir şölen havasına dönüştürmesi ile hainlere gerekli cevabı en iyi şekilde vermiştir" dedi.

Meclis Üyesi Enver Tok darbe girişimini lanetleyerek başladığı konuşmada Şehitlere rahmet diledi. Meclis Üyesi Tok konuşmasında Peygamber Efendimiz "Vatan Sevgisi imandan gelir buyurmaktadır" diyerek darbe girişiminde bulunan şer güçlerine karşı da İbn-i Arabî'nin bir sözünden örnek vererek güçlü

ya da büyük olan kazanmaz oğul Allah kimin yanındaysa o kazanır" sözünü hatırlattı.

Meclis Üyesi Behlül Bayrak da "Bundan sonra daha güçlü olarak yolumuza devam edeceğiz" diyerek Demokrasi Meydanı'nda nöbette bekleyen Sakaryalılar için SATSO olarak bir ikram yapılması konusunda öneride bulundu.

Meclis Üyesi Necmettin Kırık ise 15 Temmuz, ihanetle tarihe geçen bir dönüm noktasıdır. Bundan ders almak gerekiyor. Bu tür yapılara karşı tedbirimizi almamız. Bu darbe girişimine karşı Sakaryalının hakkını da vermek lazım. O gece çok kısa bir sürede herkes organize olup bir araya geldi. Farklı kültürlerden kökenden gelen insanlar ortak hedefle bir araya geldiler, takdir edilmeli." Diye konuştu.

Meclis Üyesi Hakan Tenekeci Yaşanan olayın İslamiyete yönelik bir girişim olduğuna dikkat çekerek " Ortadoğuda tek ayakta kalan Müslüman ülke Türkiye'dir. Türkiye'yi de bitirirlerse İslama büyük bir darbe indirmiş olacaklarını düşündüler" dedi. Tenekeci ayrıca 5 Ağustos'da FİTCH kredi değerlendirme notu-

nun açıklanacağını da hatırlattı.

Meclis Üyesi Neşet Peker de darbe girişiminde şehitlerimize Allah'tan rahmet dileyerek başladığı konuşmada "Bu hain darbe teşebbüsünü kınıyorum" dedi. Peker ayrıca "Karamsarlığı üzerimizden atmamız gerek çalışmaya ve üretmeye devam etmeliyiz" dedi.

Meclis Üyesi Yusuf Murat Emir militarist bir yapı ile mücadele edildiğini hatırlatarak "Ağabeyler olduğu kadar ablalar da var bu yapıda" diye konuşarak İncirlik üssünün kapatılması gerektiği görüşünü dile getirdi.

SATSO AĞUSTOS AYI OLAĞAN MECLİS TOPLANTISI

SATSO'DAN ŞEHİT VE GAZİ AİLELERİ İLE EMNİYET TEŞKİLATINA DESTEK

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Ağustos Ayı Olağan Meclis Toplantısı Meclis Başkan Yardımcısı Neşet Peker başkanlığında meclis üyelerinin katılımı ile gerçekleştirildi.

Yoklama ve gündem maddelerinin oylanmasının ardından 1127 nolu Meclis oturumuna ait tutanak görüşülerek oy birliği ile kabul edildi.

Temmuz ayı Kat'î Mizan ve ekleri ile Bütçe İzleme Raporu'nu sunmak üzere kürsüye gelen Hesap İnceleme Komisyonu Başkanı Melih Kaykayoğlu tarafından okunmasının

ardından oylanarak, meclis üyeleri tarafından tasdik edildi.

SATSO Ağustos Ayı Olağan Meclis Toplantısı'nda konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul şunları dile getirdi:

"15 Temmuz Darbe Kalkışması hamdolsun bertaraf olmuştur. Milletimizin birlik ve beraberliğini, ülkemizin aydınlık geleceğini hedef alan hainler taşeron terör örgütlerini devreye sokmaya devam ediyor. Şu açık ve nettir; 15 Temmuz, yeni bir milattır. Milletimiz vatan sevgisini, kardeşliğini, iradesini, özgürlük aşkını tüm dünyaya göstermiştir. Her ne kadar saldırı olursa olsun; Allah'ın izniyle milletimiz bu asil duruşundan asla taviz vermeyecektir. OHAL döneminde de devletimiz, büyük bir hassasiyetle bu eli kanlı terör örgütlerinin üyelerine, doğrudan ya da dolaylı yoldan destekçilerine ve sempatanlarına asla geçit vermeyecek, en sert

duruşu göstereceklerdir. Rabbim acılarımızı bir daha yaşatmasın. Bugün itibarıyla Türk askeri Suriye'de operasyon yapıyor. Rabbim güvenlik güçlerimize, askerimize kuvvet versin.

17 Ağustos 1999 büyük depreminde Sakaryalı hemşerilerimiz ve milletimiz büyük acı ve sıkıntılar yaşadık, binlerce insanımızı kaybettik. Kayıplarımıza Allah'tan rahmet; yakınlarına ve tüm şehrimize tekrar sabır diliyorum.

Deprem gerçeğini, o dönemi hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız. O dönem, ekonomik sıkıntıların maksimuma ulaştığı, ciddi problemlerle karşılaştığımız bir dönemdi. O zor günlerden Sakarya'mız adına başarılarından söz ettiğimiz bugünlere gelene kadar ticaret erbablarımız, esnafımız, işçimiz, sanayicimiz, sabırla ve ciddiyetle üzerine düşeni yerine getirme gayreti içinde oldu. Hamdolsun bugün çalışmalarımızın meyvesini alıyoruz. Sakarya'da kümelenme çalışmaları ve diğer tüm çalışmalarda deprem gerçeği bu anlamda göz önüne alınıyor; yapılaşmalarda bu hassasiyet ciddi biçimde ele alınıyor. Sakarya'da yatırımların takibi tarafımızca yapılıyor; şehrimize en yüksek katkıyı verecek ve doğal yapısını bozmayacak sanayinin kontrollü kümelenme bölgelerimizde yatırım yapmasını istiyoruz. Rahatlıkla söyleyebiliriz. Deprem, Sakarya'mıza yatırım için bir engel teşkil etmemektedir.

Tarihi Yenikapı Buluşması, birlik ve beraberliğin ne olduğunu tarif eden, vatandaşın seven her Türk vatandaşının gurur duyduğu bir program olmuştur. Aynı gün Sakarya'da da programlarımız vardı. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sn. Faruk Özlü bizleri ziyaret etti. Sn. Bakanımıza Odamızda çalışmalarımızı ve hedeflerimizi aktarma fırsatım oldu. Üretime destek konusunda Bakanlığın çalışmalarının olduğunu aktardı. İlgileri için teşekkür ediyorum. İş dünyası olarak tüm olumsuzluklara karşı duruşumuzu değiştir-

meden direnmeye ve üretmeye devam edeceğiz.

Temmuz ayı ihracatında iş dünyası olarak umudumuzu diri tutan rakamlarla karşılaştık. Sakarya'mız 168 milyon 487 dolar ihracatı ile geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23,7 geçen aya göre de yüzde 35,5 oranında yükseliş gösterdi. Haziran'da 13. sıraya kadar gerilemiştik. 1 ay geçmeden yeniden yerimize, 9. sıraya geri döndük. İnşallah önümüzdeki dönemde daha iyi rakamlarla karşılaşacağız. Alternatif Pazar için ihracat tecrübelerimizin daha da yükselmesi için çalışmalarımızı Sonbahar'da artıracamız. Sn. Cumhurbaşkanımızın, devletimizin ve hükümetimizin, STK'larımızın dış pazardaki aktifliğini korumak ve yükseltmek anlamında ciddi çalışmaları var. Rusya ile ilişkilerin normalleşmesi yolundaki çalışmaların gerçekleştirilmesi önemli bir adım olmuştur. Dış politikada dostlarımızı artırmak adına atılacak adımları iş dünyası olarak destekliyoruz. Türkiye, iyi bir dost, bulunduğu coğrafyada devletiyle ve milletiyle güven teşkil eden bir istikrar adasıdır. Bu anlamda işbirliklerinin artacağına yürekten inanıyorum.

Biliyorsunuz Rusya, hem ülkemiz hem de Sakarya'mız için çok ciddi bir pazardır. Sakarya'mız da Rus yatırımcıların tercih ettiği ve önümüzdeki dönemde de tercih edeceği önemli bir şehir konumundadır. Normalleşme ile birlikte atılacak adımlar ve gerçekleştirilecek işbirlikleri ile güçlü ticareti inşallah yeniden sağlayacağız.

Rusya ile birlikte önemli çalışmalar da gerçekleştirildi. Öncelikle yeni teşvik paketi için Hükümetimize teşekkür ediyoruz. Yeniden üretim ve istihdam, güçlü ekonomi yolunda daha çok çalışmalıyız. Teşvik paketi ile ihracatçı iş adamlarımıza yeşil pasaportun önü açıldı bunu çatı kuruluşumuz TOBB'da hemen her toplantıda iş dünyamız istiyordu. Yatırım ve ihracat kredilerine erişim kolay-

laşıyor, şirket kurmak, kapatmak kolaylaşıyor, ihracatta işlemler Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nda tek elden toplanarak hızlanıyor, karşılıksız çek sorununda yaptırımlar getiriliyor, kamuda tasarruf dönemi başlıyor, damga vergisinde kolaylıklar var, kredi çeken taşınabilir menkul değerler de teminat gösterilebilecek, uluslararası firmalar yönetimi Türkiye'den yaparsa kurumlar vergisi ödemeyecek. Bu ve benzeri kolaylık, bürokratik engellerin azaltılması ve fırsatlar ekonomimize canlılık katacaktır. Teşekkür ediyor ve devamını bekliyoruz. Hayırlı olsun.

Üyelerimize de bir kolaylık duyurumuz var. 6736 sayılı "Bazı alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" çerçevesinde Odamızın 30 Ağustos 2016 tarihinden önceki aidat alacaklarına tahakkuk eden gecikme zamlarına da af gelmiştir. Aidat borcunun anaparası ödenmesi durumunda 6 eşit taksit

imkânı da getiriliyor. Son başvuru 31 Ekim 2016. Bu kolaylığa üyelerimizin ilgi göstereceğini düşünüyorum.

Yönetim Kurulu Sayman Üyemiz Nadir Öztürk ayrıntılı bilgi verecektir. Bugün sizlerin de onayına sunacağımız iki madde var. İlk madde, 15 Temmuz Darbe girişiminden sonra Başbakanlık genelgesiyle başlatılan Dayanışma Kampanyasına Odamız tarafından 50 bin TL. bağış yapılması; 2. Maddemiz ise Sakarya İl Emniyet Müdürlüğümüz, içinde bulunulan OHAL sebebiyle emniyet teşkilatının güçlendirilmesi amacıyla Odamızdan 10 adet hizmet aracı talebinin gerçekleştirilmesidir. Sizlerin desteğiyle inşallah bu çalışmaları da yapalım istiyoruz.

Konuşmamı sonlandırmadan evvel ayrıntılarını kısa süre sonra paylaşacağımız önemli üç projemiz Doğu Marmara Kalkınma Ajansı MARKA'nın son yönetim toplantısında onaylandı. Süs bitkiciliği alanında Sakarya'mıza çok önemli katkılar vereceğine inandığımız Doku Kültürü Laboratuvarı ve Uygulama Merkezi bunun yanı sıra Doku Kültürü Fizibilite Çalışması ile birlikte eğitim, nitelikli eleman ve ara eleman çalışmalarımıza değer katacak Hayat Boyu Öğrenme Merkezi için Genel Sekreterime ve emek veren çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum."

TOBB'un, "15 Temmuz Dayanışma Kampanyası" ile ilgili Bağışta Bulunulması Konusunun ve İlgili Ödemenin Bakanlığın iznine İstinaden İhtiyatlar Hesabından Yapılmasının Görüşülmesi", maddesi meclis üyeleri tarafından oy birliği ile kabul edildi.

"Emniyet Müdürlüğü'ne 10 Adet Araç Alımı Konusunun ve Bütçe Tahsisatı Hususunun Görüşülmesi", maddesinden bilgi vermek

üzere kürsüye gelen SATSO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Nadir Öztürk bu konu ile ilgili ise şunları dile getirdi.

"İçinde bulunulan OHAL sebebiyle emniyet teşkilatının güçlendirilmesi amacıyla Odamızdan 10 adet hizmet aracı talep edilmiştir. Araç bedelinin Oda Bütçemizin Bağış ve Yardımlar Faslına aktarım yapılarak bu fasıl üzerinden ödeneceği bilgisini verdi.

Madde ile ilgili değerlendirmede bulunmak üzere kürsüye gelen Meclis Üyesi İzzet Dönmez 15 Temmuz gecesi elde edilen başarının emniyet teşkilatı ile birlikte elde edildiğini dile getirerek "Emniyet Teşkilatımızın sonuna kadar arkasında durmalıyız" diye konuştu. Madde meclis üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edildi.

Meslek Komitelerinin Sorunlarının Görüşülmesi Maddesinde konuşan 31. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Behlül Bayrak "BDDK tarafından yapılan çalışma neticesinde cep telefonu satışlarında taksitlendirme seçeneğinin yeniden getirilmesi bizleri memnun etmiştir. Yeni düzenlemenin satışları tek kanaldan yürütmek zorunda kalan meslektaşlarımızın işlerini hızlandıracağına inanıyor ve çalışma için teşekkür ediyoruz" dedi.

Dilek ve Temenniler Bölümünde kürsüye gelen Meclis Üyesi Bünyamin Müftüoğlu ise meclis üyelerinin de emniyet teşkilatına ihtiyaç çerçevesinde ayrıca destek olmasını önerdi.

SATSO EYLÜL AYI OLAĞAN MECLİS TOPLANTISI

“TEŞVİK, REFORM, YAPILANDIRMA KONULARINI TAKİPTEYİZ”

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Eylül Ayı Olağan Meclis Toplantısı Meclis Başkanı A. Akgün Altuğ başkanlığında meclis üyelerinin katılımı ile gerçekleştirildi.

Yoklama ve gündem maddelerinin oylanmasının ardından 1128 nolu Meclis oturumuna ait tutanak görüşülerek oy birliği ile kabul edildi.

Ağustos ayı Kat'ı Mizan ve ekleri ile Bütçe İzleme Raporu'nu sunmak üzere kürsüye gelen Hesap İnceleme Komisyonu Başkanı Melih Kaykayoğlu tarafından okunmasının

ardından oylanarak, meclis üyeleri tarafından tasdik edildi.

SATSO Eylül Ayı Olağan Meclis Toplantısı'nda konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul şunları dile getirdi:

“15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında ülkemizin toprak bütünlüğüne, milletimizin hürriyetine kast eden Türkiye düşmanlarının taşeronları olan terör örgütlerinin saldırıları devam ediyor. Vatan nöbeti tutarken alçak saldırılarla şehit düşen Mehmetçiklerimize Hz. Allah'tan rahmet diliyorum. Kahraman Gazilerimize acil şifa diliyorum. Rabbimin izniyle bu imtihanı da ülke ve millet olarak atlatacağımıza inanıyorum.

İki hafta evvel Milletvekilimiz Sn. Ali İhsan Yavuz, Büyükşehir Belediye Başkanımız Sn.

Zeki Toçoğlu ve AK Parti İl Başkanı Sn. Fevzi Kılıç ile birlikte Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sn. Faruk Özlü teşrifleriyle, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Sn. Yasin Aktay ve Siirt Valisi Sn. Mustafa Tutulmaz'ın misafiri olduk. Sakarya – Siirt Gönül Köprüsü programı, Siirt Valiliği ve OSB ziyareti gerçekleştirdik. Siirtli kardeşlerimizle gerçekleştirdiğimiz sohbetlerde o bölgenin insanının terör belasından ne kadar sıkıntı çektiklerine şahit olduk. Merkezi Hükümet, Sn. Valimiz Mustafa Tutulmaz, Sakaryalı olan Emniyet Müdürümüz Sn. Metin Özkan'ın çok kıymetli gayretleri var. Kutlu görevde olan tüm bürokratlara, güvenlik ve emniyet güçlerimize Hz. Allah kolaylıklar versin.

Uluslararası derecelendirme kuruluşu Moody's, ülkemizin kredi notunu düşürerek not görünümünü durağan olarak belirledi. Türkiye, karşılaştığı tüm zorluklara rağmen ekonomisinde istikrar ve güven ortamının daha sağlam temeli hedefiyle gerek mali disiplin, gerek reform ve teşvik çalışmalarını sürdürüyor. Nitekim geçtiğimiz Meclis toplantısında bahsetmiştim. İş dünyamızın talep ve ihtiyaçlarını büyük oranda kapsayan, bürokratik engelleri azaltan yeni bir teşvik çalışması oldu. Hemen hafta başında da Sn. Başbakanımız, Ekonomi Koordinasyon Kurulu kararlarında açıkladı. Kredilerde, iç talebi canlandırarak dolayısı ile üretimi de artırarak büyümeye katkı sağlayacak kolaylıkları içeren düzenlemeler gerçekleştirildi. Teşvik ve reform çalışmalarının da devam edeceği belirtildi.

İş dünyası olarak içinde bulunduğumuz coğrafyanın tüm zorluklarına rağmen Türkiye'nin yatırım yapılabilir ülke konumunda olmaya devam edeceğini biliyoruz. Ekonomi yönetiminin iradesine

güveniyor; güçlü büyüme trendinin süreceğine inanıyoruz. İstikrar ve güven ortamı ile ekonomimiz büyümeye, bütçemiz fazla vermeye inşallah devam edecek. Moody's'in kararı yeniden değişecek ve notumuz daha iyi seviyelere gelecektir, buna şüphemiz yok. Sakarya'mız iş dünyasına inanıyor ve güveniyoruz. Reformların sürmesi ile birlikte iş dünyamızın gayreti ve katkılarının daha da artacağına ve 2023 hedeflerimize ulaşacağımıza inanıyorum.

Sakarya'mızın Ağustos ayı ihracat rakamlarının da tahmin ettiğimiz gibi yükselişte olduğunu memnuniyetle gördük. 185 milyon dolar aylık ihracatımızla geçen yılın aynı aya göre yüzde 66'lık bir yükselişimiz var. Bir önceki aya göre de yüzde 10,5 artışımız mevcut. İnşallah bu yükseliş devam edecektir.

Dünya hızla değişiyor, yöntemler değişiyor. Kendimizi ve kurumlarımızı zamanın ruhuna, çağın şartlarına uygun bir şekilde yenileyemezsek başarılı olmamız mümkün değildir. Sanayide artık 4.0 çağından bahsediyoruz. Endüstri 4.0 ile birlikte, akıllı altyapıya dönüşen şirketlerde iş akışları şemaları ve tasarımlar da değişmektedir. Robotların yaygınlaşması, çalışan olarak ele alınmaları ve insanlarla birlikte uyum içinde yönetilmelerini zorunlu kılmaktadır. Bu ne demek? Kendimizi hemen çağa adapte etmek için çalışmalar yapmalıyız. Merkezi Hükümetin bu anlamda, arge ve inovasyona, tasarım ve markalaşmaya özel ve kapsamlı destekleri var. Biz iş dünyası olarak üniversitemizle hemen bir araya gelmeli, teorinin pratiğe, gerçeğe dönüştüğü sanayi ve ticarete çağın gerekliliklerini uygulamalıyız.

Konuşmamı tamamlamadan önce son bir hatırlatma yapmak isterim. Geçtiğimiz ay duyurmuştuk. Odamızın 30 Ağustos 2016 tarihinden önceki aidat alacaklarına tahakkuk eden gecikme zamlarına da af gelmiştir. Aidat borcunun anaparası ödenmesi durumunda 6 eşit taksit imkânı da getiriliyor. Ekim ayı sonunda tamamlanıyor.

Çalışmaların, verilen hizmetlerin karşılığı hem dünyada hem de ahirette var. Zor dönemleri başarıyla atlatacağımıza inanıyorum. İnancımızı ve gayretimizi hiç eksiltmeden Sakarya'mız için, Türkiye'miz için çalışmaya devam edelim. Allah işlerinizde kolaylık ve bereket versin."

Meslek Komitelerinin Sorunlarının Görüşülmesi Maddesinde kürsüye gelen 16. Meslek Komitesi'nden Meclis Üyesi Oktay Topçu acentelerin içinde bulunduğu mevcut durum ile ilgili değerlendirmelerde bulunarak sigorta acentelerinin haksız rekabetle mücadele komisyon oranlarında yaşanan düşüş gibi temel sorunlarının çözümü noktasında ilgili kurumların duyarsızlığına değindi.

Topçu konuşmasında iş üretilmesi ve desteğin

geciktirilmemesi gerektiğini vurgulayarak acenteleri teşhisi yanlış konulmuş hastalara benzeterek uygulamalarda sorununun doğru algılanarak çözüme yönelik olması gerektiğini ifade etti.

SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul ise TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun bizzat şahidi olarak konu ile yakından ilgilendiğini ifade ederek dünyada yaşanan değişimlere paralel olarak bazı sektörlerin kar marjında zaman zaman düşüşler yaşanabildiğine GSM sektörü örneğini verdi. İfadelerin dikkatli seçilmesi gerektiğini belirten Başkan Kösemusul "Üst kurulumuz TOBB öncülüğünde dün olduğu gibi bugün de üyelerimizin yanında olacağız" diye konuştu.

Dilek ve Temenniler Bölümünde kürsüye gelen Meclis Üyesi Behlül Bayrak da 15 Temmuz Darbe girişiminin ardından birlik ve beraberliği perçinleyecek iş dünyasının moral ve motivasyonunu artırmaya yönelik çalışmaların yapılması gerektiğini dile getirdi.

Bayrak konuşmasının devamında SATSO üyeleri arasında iletişimi güçlendirecek bir yazılım oluşturulmasını da önerdi. Ayrıca

32 Evler kavşağında yapılan düzenleme ile bölgede, trafikte yaşanan sıkıntıların giderildiğini belirten Behlül Bayrak Büyükşehir Belediyesine teşekkür etti.

Dilek ve Temenniler bölümünde konuşan Meclis Başkanı A. Akgün Altuğ "Türkiye'nin ekonomik anlamda gelişmesi üretmekten geçiyor bu sebeple sanayi ve sanayileşmeye önem vermeliyiz." Diyerek geçtiğimiz yıllarda merkezi Ankara'da bulunan bir traktör fabrikasının üretimini tamamen Sakarya'ya aktarmak istediğini belirtti. Altuğ konuşmasının devamında yaklaşık 1500 istihdamla çalışan firmanın tüm faaliyetlerini Sakarya'ya taşıması halinde 3000 istihdam planlandığını dile getirerek kuruluşun faaliyet göstermeyi planladığı alan ile ilgili sıkıntılar yaşadığını dile getirerek "Her zaman dile getirdiğimiz gibi çevre konusunda hassas olmalıyız ama daha önceden alınan kararlar ve yapılan uygulamalar aşılabılır" diye konuştu.

Toplantı sonunda değerlendirmede bulunan SATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Kösemusul da söz konusu kuruluş ile ilgili çalışmalarını takip ettiklerini dile getirdi.

Hazırlayan:
Ebru Topaloğlu

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

1- Türkiye Ekonomisi 2016 yılının ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3.1 büyümüştür. Geçen yıl son çeyreğinde aşağıdaki hangi oranda büyüme olmuştur?

- a) % 4.7   b) % 5.7
c) % 6.7   d) % 3.7

3- 2013 yılında kadın esnaf sayısı 189 bin 337 iken 2016 yılında Eylül ayı sonu itibarıyla aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- a) 239 bin 164   b) 205 bin 539
c) 257 bin 478   d) 248 bin 331

5- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre % 2.2 artmıştır. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde en büyük artış aşağıdakilerden hangi sektörde olmuştur?

- a) Elektrik, gaz, buhar ve   b) Madencilik ve taşocakçılığı
İklimlendirme üretimi ve dağıtımı
c) İmalat sanayi sektörü   d) Motorlu kara taşıtı

7-Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Uluslararası yatırım pozisyonu (UYP) Ağustos sonu verilerine göre Ülkemizin yurt dışı varlıkları 2015 yılı sonuna göre yüzde 7.6 artışla aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- a) 226 milyar dolar   b) 380 milyar dolar
c) 147 milyar dolar   d) 108 milyar dolar

9- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Antalya Ticaret Borsası'nın desteğiyle düzenlenen 70 liden 400 katılımcının yer alacağı Yöresel Ürünler Fuarının (YÖREX) bu yıl kaçıncısı düzenlenmektedir?

- a) 6.   b) 5.
c) 7.   d) 8.

11-Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı "Türkiye Milli Tarım Destekleme Modeli" kapsamındaki havza- ilçe bazında desteklenecek ürünlerin dağılımına ilişkin listesini yayınlamıştır. İncelemeler sonucunda 941 tarım havzası belirlenmiştir. Havza bazlı destekleme uygulamaları kapsamında 19 ürün belirlenmiştir. Aşağıdaki ürünlerden hangisi destekleme bazlı ürünler arasında yoktur?

- a) Yulaf   b) Nohut
c) Pirinç   d) Fındık

13- Türkiye İstatistik Kurumu Sanayi Üretim Endeksi Temmuz 2016 raporuna göre 1 yıllık süreçte 20 sektör de düşüş 7 sektörde artış olmuştur. Artış olan sektörler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- a) Enerji   b) Metal Cevherliği ve Madenciligi
c) İçeceklerin İmalatı   d) Eczacılık ürün ve malzemeleri

2- Türkiye İstatistik Kurumu 2016 yılı Temmuz ayı verilerine göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2016 yılı temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 354 bin kişi artarak aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- a) 3 milyon 324 bin kişi   b) 2 milyon 298 bin kişi
c) 4 milyon 123 bin kişi   d) 1 milyon 497 bin kişi

4- Kadın esnaf ve sanatkarların en çok tercih ettiği ilk 10 meslek arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- a) Bakkallık Bayilik ve Büfecilik   b) Taksicilik
c) Çiçekçilik   d) Servis aracı işletmeciliği

6- 2015 yılı Ağustos ayında 1 milyon 669 bin olan traktör sayısı 2016 yılı Ağustos ayında 1 milyon 739 bin e ulaşmıştır. Bu dönemde traktör sayısı artışında Konya ilk sırada yer alırken aşağıdaki illerden hangisi traktör artışında ilk 10 il sıralamasında yer almamaktadır?

- a) Bursa   b) Manisa
c) Sakarya   d) Kayseri

8- Ülkemizin Dış ticaret fazlası verdiği sektörlerden biri olan Mobilya sektöründe 2011-2015 yıllarını kapsayan 5 yılda 13 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleşmiştir. Mobilya sektöründe en çok ihracat yapılan ülkeler arasında ilk sırada yer almaktadır?

- a) Azerbaycan   b) Irak
c) Almanya   d) Türkmenistan

10- 2009 yılında 110 civarında olan coğrafi ürün işaretli ürün sayısı yüzde 70'den fazla artarak 189'a ulaşmıştır. Bugün itibarıyla coğrafi işaret tescili için başvuru süreci başlatılan ürün sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) 253   b) 238
c) 249   d) 325

12- Ülkemizin LPG ithalatı Ağustos ayında geçen yılın ayına göre % 1.2 artarak 299 bin 29 tona çıkmıştır. Geçen yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında toplam LPG satışı ne kadar azalmıştır?

- a) % 1,8   b) % 1.7
c) % 1.5   d) %1,4

14- Gıda ve Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çalışmaları yürütülen "Türkiye Milli Tarım Destekleme Modeli" kapsamındaki havza bazında desteklenecek ürünlerin dağılımına baktığımızda Sakarya ilimizin desteklenecek ürünleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- a) Buğday   b) Ayçiçeği (Yağlık)
c) Yem Bitkileri   d) Arpa

Zeki

TRİKO

ADA AVM 1.KAT

ADA AVM ZEMİN KAT

BOUTIQUE
VAKKO